

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

TANULMÁNY

A Szegedi Tudományegyetemen létrejövő kutatási eredmények ipari hasznosításáról

Laser Consult Kft.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	4
2. Az SZTE-TTI bemutatkozik	5
3. Hogyan tud segíteni a kutatóknak a Technológia Transzfer Iroda?	8
4. A kutatási eredmények sikeres hasznosításához szükséges lépések – kutatói szempontból	9
4.1. Kutatás céljainak meghatározása	11
4.2. Kutatás megalapozása, tervezése	14
4.3. Kutatás finanszírozása	15
4.4. Kutatási tervek.....	16
4.5. Időbeosztás – időbeli tervezés	17
4.6. Kutatásban résztvevő személyek	18
4.7. Kutatáshoz használt eszközök	20
4.8. Kutatás monitorozása, felügyelete, jelentések készítése.....	22
4.9. Kutatási eredmények összegzése.....	24
4.10. SZTE jelenlegi kutatási profiljai, programjai	25
5. Találmány bejelentése az SZTE felé.....	27
6. Az Innovációs Bizottság bemutatása, hatásköre, feladata	31
7. Újdonságkutatás – lehet-e védeni a találmányt?.....	32
8. Szellemi-tulajdon védelmi lehetőségek, fajták.....	34
9. Hogyan kerüljük el az újdonságrontást?	38
10. Szellemitulajdon-védelem folyamata.....	39
11. A találmányok ipari hasznosításának folyamata	43
12. A találmány ipari hasznosítása elkezdődik – első lépés a technológiai leírás megalkotása.....	45
13. TT marketing eszközök	46
14. Technológia transzfer adatbázisok.....	47
15. Technológia transzfer rendezvények	83
16. Jó tanácsok az ipari hasznosítás lépéseihez	91
17. Találmány licenciába adása – a licencia szerződés feltételeinek kialakítása	92

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

18.	Találmány spin-off cégen keresztüli hasznosítása.....	95
19.	Kiadványban szereplő fogalmak összefoglalása az SZTSZ szerint.....	96
	Irodalomjegyzék	100

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

1. Bevezetés

Jelen tanulmány célja, hogy bemutassa a Szegedi Tudományegyetemen az állományban lévő kutatók által létrehozott szellemi alkotások ipari hasznosításának folyamatát és már magának a kutatási projekteknek ilyen irányultságú megtervezéséhez és végrehajtásához szükséges lépéseket. A következőkben átfogó, mégis közérthető nyelven kívánunk hasznos információkkal szolgálni a kutatási munkához (azok megfelelő menedzselése által), különös tekintettel a kutatási eredmények piacorientált hasznosítása érdekében. Továbbá célunk, hogy a TTI munkatársai is átfogó képet kaphassanak a legmodernebb technológia transzfer marketing eszközökről, mely munkájuk során kiemelt jelentőséggel bírnak.

A Szegedi Tudományegyetem, mint az ország egyik legrangosabb kutató egyeteme számára mindig is fontos volt az oktatási feladatokon túlmenően a kutatói által létrehozott szellemi alkotások megfelelő védelme és hasznosítása, valamint az ezen értékek létrehozóinak megfelelő szakmai tájékoztatása, munkájuk legteljesebb segítése. Így a kutatók számára hasznos lehet, ha a nemzetközi üzleti élet és az iparjogvédelem esetleges változásairól tájékoztatást kapnak. Az Egyetem kiemelt fontosságúnak tartja, hogy a berkein belül létrejött szellemi alkotások mind a tudomány, mind az ipar számára és ezzel áttételesen az Egyetem számára is a legnagyobb haszonnal járjanak.

Más külföldi egyetemeken a helyi technológia transzfer iroda ilyen jellegű segítségnyújtása már a mindennapok részévé vált és a kutató szakemberek megfelelő tájékoztatásával nagyon jó együttműködés alakulhatott ki a kutatók és a kutatásaik eredményeinek hasznosításában segíteni szándékozó TTI-n dolgozó kollégák között. Ez a célja a Szegedi Tudományegyetemnek is.

A tanulmányban sorba vesszük a kutatók számára legfontosabb megfontolandó tényezőket, melyeket figyelembe érdemes vennie a kutató munkája során, valamint az ez által létrehozott szellemi alkotások későbbi ipari hasznosításának lehetőségeit (részletesen szólva az iparjogvédelmi formákról is). Mindezen információk célja, hogy átfogó és közérthető információkkal szolgáljon az Egyetemen végzett mindennapi kutató munka során létrejövő szellemi alkotások, találmányoknak az Egyetem és a találmányokat létrehozó kutatók számára legelőnyösebb hasznosítása tekintetében.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

2. Az SZTE-TTI bemutatkozik

A Szegedi Tudományegyetemen mindig is igen hangsúlyos volt a legfejlettebb tudományos kutatás, és az egyetemi kutatók támogatása, hogy intellektusuk kézzel fogható eredmények létrehozására sarkallja őket. A Szegedi Tudományegyetem mindig is híres volt arról, hogy a kiváló tudományos szakembergárdával rendelkezik, akik világszínvonalú tudományos felfedezések, áttörések létrehozására képesek. Az utóbbi időben a világgazdaságban azonban megjelent egy olyan trend, hogy a kutató egyetemeken egyre jobban háttérbe szorulnak az alapkutatások és inkább az ipari oldalról megjelenő kereslet hajtotta alkalmazott kutatások kerülnek előtérbe.

SZTE kutatómenedzsment eredményei:

„Az intézmény az ország egyik legerősebb kutatási potenciáljával rendelkezik, kutatói 2004-2009 között közel 49 000 közleményt jelentettek meg, a 2006-2009-es időszakban az ipari partnerek igényeit kielégítő, alkalmazott kutatási tevékenységéből átlagosan évi 59 millió Ft-os értékteremtés realizálódott, mely elsősorban orvosi diagnosztikai rendszerek, fitokémia, biotechnológia és környezettechnológiai célú kutatásokat foglalt magába. Az alkalmazott kutatási tevékenység sikerét támasztja alá, hogy 2009 elején 27 szabadalmi bejelentéssel rendelkezett az intézmény, melyből 16 nemzetközi fázisban volt, további 9 pedig szabadalmi bejelentés alatt állt. Négy karon 20 támogatott kutatócsoport működik, melyből a Magyar Tudományos Akadémiával (MTA) való szoros kapcsolatnak köszönhetően, 12 akadémiai finanszírozású.” (Innogrants Consulting Kft. 2011, 5. oldal)

Nagyon fontos, hogy az egyetemi kutatók által létrehozott szellemi alkotások megfelelően legyenek kezelve, iparjogi oltalommal legyenek ellátva amennyiben erre lehetőség és igény mutatkozik. Az Egyetemnek fontos a kutatók ilyen irányú támogatása, ezért is jött létre 2003-ban a Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgatóság, mely az alábbiak szerint épül fel:

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

A 2010-ben létesített **Technológia Transzfer Iroda** (TTI) alapfeladata az egyetemi szellemi tulajdon-portfólió kezelése, folyamatos bővítése és értékelése. Ennek keretében az Iroda végzi a tudástérkép karbantartását, az iparjogvédelmi oltalmi bejelentések előkészítését, a szellemi alkotások piaci potenciáljának elemzését, üzleti koncepciók készítését valamint a lehetséges hasznosító partnerek felkutatását. Ugyancsak a TTI koordinálja a más szervezeteknek nyújtott innovációs tanácsadási szolgáltatásokat illetve a nemzetközi intézményi technológia transzfer együttműködések is. Továbbá foglalkozik projektgenerálással is és nem utolsósorban egyik fontos feladata az Egyetemen belüli bizalom és ismertség megteremtése.¹

A TTI a munkáját a Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgató felügyelete alatt és a Szegedi Tudományegyetemen hatályban lévő **Szellemi tulajdon-kezelési Szabályzat** alapján végzi.

TTI feladatai:

- Szellemi tulajdon azonosítása
- Keletkezett alkotás védelme
- **Hasznosítási koordinációs feladatok**
- Disszeminációs tevékenység

Hasznosítás:

- Előzetes piackutatás
- Demonstrációs anyag elkészítése
- Javaslat a hasznosítási formára

¹ Forrás: <http://www.u-szeged.hu/igazgatosag/kutatas-fejlesztesi?folderID=14461&objectParentFolderId=14461>

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

- Hasznosítási szerződések elkészítése
- Tulajdonos és feltaláló képviselője
- Hasznosítási szerződések nyomon követése, korrekciója
- Továbbfejlesztés koordinálása

A kutatómunka révén létrejött szellemi alkotások ipari hasznosításának folyamatát mutatja az alábbi ábra:

Forrás: University of Pittsburg 2010 alapján saját szerkesztés

A következőkben bemutatjuk, hogy a TTI milyen szolgáltatások által és milyen kérdésekben tud az egyetemi kutatók segítségére lenni, hogy a kutatási eredményeket a lehető legjobban képviselhesse az Egyetem és a kutatók közösen akár tudományos, akár ipari körökben.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

3. Hogyan tud segíteni a kutatóknak a Technológia Transzfer Iroda?

Az Egyetemen dolgozó kutatók munkája során általában az alábbi kérdések merülhetnek fel:

- Mit volna érdemes kutatni?
- Mekkora igény mutatkozhat a kutatási eredmények iránt?
- Hogyan lehetne partnereket bevonni a további kutatás-fejlesztésekhez?
- Hogyan lehetne külső anyagi támogatáshoz jutni a kutatások további finanszírozásához?
- Érdemes volna-e a kutatások eredményeit hasznosítani? Vagy inkább csak a publikáció a megfelelő további eljárás?
- Hogyan lehet a létrejövő kutatási eredményeket mások elől megvédeni a későbbi hasznosítás tekintetében?
- Mely kutatási eredmények védhetőek?
- Lehet-e publikálni és ugyanakkor iparjogilag védeni is a kutatási eredményeket?
- Hogyan és milyen módon lehetne a létrejövő kutatási eredményeket hasznosítani?
- Milyen anyagi haszna származhat az Egyetemenk és a szellemi alkotást létrehozó kutatóknak a kutatási eredmények esetleges hasznosításából?

A elsődlegesen a fenti kérdések szakszerű megválaszolása érdekében lett az Egyetemen létrehozva a Technológia Transzfer Iroda. A TT Irodán 3 szakmailag felkészült Technológia Transzfer Menedzser kolléga segíti a kutatók munkáját a szellemi alkotásaik minél hatékonyabb hasznosítása érdekében.

A TT Irodán dolgozó munkatársak naprakész információkkal rendelkeznek az iparjogvédelem és a leghatékonyabb ipari hasznosíthatóság területén. Az egyetemi kutatók számára javasolt, hogy első körben forduljanak a TTI-hez, hiszen itt kaphat olyan segítséget, mely a kutatási eredmények hathatós hasznosításához elengedhetetlenek. Ezzel az Egyetem leveszi a kutatók válláról azt a terhet, hogy nekik maguknak kelljen foglalkozniuk a kutatási eredményeik hasznosításával. Ez azért is kedvező, mert a kutatók általában nem eléggé járatosak az üzleti életben, hiszen munkájuk nagy részét nem ennek a területnek szentelik, ezért nagy valószínűséggel nem rendelkeznek elegendő információkkal ahhoz, hogy maguk járjanak el az ipari hasznosítási lépések során. Erre már csak azért sincs lehetőség, mivel a később bemutatandó egyetemi Szellemitulajdon-kezelési Szabályzat (SZTSZ) úgy rendelkezik,

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

hogy az ún. szolgálati találmányok esetében (mely a főállású kutatók napi munkája során létrehozott szellemi alkotásokat jelenti) az Egyetemnek elsőbbségi tulajdonjoga van a fölött.

Természetesen a TTI a hozzá forduló kutatókkal szoros együttműködésben végzi a munkáját. Erre azért is van nagy szükség, hiszen maga a találmányt létrehozó kutató az a személy, aki a legbehatóbban ismeri a találmány lényegét, mely elengedhetetlen információ a megfelelő ipari hasznosítási folyamatban, ahhoz, hogy a találmányhoz megfelelő üzleti partnert lehessen találni. A TTI folyamatosan tájékoztatja a kutatókat az általa elvégzett munkáról és a potenciális üzleti partnerekkel történő tárgyalások fejleményeiről, lépéseiről.

Nemzetközi akadémiai körökben jelenleg az a tapasztalat, hogy mindazon szellemi alkotások, melyek vagy nincsenek iparjogvédelmi oltalom alá vonva, és/vagy nem kerülnek az iparban hasznosításra, csak publikálják azokat, azok kevésbé kerülnek a mindennapi életben felhasználásra. Éppen ezért tartja a Szegedi Tudományegyetem fontosnak, hogy a berkein belül keletkezett szellemi alkotások megfelelően legyenek kezelve, gyarapítván a nemzeti tudásvagyont, hogy ha lehetséges, akkor mind az Egyetem, mind a feltalálók számára minél nagyobb anyagi hasznot nyújtsanak.

A profi ipari hasznosítás eléréséhez azonban profi szakemberekre van szükség, akik segítséget tudnak nyújtani a kutatók számára minden fenti problémás kérdésben.

4. A kutatási eredmények sikeres hasznosításához szükséges lépések – kutatói szempontból

Jelenleg elmondható, hogy a magyarországi egyetemeken a mindennapokban az oktatás a domináns, kissé háttérbe szorítva a kutatási tevékenységet. Betudható ez többek között a forráshiánynak. A cél azonban az volna, hogy az egyetemek ne csak az oktatás központjai legyenek, hanem minél hangsúlyosabbá váljanak a végrehajtott kutatási projektek, méghozzá kívánatos volna az ipari hasznosítással végződő kutatási projektek végrehajtása.

Az Egyetemen dolgozó kutatók, a mindennapi munkájuk során gyakran felteszik maguknak a kérdést, hogy milyen kutatási célokat fogalmazzanak meg a következőkben. Feltételezhetően az alábbi kérdések foglalkoztathatják őket:

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

- Milyen témában volna érdemes a következő kutatást végrehajtani?
- Mi legyen a kutatás célja?
- Mit szeretnének elérni az adott kutatással?
- Milyen előnyökkel jár számukra a kutatás végrehajtása?
- Szeretnék-e publikálni a kutatási eredményeket?
- Mi a kutatók fő célja: a szakmai előmenetel biztosítása és/vagy az anyagi haszonszerzés a kutatás által?
- Ki(k) és hogyan fogják a kutatásokat finanszírozni?
- Milyen eszközökkel, hol fogják a kutatásokat lefolytatni?
- Ki segíti a kutatók munkáját a kutatási projekt során?
- Honnan és hogyan kaphatnak segítséget az Egyetemről a kutatáshoz?
- Kell-e dokumentálniuk a kutatási fázisokat és eredményeket?

Az alapkutatások elvégzése az egyetemek számára fontos, hiszen növeli a közös tudásmennyiséget, de ennek közvetlen ipari hasznosulása nincs. A nemzetközi gyakorlatban azonban egyre inkább az a trend van érvényben, mely szerint a hangsúly az iparilag hasznosítható alkalmazott kutatás irányába tolódik el. Az Egyetemek ezen kutatások kapcsán létrejövő szellemi alkotások hasznosítása vagy értékesítése során tudnak olyan bevételekhez jutni, mellyel a további kutatásokat finanszírozni tudják.

A Szegedi Tudományegyetem jelenleg hatályos Szellemitulajdon-kezelési Szabályzata (továbbiakban: SZTSZ) a szellemi alkotásokhoz fűződő jogokat, az Egyetem és a kutató egymás közötti jogviszonyát az alábbiak szerint határozza meg (SZTE 2011, 6. o.):

„3. § Az Egyetemen folyó kutatómunka eredményeként létrejövő a 2. §-ban meghatározott szellemi alkotáshoz fűződő valamennyi jog – jogszabály vagy szerződés ettől kifejezetten eltérő rendelkezése hiányában – az Egyetemet illeti meg. Ennek megfelelően:

a) A szolgálati találmányra (használati mintára, növényfajtára, formatervezési mintára, topográfia-ára) a szabadalom (vagy egyéb oltalom) az alkotó jogutódjaként törvény erejénél fogva az Egyetemet illeti meg,

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

b) Az alkalmazotti találmányra (használati mintára, növényfajtára, formatervezési mintára) a szabadalom (vagy egyéb oltalom) az alkotót illeti meg, az Egyetem azonban törvény erejénél fogva jogosult a hasznosítására,

c) Ha a szerzői mű elkészítése az alkotó munkaviszonyból folyó kötelessége (különösen az Egyetem által benyújtott pályázat keretében létrehozott művek), a vagyoni jogokat a mű átadásával az alkotó jogutódjaként törvény erejénél fogva az Egyetem szerzi meg. Nem szolgálati művek a kutatási tevékenységgel összefüggésben készített tudományos publikációk, szakirodalmi művek.”

A fentiekben túlmenően azonban tény, hogy egy, az Egyetem berkein belül létrehozott tudományos kutatás eredményének az iparban történő profitorientált hasznosítása mind az Egyetem, mind a találmányt megalkotó kutató(k) számára anyagi előnnyel jár. Erről a későbbiekben szólnunk.

4.1. Kutatás céljainak meghatározása

A kutatás-fejlesztési tevékenységek meghatározásáról a 2003. Évi XC. Tv. a Kutatási és Technológiai Alapról – a kutatás-fejlesztés statisztikai egységesítéséről szóló ún. Frascati Kézikönyv alapján - a következőképpen rendelkezik:

„Alapkutatás: az általános tudományos és technikai tudásanyag bővítése, amely nem kapcsolódik ipari vagy kereskedelmi célkitűzéshez.

Ipari vagy alkalmazott kutatás: új tudásanyag megszerzésére irányuló kutatás, amelynek célja, hogy az így megszerzett tudásanyag felhasználható legyen új termékek, eljárások vagy szolgáltatások kifejlesztéséhez, illetve jelentős javulást eredményezzen a már meglévő termékekben, eljárásokban vagy szolgáltatásokban.

Kísérleti (pre-kompetitív) fejlesztés: az alkalmazott kutatás eredményének tervekbe foglalása, azaz új vagy továbbfejlesztett termékek, eljárások, szolgáltatások tervezése (idetartozik a kereskedelmi felhasználásra nem kerülő prototípus elkészítése is).”

A kutatási projektek célrendszerét alapvetően a fenti hármas karakter határozza meg.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Az egyetemi kutatókat egyre hangsúlyosabban abba az irányba illdomos terelni, hogy ne csak alapkutatásokkal foglalkozzanak, hanem elsősorban az ipar számára is hasznos alkalmazott kutatásai projektek lefolytatása legyen a hangsúlyos célkitűzésük. Korábban utaltunk rá, hogy az ipari hasznosításból mind az Egyetem, mind a kutató részesedik az alábbiak szerint.

Az Egyetem berkein belül születő szellemi alkotások hasznosításából befolyó díjak és azok felhasználása tekintetében az egyetemi SZTSZ alábbiak szerint rendelkezik (SZTE 2011, 11. o.):

„34. § Az alkotót a szellemi alkotás hasznosítása esetén – a hatályos jogszabályokkal összhangban, a Szabályzat jelen fejezetében foglaltak figyelembevételével megállapított összegű – díjazás illeti meg. Az alkotót a hasznosítás, az egyes hasznosítási engedélyek és az átruházás esetén külön-külön (találmányi díj, nemesítői díj, szerzői díj, alkalmazott szellemi alkotás hasznosításáért járó díj, know-how hasznosításáért járó díj, a továbbiakban összefoglalóan: alkotói díj), valamint a hasznosítás ellenérték nélküli engedélyezése és az ingyenes átruházás esetén is megilleti az alkotói díj.

35. § Az alkotói díjat az Egyetem, mint hasznosító köteles fizetni. Közös oltalom esetén – a társjogosultak eltérő megállapodása hiányában – az alkotói díjat a hasznosító társjogosult köteles fizetni.

36. § A hasznosítás engedélyezése, illetve az oltalom átruházása esetén a díjnak a hasznosítási engedély, illetve az átruházás ellenértékével, vagy a hasznosítás ellenérték nélküli engedélyezéséből, illetve az ingyenes átruházásból származó gazdasági előnnyel kell arányban állnia. Az ingyenes átruházásból származó gazdasági előny mértékét az Innovációs Bizottság állapítja meg.

37. § Az alkotói díj mértékének megállapítása során a 36. § szerinti arányt az Egyetemnek a szellemi alkotás megalkotásához nyújtott hozzájárulására és az alkotó munkaviszonyból eredő kötelességeire figyelemmel kell meghatározni. Titokban tartott találmány esetén számításba kell venni az alkotót az oltalomszerzés elmulasztása folytán érő hátrányokat is. A jelen § szerinti döntések meghozatalára az Innovációs Bizottság jogosult.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

38. § Az alkotói díj alapja a következő:

a) Hasznosító vállalkozás alapítása esetén: az Egyetem és az alkotók egyedi megállapodása szerinti összeg, ami nem haladhatja meg az adott szellemi alkotás hasznosításából származó adózott nettó nyereségnek az Egyetemet megillető részét;

b) Licencia szerződés megkötése esetén az Egyetemnek fizetendő licencia díj, illetve minden pénzben kifejezhető ehhez kapcsolódó juttatás, kivéve a licencia vevő által kutatási vagy egyéb szerződések alapján az Egyetemnek biztosított eszközöket, szolgáltatásokat, illetve jogokat;

c) Szellemi alkotás átruházására irányuló szerződés esetén: az Egyetemnek fizetendő díj, illetve minden pénzben kifejezhető ehhez kapcsolódó juttatás, kivéve a licencia vevő által kutatási vagy egyéb szerződések alapján az Egyetemnek biztosított eszközöket, szolgáltatásokat, illetve jogokat;

d) Az Egyetem általi hasznosítás esetén: Az az összeg, amelyért a szellemi alkotás a piacon be-szerezhető lenne.

39. § A befolyó összegből az adott szellemi alkotás értékelésével és a jogi oltalmának megszerzésére és hasznosítására irányuló eljárással kapcsolatos költségeket kell először kifizetni. A vonatkozó költségeket a Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgatóság tartja nyilván és hagyja jóvá.

40. § Az alkotói díj mértéke: Az alkotói díj a fenti költségekkel való csökkentése után a szellemi alkotás létrehozásában közreműködő alkotók, az Innovációs Alap, az Egyetem menedzsment egységei, és az alkotó szervezeti egysége között kerül felosztásra. A felosztás fő szabálya az, hogy a szellemi alkotás hasznosításában résztvevő menedzsment szervezeti egységek (különösen a Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgatóság, speciális ipari kapcsolati egységek, például a Dél-Alföldi Neurobiológiai Tudásközpont) és az Innovációs Alap együttes részesedése nem haladhatja meg a 40%-ot, ahol az Innovációs alap részesedése nem lehet kevesebb, mint 20 %. A menedzsment szervezeti egységek és az Innovációs Alap közötti felosztást az Egyetem hasznosításban betöltött szerepe határozza meg. A szellemi alkotás létrehozásában közreműködő alkotók részesedése nem lehet

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

kevesebb, mint 50%, azok közvetlen munkahelye, illetve az őket foglalkoztató egyetemi egység (jellemzően kar) részesedése nem lehet több mint 10%. A kutatók javára fizetendő hányadot legkésőbb a díj beérkezését követő 60 napon belül folyósítani kell.

41. § *Az alkotói díj és a költségek összegéről, a kifizetés módjáról az Egyetem és az alkotó között létrejövő szerződés rendelkezik.”*

A fentiekből látszik, hogy a kutatók számára is komoly anyagi előnyökkel jár (az ipari hasznosításból befolyó bevételek legalább 50%-a) az alkalmazott kutatási eredmények megfelelő hasznosítása. Míg ha a kutatási eredményeket csak publikáció formájában kívánják nyilvánosságra hozni, akkor az csak a kutatók saját szakmai megbecsülését segíti elő, míg ha a kutatások fókuszában az ipari hasznosítás is komoly szerepet játszik, akkor az a fentiek alapján igen jelentős anyagi haszonnal is járhat a kutatók számára. A találmányok, kutatási eredmények ipari hasznosításának lehetősége ugyanakkor nem zárja ki a szakmai előmenetelt jelentő publikációs tevékenységet sem.

4.2. Kutatás megalapozása, tervezése

Ha az egyetemi kutatók eldöntötték, hogy alkalmazott kutatást kívánnak folytatni, akkor a következő két alapvető kérdésben kell először is dönteniük:

- Mit kutassanak annak érdekében, hogy a kutatási eredmények a leghatékonyabban hasznosíthatóak legyenek? Van-e igény a gondolatban megfogalmazott kutatási célok ipari hasznosítására?
- Mely konkrét ipari igényekre végezhető el olyan kutatási projekt, melynek eredménye azonnali hasznosulással kecsegtet?

Az első esetben nem biztos, hogy az iparban létezik olyan konkrét probléma felvetés, melyre a kutatási projekt eredménye adhat hathatós választ. Fel kell mérni, hogy melyek azok az ipari területek, ahol érdemes kutatásokat végezni, melyek azok a húzóágazatok, ahol egy adott kutatás eredményeképpen létrejövő szellemi alkotást, és az abból esetlegesen keletkező szabadalmat hasznosításra fel lehetne ajánlani, vagy önmagában értékesíteni lehetne.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

A második esetben egy konkrét cég ipari problémájára keressük a választ, ahol egy adott létező problémára kell egy kutatási eredmény által megoldást szállítani. A konkrét technológiát kereső cégek általában már eléggé kiforrott, legalább prototípus állapotba jutott megoldásokat keresnek és ritkán áldoznak pénzt kutatási projektek végrehajtására, de ez a megoldás sem kizárható.

A fentiek alapján elmondható, hogy nagyon fontos a kutatási projektek minél tudatosabb megtervezése, mely sok, később esetleg feleslegesnek bizonyuló munkától kímélheti meg a kutató csapatot.

4.3. Kutatás finanszírozása

Egy új kutatási projekt egyik első sarkalatos kérdése annak eldöntése, hogy a kutatást vajon ki fogja finanszírozni? Itt az alábbi lehetőségek adódnak:

- Egyetem maga finanszírozza saját forrásból
- Egyetemi belső pályázat által kerül finanszírozásra
- Állami pályázat finanszírozza
- EU-s kezdeményezésű pályázat finanszírozza – különös tekintettel gondolunk itt az FP7-es kutatási pályázatokra
- Külsős cég finanszírozza kutatási szerződés megkötésével

A kutatók számára nagyon fontos kérdés a kutatási célok meghatározását követően a projekt teljes egészének megfelelő finanszírozása. Ha a kutatók pályázatból kívánják a kutatását finanszírozni, akkor ebben a kérdésben a szintén a Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgatóságon működő **Kutatásmenedzsment Központ** igyekszik számukra megtalálni a legmegfelelőbb pályázati forrást.

Ha a kutatók külsős cég bevonását tervezik a kutatásba, akkor kutatási szerződés megkötése szükséges, melyben lefektetik a konkrét célokat és az azok eléréséhez vezető utat, határidőket. Ha külsős cég száll be a kutatási projektbe anyagilag, akkor a pályázatokhoz hasonlóan nagyon szigorú pénzügyi elszámolást követelnek meg, így elengedhetetlenül fontos, hogy a projektet minden egyes pillanatában megfelelően menedzseljék.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Egy tipikus kutatási projekt során általában többek között az alábbi költségtényezőkkel kell számolni (UMIP 2010):

- Projektben résztvevő kutató(k) bér- és járulékköltsége
- Projektben résztvevő technikusok, PhD hallgatók bér- és járulékköltsége
- Laboratórium bérleti díja (amennyiben releváns)
- Projekt során használt eszközök, berendezések rezsiköltsége
- Felhasznált anyagok és szolgáltatások költsége (pl. kémiai reagensek, telefon, fax, másolás, szoftver licenc, stb.)
- Esetleges utazás-, szállásköltség
- Konferenciákon, találkozókön való részvétel költsége
- Külső helyszínen végzett munka költsége
- stb.

A fenti költségek közül a személyi jellegű költségeknél mindenképpen figyelembe kell venni az inflációt és a béremelkedéseket is, ha 1 éven túli projektről van szó.

4.4. Kutatási tervek

Minden kutatási projektnek az alapja a letisztult kutatási terv, melyhez minden, a kutatásban részt vevő félnek tartania kell magát. Az adott kutatási projekthez kapcsolódó minden tevékenységet ehhez a tervhez kell kötni, és e szerint végrehajtani. Ha nincs megfelelő precizitással megalkotott terv, akkor akár költségoldalról, akár az időpontok tekintetében nagy valószínűséggel csúszások lesznek tapasztalhatók. A megalkotott kutatási tervet megfelelően be is kell tartatni, ezért elengedhetetlen egy erre a feladatra alkalmas kutatási projektmenedzser kijelölése vagy alkalmazása a kutatás során! (UMIP 2010)

A kutatási terv meghatározásakor az alábbi tényezőket mindenképpen szem előtt kell tartani:

- **Kutatás hatásköre** – itt kell szerepelnie a kutatás jellegének, minden résztvevő főbb feladatainak és a kutatási területnek.
- **Célok** – itt kell meghatározni a kutatási célokat, hogyan fogják a sikert mérni, mikor kell befejezni azt és milyen eséllyel lehet a projekt sikeres.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

- **Létesítmények** – milyen kutatási helyek, laborok, speciális berendezések felhasználható anyagok szükségesek a kutatási projekthez?
- **Résztvevők** – hány és milyen munkatársakra van szükség a projekthez, ki jelöli ki, illetve alkalmazza őket? Itt kell továbbá kijelölni a projekt menedzsert is, akinek feladata az egész kutatás összefogása és megfelelő mederben való tartása.
- **Időbeosztás** – szükséges előzetes időbeosztást készíteni, még ha feltételezhető is, hogy a kutatómunka során a szükséges időpontok változhatnak. Továbbá szükséges meghatározni, hogy az egyes részfeladatok, illetve maga a teljes projekt mekkora csúszás esetén fogadható még el.
- **Költségek** – fontos a korrekt költségvetés megalkotása, még ha az időpontokhoz hasonlóan itt is adódhatnak előre nem látott további költségelemek, illetve költségemelkedések. Itt is meg kell határozni, hogy mekkora költségtúllépés fogadható még el.
- **Szellemi alkotáshoz fűződő jogok** – el kell dönteni, hogy a kutatási projekt kapcsán keletkező szellemi alkotásokhoz fűződő jogok ki(ke)t illet(nek) és hogyan kerülnek felhasználásra. Publikáció a cél és/vagy szabadalmi bejelentés?

Egy kutatási terv bármennyire akkurátusan is készül el, óhatatlanul adódhatnak előre nem látott változások benne, melyek közül néhány bizonyosan kisebb jelentőségű és nem feltétlenül szükséges az eredeti terveken változtatni, de ha elkerülhetetlen a változtatás, akkor ki kell dolgozni eljárást arra vonatkozóan is, hogy milyen módon lehet az eredeti terveken változtatni ahhoz, hogy a projekt továbbra is életben maradjon.

4.5. Időbeosztás – időbeli tervezés

A kutatási projekt időbeli tervezésénél az alábbi időpontok meghatározása mindenképpen szükséges:

- **Kezdési időpont** – fontos rögzíteni, hogy mikor indul a projekt már csak a költségek elszámolhatóságának tervezhetősége miatt is.
- **Befejezési időpont** – az előző pontban indokoltak szerint szükséges megtervezni, hogy előreláthatólag mikor fejeződik be a kutatás, elsősorban szintén a költségek tervezése miatt. Ide kapcsolódik annak a szem előtt tartása, hogy a projekt végén

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

nagy valószínűséggel záró jelentés megírása is szükségessé válik akár a megbízók miatt, akár a projektet finanszírozó intézvény vagy szerv kérésére.

- **Állomások, mérföldkövek** – a modern kutatási projektek során szükséges előre meghatározott pontok, állomások előre történő meghatározása. Ezekhez az állomásokhoz kapcsolódhat ugyanis sokszor bizonyos költségek megtérítése vagy támogatások kifizetése. Ez az adott kutatási projekt fajtájától függ, de szükséges annak előre megtervezése, hogy mikorra kellene a kutatás adott fázisával elkészülni, hogy az előre megtervezett záró dátumot is minél jobban tartani lehessen.

4.6. Kutatásban résztvevő személyek

A Szegedi Tudományegyetem közel 30000 hallgatóval, 700 fős PhD hallgatóval, és közel 7000 dolgozóval rendelkezik. Ezen humánerőforrások 12 egyetemi karon oszlanak szét, mely összességében az SZTE-t Magyarország egyik legnagyobb egyetemévé, a Dél-Alföld regionális tudásközpontjává emelte.

Az Egyetem hallgatói részére 88 alapképzési szak, 117 mesterszak, 4 osztatlan képzés, 59 szakirányú továbbképzés, ill. kiegészítő képzés áll rendelkezésre. Az Egyetemen belül 33 akkreditált iskolarendszerű felsőfokú szakképzés és 19 doktori iskola működik. A Szegedi Tudományegyetemen folyó magas színvonalú oktató és tudományos kutató munka alapját az Egyetem intézményeiben tevékenykedő 291 fő kutató, valamint 2.239 fő oktató képezi, akik közül 19 akadémikus, 114 akadémiai doktor és 643 PhD fokozattal rendelkezik.

A fenti adatokból jól látszik, hogy a Szegedi Tudományegyetem rendelkezik mindazon magasan képzett humán erőforrással, mely a későbbi ipari hasznosíthatóság szempontjából releváns kutatási projektek lefolytatására alkalmas.

A legtöbb kutatási projektben az alábbi közreműködőkre van szükség (UMIP 2010):

- vezető kutató / kutatásvezető (egyben projektmenedzser is lehet)
- további kutatók (opcionálisan)
- laboratóriumi segédszemélyzet
- adminisztratív dolgozók
- pénzügyi referens

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

- projektmenedzser

A kutatási projekt kezdetekor érdemes pontosan meghatározni, hogy az abban résztvevő személyeknek mi lesz a pontos feladata, hatásköre és felelőssége. Ha olyan kutatók kerülnek megnevezésre, akik kulcsfontosságúak a projekt szempontjából, akkor azt is előre szabályozni kell, hogy az esetleges távozásuk a projektből és/vagy az Egyetemről milyen kihatással lehet a projektre, ilyen esetben hogyan és honnan pótolhatóak.

Ha külsős együttműködésre is sor kerül a kutatási projektben, akkor azt is szabályozni kell, hogy mi történik akkor, ha a kutató partner számára bizonyos résztvevők nem elfogadhatóak.

A kutatási projektben a kutatásvezető mellett fontos személy a projektmenedzser (vannak esetek, amikor a két funkciót egy ember tölti be), mivel ő az, akinek minden részletre kiterjedően ismernie kell az adott kutatás szakmai és pénzügyi részét is. A projektmenedzsernek általában az alábbi feladatai vannak:²

- A célok és/vagy a munkák megtervezése
- A célok elemzése és meghatározása
- Kockázatok felmérése és elkerülése
- Erőforrás szükséglet becslése
- Erőforrások biztosítása, lekötése
- A munka szervezése
- Az emberi- és más erőforrások beszerzése
- Feladatok kiosztása
- Vezetési tevékenységek
- A projekt végrehajtásnak ellenőrzése
- Előrehaladás követési és jelentési feladatok
- Korrekciós akciók tervezése és végrehajtása
- Dokumentációs és kommunikációs tevékenységek

²Forrás: http://hu.wikipedia.org/wiki/Projektmenedzsment#Projektmenedzsment_tev.C3.A9kenys.C3.A9gek

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

A fentiekből látszik, hogy nagyon szerteágazó a projektmenedzser feladata és ezáltal a felelőssége is. Munkája kihat a projekt megfelelő időben, megfelelő költségeken belül tartása, és, hogy a végeredményként megszületett szellemi alkotás, illetve az elvégzett munka megfelelő minőségben legyen prezentálva.

Mindezek alapján elmondható, hogy megfelelően hozzáértő projektmenedzser kijelölése a projekt szempontjából kulcsfontosságú, hiszen ő fogja össze a teljes csapatot és biztosítja a célok megfelelő elérését.

4.7. Kutatáshoz használt eszközök

A kutatási projekt során szükséges bizonyos eszközök, illetve helyiségek használata. Ezeket is nevesíteni kell a projekt tervben, hiszen költségeket is csak így lehet hozzájuk rendelni. Az alábbiakat kell főleg az Egyetem felé nevesíteni: (UMIP 2010)

- Mely laboratóriumi helyiségek használhatóak a kutatási projekt során? Kiknek van jogosultságuk az oda való belépéshez?
- A projekt mely szereplőinek milyen jogosultsága van a kutatás során nevesített berendezések, illetve adminisztrációk, kommunikációt segítő eszközök használatára (pl. számítógép, fénymásoló, mobil telefon, stb.)
- Milyen munkavédelmi elveket kell betartani a kutatás során, különös tekintettel a laboratóriumi műszerek használatára?
- A felhasznált berendezések esetleges meghibásodása esetén ki gondoskodik azok javításáról, illetve ez milyen mértékben befolyásolhatja a kutatási tervben szereplő időpontok betartását?

A fentiekre minden esetben figyelni kell, hogy csak a jogosult személyek használhassanak különböző, a munkájukhoz rendelt berendezéseket.

A Szegedi Tudományegyetemen jelenleg is kiterjedt kutatói infrastruktúra segíti a kutatás-fejlesztési projektek végrehajtását. A kutatók számára az alábbi eszközök, berendezések, illetve helyiségek állnak rendelkezésre:

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Az Egyetem közel 400 000 m² alapterületű, 23 000 fő befogadására alkalmas infrastruktúrával rendelkezik, mely 12 oktatási és tudományos tevékenységet végző kar rendelkezésére áll. Ezen karokon folyó legtöbb oktatás színvonala, különös tekintettel a humán erőforrásokra (oktatók szakmai színvonala) Európában és világszerte elismert, ezzel is emelve az Egyetem nemzetközi kedvező megítélését, mely az oktatáson túlmutató kutatói munkához is stabil háttérrel biztosít. Ezzel szemben azonban elmondható, hogy jelenleg az Egyetemi infrastruktúra nagy részének égető szüksége volna megújításra, fejlesztésre, hogy az egyetemi oktatási és kutatás-fejlesztési tevékenységek még magasabb színvonalra emelkedhessenek. A fenti hasznos alapterület több mint 50%-a már most felújításra szorul.

A későbbiekben külön pontban kifejtésre kerülő, az Egyetem számára prioritással rendelkező kutatási programok esetében az alábbi meglévő infrastruktúrákkal lehet számolni:

1. Ingatlanok: egyetemi épületek, laborok
2. Dél-alföldi Neuróbiológiai Tudásközpont épülete áll rendelkezésre az alábbi műszerekkel felszerelve:
 - Schrödinger, Gromax szoftver
 - Elektromikroszkóp (2 db)
 - in vitro labor – fluoreszcencia mikroszkóp, plate reader
 - kémiai laboratórium – peptid szintetizátorok, QLS, HPK-k
 - 500- és 600 MHz NMR készülék
 - Számítógépes klaszter
 - In vivo labor, in vivo imaging system
 - Auto Dock, Sybyl szoftver
 - Állatház 2 rágcsálóra operáló és magatartási laboratórium

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

- Hisztológiai labor, automata metszetkiértékelővel, kriosztáttal, -80 C hűtővel
3. ÁOK kutatóhelyi és a TTIK biológus tanszékcsoport kutató laborjai teljes felszereléssel.
 4. HILL lézerrendszer: 1 Hz, 600 fs, 10 mJ, 248 nm impulzusok;
 5. Tewati lézer: 10 Hz, 20 fs, 35 mJ, 800 nm impulzusok;
 6. Nagyműszerek: NMR, ESR, HPLC, GC, GC-MS, SEM, lézer spektroszkópia, fermentorok.
 7. Statisztikai adatfeldolgozó szoftverek, pl. SPSS, Lisrel, SAS megoldások; matematikai szoftverek, továbbá egyéb, az informatikai programozás esetében elengedhetetlen megoldások.

4.8. Kutatás monitorozása, felügyelete, jelentések készítése

Minden kutatási projekt életében előfordulhatnak és nagy valószínűséggel elő is fordulnak előre nem látott események. Többek között ezért is nagyon fontos az, hogy a projektet annak menedzsere a lehető legkövetkezetesebben felügyelje és minden apró mozzanatot feljegyezzen a lépésekkel kapcsolatban, hogy igény esetén a történések pontosan visszakövethetőek legyenek, illetve könnyen és gyorsan lehessen döntést hozni az esetleges változtatásokról. (UMIP 2010)

Ahogy korábban is említettük, minden projekt esetében ajánlott projektmenedzser kijelölése, aki lehet az egyik kutató, de lehet kívülálló személy. Sok esetben előnyös, ha a projektmenedzser nem szakmabeli kutató, aki sokkal inkább a menedzsment funkciókra tud koncentrálni.

A projektmenedzsernek meghatározott időt kell a projekt ügyeivel foglalkoznia, ezt is le szokták fektetni a projekt tervben. Továbbá ahogy említettük ő kontrollálja, hogy a

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

kutatásban részt vevő személyek közül ki milyen munkát végez, és mennyi időt tölt egyes részfeladatokkal. Ezt megfelelő táblázatokban szokták feljegyezni.

A projekt előrehaladtával időről-időre találkozókat, megbeszéléseket kell szervezni, hogy a projektben résztvevők egyeztethessék az eddigi eredményeket, aktuális teendőket, és mindazokat a tényezőket, melyek a kutatás előhaladását befolyásolják. Ezekről a megbeszélésekről is feljegyzéseket kell készíteni, melyeket fel lehet használni a későbbiekben a beszámolók elkészítésekor. Stratégiai megbeszélések tartalmáról részletesebb beszámoló kell, hogy készüljön.

A projektmenedzsernek általában nincs jogosultsága a kutatási terv sarkalatos pontjainak megváltoztatására, ugyanakkor fel kell hívnia a figyelmet az esetleges időbeli vagy pénzügyi csúszásokra, illetve kisebb ügyekben szabad keze kell, hogy legyen, hogy döntéseket hozhasson a gyors beavatkozás érdekében, melynek célja, hogy a projekt a lehető leggyorsabban tudjon haladni.

Előzőleg említettük, de nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy az ő feladata, hogy alapvetően a kutatási projektet finanszírozó hatóság, cég vagy az Egyetem felé a megfelelő szakmai és pénzügyi beszámolókat elkészítse és időben, akár a projekt haladása alatt meghatározott időközönként (pl. projekt előrehaladási jelentés – PEJ, időszakos pénzügyi beszámoló formájában) a megfelelő helyre benyújtsa. A záró szakmai és pénzügyi jelentésnek általában a projekt zárását követő 30 napon belül kell megtörténnie és kerülnie benyújtásra.

Támogatott projekt esetében a támogató hatóság határozza meg a benyújtandó beszámolók pontos formai és tartalmi követelményeit, de ezeknek minden esetben tartalmazniuk kell a kitűzött és a ténylegesen elért eredmények közötti esetleges különbségek indoklását, nyilvánvalóan a teljesített eredmények részletes leírása után. Ettől függetlenül a szakmai jelentéseknek mindig tömöreknek, közérthetőeknek és pontosaknak kell lenniük, hogy elkerülhető legyen bármely fontos kutatási projekt pénzügyi támogatásának a nem megfelelő beszámoló miatti elbukása.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

4.9. Kutatási eredmények összegzése

Egy kutatási projekt - ha sikeres volt és időközben nem kellett bizonyos tényezők miatt feladni - minden esetben valamilyen hasznos szellemi alkotással zárul: kifejlesztésre kerül egy új technológia, termék, eljárás, stb. Ezután a projektet vezetőknak egy nagyon fontos döntést kell hozniuk, mégpedig el kell azt dönteniük, hogy hogyan hasznosítsák a kutatási eredményeket.

Ezzel kapcsolatban az alábbi lehetőségek merülnek fel: (UMIP 2010)

- **Azonnal publikálják az eredményeket** – ebben az esetben, ha ezt egy esetleges iparjogvédelmi bejelentés előtt teszik meg, újdonságrontást hajtanak végre, és megakadályozzák a későbbi iparjogvédelmi bejelentés megtételét.
- **Későbbi publikálás az iparjogvédelmi eljárás megindítása után** – ebben az esetben nincs újdonságrontás.
- **Iparjogvédelmi eljárás megindítása** – leggyakrabban a kutatási eredményekről szabadalmi bejelentést tesznek, amint lehet. Ez a legtöbb esetben a későbbi profitorientált ipari hasznosítás reményében történik.
- **Know-how átruházása** – ez abban az esetben lehetséges, ha külsős céggel ilyen értelmű szerződés köttetik, azaz külső megbízó számára történt a kutatás annak finanszírozása alatt.
- **Know-how visszatartása** – ebben az esetben a kutatás eredményeit nem publikálják és nem is indítanak iparjogvédelmi eljárást. Ennek különböző okai lehetnek, a kutatók esetleg továbbfejlesztést kívánnak még végrehajtani, vagy egy későbbi időpontban szeretnék csak a kutatási eredményeket nyilvánosságra hozni.

A kutatási projekt általában azzal a céllal indul, hogy az így létrejött szellemi alkotást valamilyen módon hasznosítsa a kutató, akár a saját szakmai előmenetelét biztosító publikáció, vagy a későbbi anyagi haszonnal kecsegtető ipari hasznosítás által.

A következőkben bemutatjuk, hogy mi a teendője a kutatóknak, ha a kutatási projekt végeztével dönteni kell az eredmények későbbi sorsáról. Ilyen jellegű fontos döntések meghozatalához érdemes a kutatóknak a TTI-hez fordulniuk, mint minden ilyen kérdésben kompetens szervhez az Egyetemen.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Mindezek mellett fontos a lezárt projekt szakmai értékelése is, mely a későbbiek során megvalósítandó további kutatási projektek számára szolgálhat fontos információkkal. A projektzáró megbeszélés során az alábbi tényezőkkel kell foglalkozni:

- Sikeres volt a projekt?
- Hatékony volt a projektben résztvevők munkája?
- Megfelelő minőségű volt a résztvevők által nyújtott munka?
- Sikerült az eredetileg kitűzött célokat tartani?
- Sikerült-e tartani az előre megtervezett határidőket?
- Sikerült-e tartani a pénzügyi keretszámokat?
- Megfelelő volt-e a projektmenedzsment?
- Sikerült-e időben minden jelentést leadni a projekttel kapcsolatban?

Ha a fenti kérdések közül bármelyikre is NEM a válasz, akkor az komoly aggályokat vet fel és a projektmenedzser feladata kell, hogy legyen a problémák okainak feltárása és kiértékelése, valamint egy olyan akcióterv kidolgozása, mely segítségével egy következő projekt során ezek elkerülhetővé válnak. Ezek a lépések a minőségbiztosítási alapelvek szempontjából is nagyon fontosak!

4.10. SZTE jelenlegi kutatási profiljai, programjai

Ebben a pontban az alábbiakban ismertetjük a Szegedi Tudományegyetemen jelenleg folyó legfontosabb kutatási területeket és azokon belül az egyes fontos kutatási projekteket, melyek a későbbi ipari hasznosíthatóság szempontjából is kulcsfontosságúak lehetnek.

- Neurobiológia
 - Fájdalomkutatás
 - Neurodegenerációs betegségek kutatása
 - Neuronhálózatok kutatása
 - Neuroprotektív mechanizmusok kutatása
 - Fejfájás és amiotróf laterális sclerosis kutatása
- Immunológia
 - Bőrbetegségek kutatása

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

- Immunológiai folyamatok genetikai vizsgálatai
- Genetika
 - Hormonfüggő változások genetikai kutatása
 - Klinikai genomikai vizsgálatok
- Preklinikai farmakológia
 - Gyógyszertervezés és szintézis
 - Természetes eredetű hatóanyagok vizsgálata
 - Toxicitás vizsgálatok
 - Peptid- és fehérjemódosítások kutatása
 - Szív- és érrendszeri kutatások
- Klinikai farmakológia
 - Klinikai kutatások koordinációja
 - Humán I. fázisú akkreditált vizsgálatok
- Környezettechnológia
 - Biogáz termelés szerves hulladékokból
 - Környezetmikrobiológiai és biokontroll kutatások
 - Napenergia kutatása
 - Földtudományi kutatások
- Lézerfizika
 - Lézeres anyagvizsgálat kutatások
 - Nagy Intenzitású (Excimer) Lézer Laboratórium
 - Femtoszekundumos kutatások
 - Lézeres orvos- és anyagtudományi kutatások
- Nanotechnológia és anyagtudomány
 - Nanodiszperziók, önszerveződő filmek és biokompozit anyagok vizsgálata
 - Nanostrukturált anyagok kutatása

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

- Információtechnológia és szoftverfejlesztés
 - Mesterséges intelligencia kutatása
 - Szoftverminőség kutatások
 - Számítógépes optimalizálási kutatások

A fentiekből látszik, hogy a Szegedi Tudományegyetemen számos szerteágazó területen folyik komoly kutatómunka, melyek legtöbbször esetében kifejezett cél az ipari hasznosíthatóság megteremtése a fenti pontokban felvázolt kutatómenedzsment szempontok által.

5. Találmány bejelentése az SZTE felé

Abban az esetben, ha a kutató végrehajtott egy nagyszabású kutatási projektet, figyelembe véve a fentiekben megfogalmazott kritériumokat, valamint a projekt során a legnagyobb gondossággal járt el, akkor a kezében van egy új szellemi alkotás, egy találmány, melynek sorsáról döntenie kell.

Mi a teendő ebben az esetben? A Szegedi Tudományegyetemen jelenleg hatályos Szellemitulajdon-kezelési Szabályzat (SZTSZ) szerint **az alkotóknak a munkájuk során létrehozott szellemi alkotásokat a megalkotásukat követő 8 napon belül ismertetni kell az Egyetemmel.** A Szabályzat e tekintetben így fogalmaz: (SZTE 2011, 7. o.)

„8. § Ezen eljárási rend hatálya alá tartoznak azok a szellemi alkotások, amelyek alkalmasak arra, hogy iparjogvédelmi oltalom tárgyát képezzék – ideértve azokat az alkotásokat is, amelyeknek titokban tartása célszerű a megfelelő oltalom megszerzése helyett, tekintettel a hasznosítási célokra és lehetőségekre –, valamint a know-how, továbbá az ezekhez kapcsolódó védjegyek és egyéb árujelzők.

9. § Az alkotók a szabályzat hatálya alá tartozó jogviszony keretében végzett munkájuk során létrehozott szellemi alkotásaikat kötelesek a megalkotásától számított nyolc napon belül a Szabályzat 1. sz. mellékletében foglalt tartalommal, írásban az Egyetemmel olyan részletességgel ismertetni, amely alapján eldönthető, hogy az Egyetem a szolgálati szellemi

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

alkotásra igényt tart-e, és kíván-e iparjogvédelmi bejelentést tenni, illetve alkalmazotti szellemi alkotás esetén kívánja-e a hasznosítás jogát gyakorolni.

10. § *Az ismertetett szellemi alkotás jogi helyzetéről (szolgálati vagy alkalmazotti jelleg stb.), a szellemi alkotáshoz fűződő jog gyakorlásáról vagy arról történő lemondásról az Egyetemnek az ismertetés napjától számított 90 napon belül kell az alábbiak szerint döntést hozni. Ezen határidőn belül az Egyetem köteles nyilatkozni különösen arról is, hogy a szolgálati találmány igényjogosultságának egészére igényt tart-e, illetve az alkalmazotti találmányt hasznosítani kívánja-e.”*

A szellemi alkotást létrehozó kutatónak tehát bejelentési kötelezettsége van a találmányát illetően az Egyetem felé. Ezen bejelentési kötelezettségének legegyszerűbben az alábbi linken található online találmány bejelentő lap kitöltésével tehet eleget az alábbi adatok megadásával:

- Bejelentő / feltaláló képviselőjének neve
- Szervezeti egység
- Telefonszám
- Email cím
- Találmány címe
- A találmány lényegének leírása (max. 1500 karakter)
- Ismertették-e a találmányt korábban bárhol, bármikor?
- Szándékozik-e ismertetni azt később valahol?
- Van-e a találmány létrehozásában közreműködő nem-SZTE alkalmazásában lévő személy?
- Van-e olyan szerződés, mely a találmány tulajdonjogára kihatással lehet?

<http://www.u-szeged.hu/tudasvagyon/on-line-talalmanyi/online-talalmanyi?folderID=14468&folderID=14468&objectParentFolderId=14468>

A fenti bejelentőlap kitöltését követően a TT irodához kerül az ügy, és ott az egyik Technológia Transzfer Menedzser átveszi, és első lépésben felveszi a kutatóval/kutatókkal a kapcsolatot a további ügyintézésel kapcsolatban. A találmány minél pontosabb

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

megismerése érdekében a TT Menedzser egy személyes találkozó alkalmával részletesen megismeri a találmányt. Ezt általában egy ún. mélyinterjú során történik.

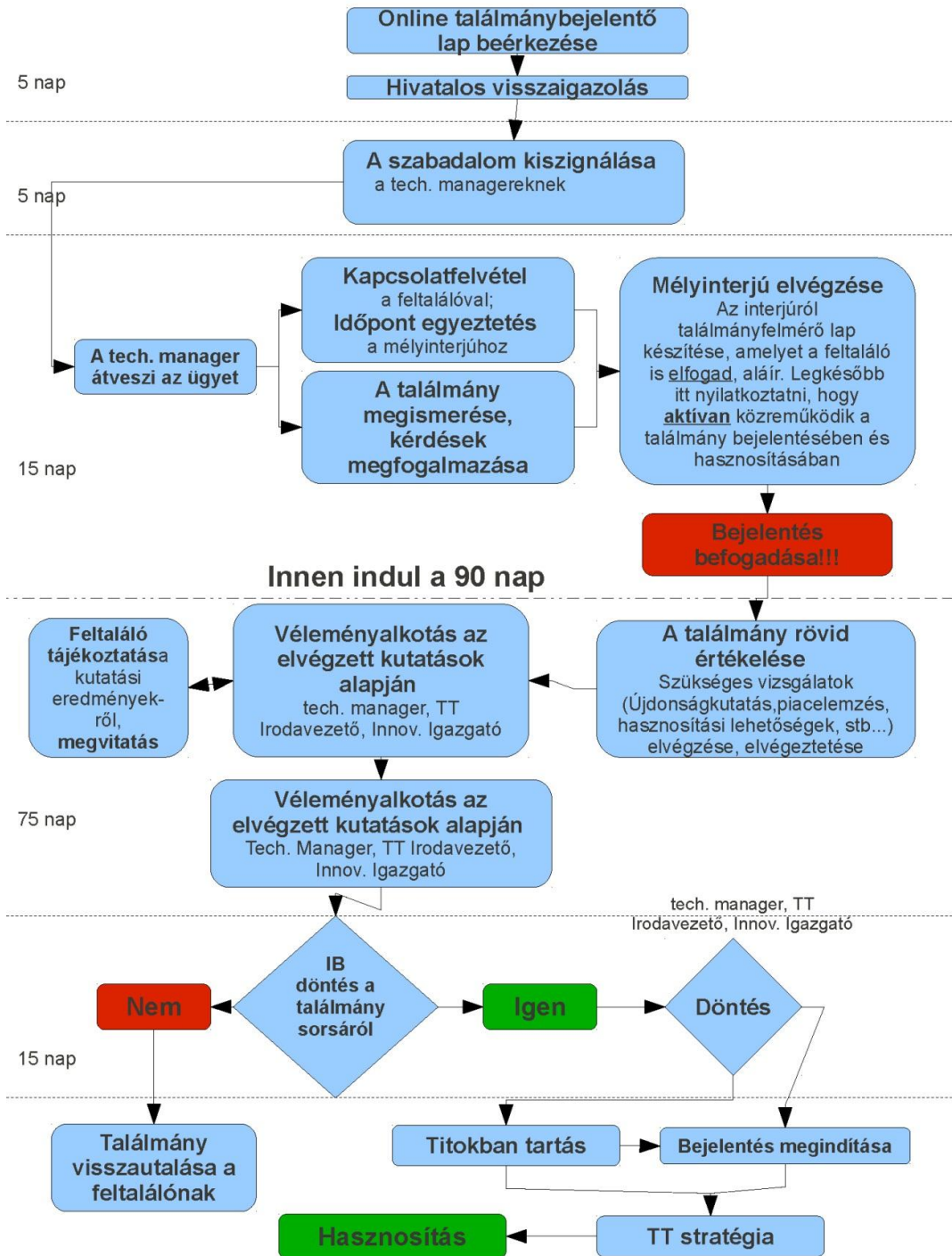
Ezután a TTI belső ügyrendben röviden értékeli a találmányt és javaslatot tesz az elvégzett előzetes kutatások alapján, hogy érdemesnek találja-e annak az Egyetem által történő felkarolását, iparjogi védelmének elindítását vagy visszautalni kívánja a találmányt a feltalálókhoz. Ennek során a TTI szükség esetén újdonságkutatást, piacelemzést végez vagy végeztet annak megismerésére, hogy a találmány valóban megfelel-e a szabadalmaztathatósági kritériumoknak, mely alkalmassá teszi az esetleges iparjogvédelmi eljárás lefolytatására és/vagy ipari hasznosítására.

Gyakran előforduló probléma, hogy a feltaláló meg van arról győződve, hogy a találmánya teljesen egyedi és a világon még senki, sehol nem talált fel hasonló dolgot. Ez sajnos nem mindig van így. Ennek kiszűréséhez kell a fenti vizsgálatokat elvégezni, mely segítséget nyújt mind a feltaláló, mind a későbbiekben ismertetett Innovációs Bizottság számára.

Az egyetemi találmányokkal kapcsolatos ügymenetet az alábbi ábra szemlélteti:

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

Forrás: SZTE-TTI belső dokumentum / Döntésmechanizmus.pdf

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

6. Az Innovációs Bizottság bemutatása, hatásköre, feladata

Miután a TTI a találmányt megismerte és előzetesen értékelte, véleményalkotás mellett felterjeszti az egyetemi Innovációs Bizottság (továbbiakban: IB) számára döntéshozatal céljából. Az IB dönt arról, hogy az Egyetem igényt tart-e a szellemi alkotásra vagy visszautalja annak tulajdonjogát a feltaláló(k)hoz. Amennyiben pozitív döntés születik, akkor második körben arról dönt az IB, hogy megindítsa-e az iparjogvédelmi eljárását, vagy ugyan védhető volna, de mégis első körben inkább titokban kívánná azt tartani.

Az IB az SZTE Szenátusának állandó bizottsága, melynek feladata az SZTSZ alapján az alábbi: (SZTE 2011, 14. o.)

„Feladata a Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgatósággal együttműködve az Egyetem szellemi tulajdon portfóliójának gazdagítása, kezelése.

Ennek keretében

- dönt saját napirendjéről és ügyrendjéről*
- a Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgató előterjesztése alapján és a Szellemi tulajdon kezelési szabályzatban foglaltaknak megfelelően dönt az Egyetem szellemi alkotásokkal kapcsolatos jogainak gyakorlásáról, így különösen*
 - dönt az Egyetem munkavállalói, közalkalmazottai, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló dolgozói által létrehozott szellemi alkotások jogi helyzetéről (szolgálati, vagy alkalmazotti találmányokkal kapcsolatos munkáltatói jogok), és az Egyetem jogainak gyakorlásáról, vagy az azokról történő lemondásról,*
 - véleményezi az új szellemi alkotásokat abból a szempontból, hogy indokolt-e iparjogvédelmi oltalomban részesítésük,*
 - az eset összes körülményeinek figyelembevételével dönt a megfelelő iparjogvédelmi oltalmi forma kiválasztásáról,*
 - javaslatot tesz a szellemi alkotás hasznosításának módjáról, így különösen licencszerződés megkötéséről, vagy hasznosító (spin-off) gazdasági társaság Egyetem általi alapításáról, vagy abban való részesedésszerzésről.”*

Az IB pozitív döntése után elkezdődik a találmánnyal kapcsolatos érdemi munka, melynek végső célja az Egyetem (és ez által a feltaláló(k)) számára minél sikeresebb ipari hasznosítása.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Ehhez a TTI minden esetben a feltalálóval karöltve ún. technológia transzfer stratégiát készít, eldöntik, hogy hogyan és milyen formában fogják promótálni a találmányt, hogy annak ipari hasznosítása minél sikeresebb lehessen.

7. Újdonságkutatás – lehet-e védeni a találmányt?

Az előző pontban már szó volt arról, hogy annak eldöntése, hogy egy adott találmány valóban hordoz-e akkora újdonságtartalmat, mely szükségessé és alkalmassá teszi annak iparjogvédelmi eljárás alá vonását és ipari hasznosítására tett erőfeszítések megtételét, mindenképpen szükségessé teszi egy ún. újdonságkutatás lefolytatását. Ezt első lépésben az SZTE TTI végzi el még mielőtt az Innovációs Bizottság elé kerülne a döntés, hogy kívánja-e az Egyetem a találmányt hasznosítani és/vagy iparjogvédelmi oltalom alá vonni. Továbbá szükséges ez a vizsgálat lefolytatása a konkrét szabadalmi hivatali kérelem benyújtása előtt, hogy ezzel az esetleges elutasítás és ezáltal fölös anyagi ráfordítás elkerülhető legyen.

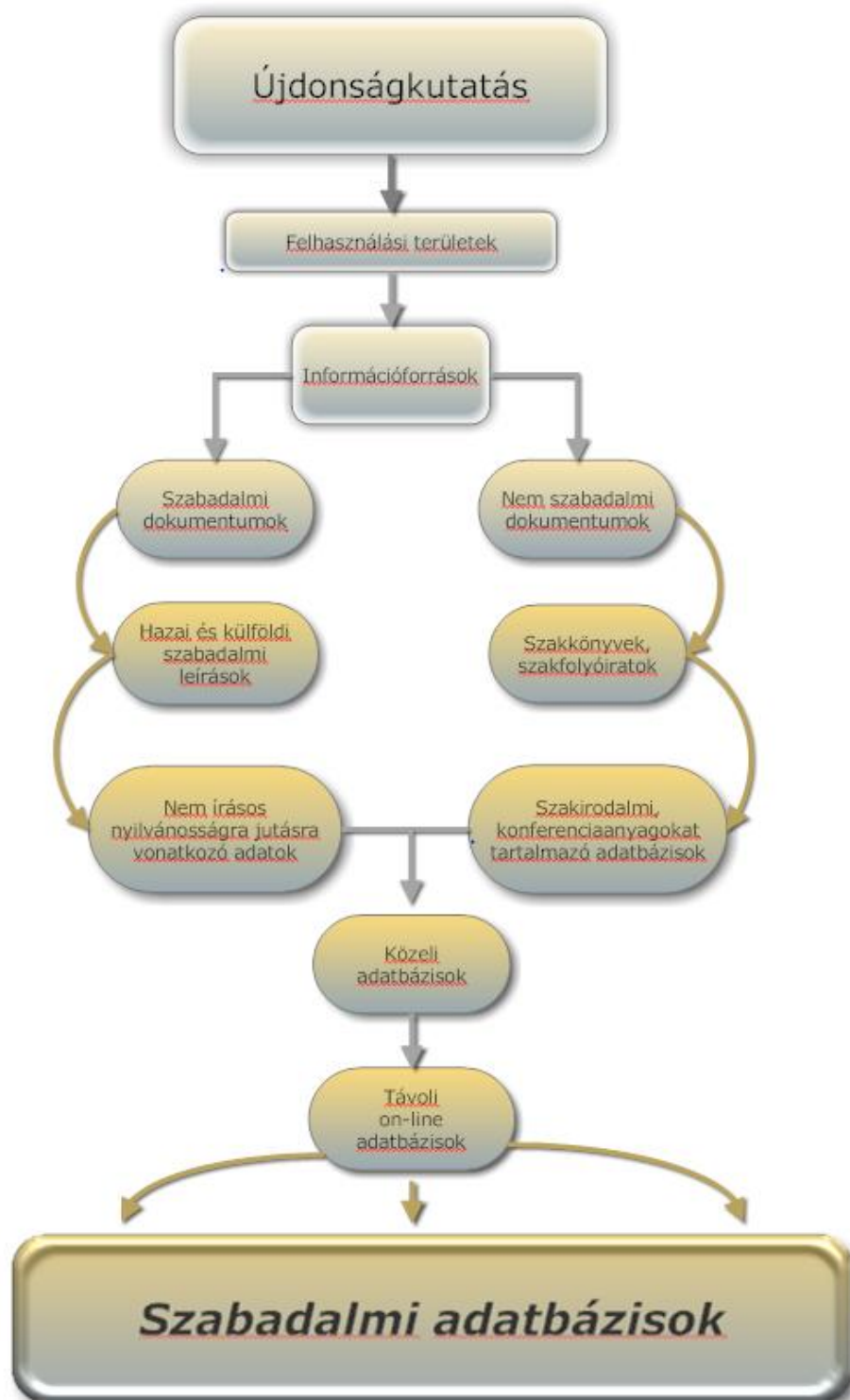
Természetesen az újdonságkutatás soha sem lehet teljesen pontos, hiszen például, - ahogy azt a következőkben kifejtjük - a szabadalmaztatási eljárás egy igen hosszadalmas folyamat és a bejelentés napjára visszamenőlegesen hatályos, azaz az újdonságkutatás pillanatában lehet, hogy egy szabadalom még az elbírálás folyamatában van, ami kívülről (a hivatalon kívülről) nem látszik, de a hivatalos újdonságkutatás során problémákat okozhat.

Mindezek ellenére fontos, hogy piaci, illetve iparjogvédelmi adatbázisokon alapuló újdonságkutatás lefolytatásra kerüljön a találmány valós újdonságtartalmának felfedése céljából. Abban az esetben, ha a kutatás azt az eredményt hozza, hogy már van hasonló találmány a piacon, abban az esetben sem teljesen biztos, hogy lehetetlen a találmány szabadalmaztatása, hiszen a szabadalmi hivatal egyedi döntésén múlik az, hogy véleménye szerint szabadalmaztatható-e egy találmány vagy sem. Itt mindenképpen érdemes megjegyezni, hogy szükség esetén a TTI kikéri külső szakértők, szabadalmi ügyvivők véleményét, akik segítenek eldönteni, hogy a találmányt nagy valószínűséggel lehet-e iparjogvédelmi oltalom alá vonni, avagy sem.

Az újdonságkutatás folyamatát az alábbi ábra szemlélteti:

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

Forrás: saját szerkesztés

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Az újdonságkutatás végén egy jelentés készül, melyet a TTI benyújt az IB-nek, elősegítve annak döntését. Az újdonságkutatás eredményét ismertetik és megvitatják a kutatókkal is, mielőtt az IB elé kerülne döntésre az ügy a további sorsát és piaci hasznosítását illetően.

8. Szellemi-tulajdon védelmi lehetőségek, fajták

Tény: az Innovációs Bizottság meghozta pozitív döntését. Mi a következő lépés?

Itt el kell döntenet, hogy kell-e, érdemes-e, illetve lehet-e védeni a találmányt? Itt most az első két lehetőséggel foglalkozunk. Egy kutatási eredményt nem kötelező iparjogvédelmi eljárás alá venni. Érdemes-e? Inkább ez a lényegesebb kérdés.

Ahogy korábban is említettük, sok kutató számára maga a kutatói munka, annak szakmai elismerése sokkal fontosabb, mint a találmányainak ipari hasznosítása. Ezen tudósok fókuszra inkább az alapkutatások irányába mutat. Aki azonban alkalmazott kutatással kíván foglalkozni, annak elkerülhetetlenül meg kell fontolnia a következő döntést:

Publikáljon-e vagy sem?

Mindamellet, hogy teljesen érthető, hogy egy kutató a szakmai előmenetele szempontjából oly fontos publikációs tevékenységnek eleget kíván tenni, azonban ha ezt egy esetleges iparjogvédelmi bejelentés előtt teszi, akkor ún. újdonságrontást követ el, melynek komoly kihatása lehet a védelmi eljárás során. Ugyanis az iparjogvédelmi eljárást lefolytató hatóság saját berkein belül újdonságkutatást fog végrehajtani, és ha felfedezi, hogy az iparjogvédelmi bejelentés előtt publikálásra kerül a kutatás eredménye, akkor nagy valószínűséggel el fogja utasítani a védelem megadását.

Érdemes-e védeni a találmányt?

Ez a kérdés minden kutatási eredmény kapcsán felmerül. Az iparjogi védelem által a feltaláló/bejelentő számára a törvény (hazai és esetleg nemzetközi szinten) elsőbbségi jogot biztosít a találmány hasznosítása felett. Tehát az iparjogvédelmi oltalom birtokosa jogosult csak abból haszon realizálására.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

Ebben a kérdésben is fontos a feltaláló és a TTI szoros kapcsolata, hiszen csak a TTI által elvégzett, fent említett előzetes újdonságkutatás, illetve piacelemzés döntheti azt el, hogy egy adott találmány valójában mennyi újdonságtartalommal bír. Valóban annyira új-e a találmány, amennyire a kutató azt gondolja? Elképzelhető, hogy míg ő a találmányon dolgozott, addig azt párhuzamosan – vagy ahhoz nagyon hasonló megoldást – a világban máshol is egy másik kutató kikutatta. Ezért alaposan meg kell az Egyetemnek is vizsgálnia, hogy az Innovációs Alapjának terhére mely találmányok esetében kezdeményezi a hatóságoknál az iparjogvédelmi oltalom megadását.

Ha egy találmányról az derül ki, hogy nem védhető, vagy bizonyos megfontolásokból – egyedi elbírálás alapján – nem érdemes iparjogvédelmi oltalom alá vonni, akkor megmarad ún. know-how kategóriában, mely azonban nem zárja ki a technológia ipari hasznosíthatóságát, azonban nagymértékben lecsökkentheti annak későbbi hasznosítási jog átengedéséért kapható ellentételezés összegét (licencia díj).

Magyarországon jelenleg az alábbi iparjogvédelmi formák léteznek:

Forrás: saját szerkesztés

A fentiek közül a műszaki vagy biológiai találmányok esetében a szabadalom az egyik legfontosabb iparjogvédelmi forma, melyről az alábbiakat érdemes tudni:³

„A **szabadalom** a találmányok jogi oltalmát biztosítja azáltal, hogy a szabadalom tulajdonosa számára a versenytársakhoz képest előnyösebb pozíciót teremt a termékek és technológiák piacán.

³ Forrás: Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala – Szabadalom / <http://www.sztnh.hu/szabadalom/>

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

A szabadalom tulajdonosának kizárólagos joga van a találmány szerinti megoldás hasznosítására, azonban a szabadalmi oltalom időtartama és területi érvényessége nem korlátlan, az oltalom a szabadalmi bejelentés napjától számítva legfeljebb 20 évig lehet érvényes, és csak abban (azokban) az ország(ok)ban, amely(ek)ben engedélyezték.

A Magyar Köztársaságban érvényes szabadalmat vagy nemzeti - vagy európai - vagy a Szabadalmi Együtműködési Szerződés (PCT) keretein belül indított szabadalmi bejelentéssel lehet szerezni, amennyiben a bejelentés és a bejelentett találmány megfelel a jogszabályi előírásoknak.

Külföldi jogszerzés a nemzeti hivataloknál tett bejelentéssel, az Európai Szabadalmi Egyezmény (EPC) tagországai esetében ezen túlmenően európai úton is kezdeményezhető. A bejelentés közvetlenül vagy a Szabadalmi Együtműködési Szerződés (PCT) keretein belül nyújtható be.

Az oltalom az illetékes szerv előtt folyó engedélyezési eljárás eredményeképpen keletkezik.

A szabadalom tulajdonosának kizárólagos joga van a találmány szerinti megoldás hasznosítására, azonban a szabadalmi oltalom időtartama és területi érvényessége nem korlátlan, az oltalom a szabadalmi bejelentés napjától számítva legfeljebb 20 évig lehet érvényes, és csak abban (azokban) az ország(ok)ban, amely(ek)ben engedélyezték.”

A szabadalmat 20 év elteltével NEM lehet megújítani, az utána közkinccsé válik. Akkor is közkinccsé válik, ha évente a szabadalom birtokosa nem fizeti meg a hivatalnak a megújítási díjat.

Szükséges még itt szólnunk a gyógyszerek és növényvédő szerek kiegészítő oltalmi tanúsítványáról (SPC – Supplementary Protection Certificate):⁴

„A **kiegészítő oltalmi tanúsítvány** (SPC, Supplementary Protection Certificate) egy sui generis oltalmi forma, amely a szabadalmi oltalommal védett gyógyszer vagy növényvédő szer termék szabadalmi oltalmi idejének meghosszabbítását biztosítja.

⁴ Forrás: Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala – Szabadalom – Kiegészítő Oltalmi Tanúsítvány / <http://www.sztmh.gov.hu/szabadalom/spc/>

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Általában a szabadalmas a szabadalmi bejelentést követően, minden további intézkedés nélkül hasznosíthatja találmányát, forgalomba hozhatja a találmány szerinti terméket. Ezzel szemben a gyógyszerek, növényvédő szerek esetében a szabadalmas kénytelen tartózkodni a hasznosítástól mindaddig, amíg nem kap engedélyt a hatóságoktól a termék forgalomba hozatalára. Ezzel az időtartammal a szabadalom kizárólagos hasznosítására fennmaradó idő jelentősen lerövidül, a tényleges időtartam nem elegendő a számottevő kutatási, fejlesztési és egyéb befektetések megtérüléséhez, ezért a szabadalom nem tölti be jutalmazási, ösztönzési funkcióját. Ezen szakterületek hátrányos megkülönböztetésének kiküszöbölésére az Európai Unióban a gyógyszerek kiegészítő oltalmi tanúsítványának létrehozásával a Tanács 1768/92/EGK rendelete, a növényvédő szerek kiegészítő oltalmi tanúsítványának létrehozásával pedig az Európai Parlament és a Tanács 1610/96/EK rendelete biztosítja, hogy e termékek is megfelelő és hatékony védelmet kapjanak más szakterületekhez tartozó találmányokhoz hasonlóan.

A tanúsítvány szerinti oltalom az alapszabadalom által biztosított oltalom keretein belül csupán a forgalomba hozatali engedély hatálya alá tartozó termékekre, illetve a termék gyógyszerként történő olyan alkalmazásaira terjed ki, amelyeket a tanúsítvány lejártát megelőzően engedélyeztek. A tanúsítvány az alapszabadalommal azonos jogokat biztosít, azonos kötelezettségekkel és korlátokkal.

A tanúsítvány szerinti oltalom időtartama az **alapszabadalom oltalmi idejének lejártakor kezdődik**, és az alapszabadalom iránti bejelentés benyújtásának napja és a termék Közösségen belüli forgalomba hozatalára vonatkozó első engedély keltezésének napja között eltelt időszak öt évvel csökkentett időtartamával megegyező ideig tart, azzal, hogy a tanúsítvány időtartama nem haladhatja meg az öt évet.

Ez a különleges számítási mód biztosítja, hogy a termékekre vonatkozó szabadalom tényleges oltalmi ideje körülbelül **tizenöt év**, továbbá a Közösségen belül, adott termék azonos ideig részesül kiegészítő oltalomban, az egységes piac megsztása nélkül.”

Érdeemes továbbá megemlíteni a **használati mintaoltalmat** mint ún. „kis szabadalmat”.⁵

⁵ Forrás: Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala – Használati mintaoltalom / <http://www.sztnh.hu/hami/>

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

„A használati mintaoltalom a szabadalmazható találmány színvonalát el nem érő új szerkezeti kialakítások védelmére szolgáló oltalmi forma. A mintaoltalom alapján a minta jogosultjának kizárólagos joga van arra, hogy a mintát hasznosítsa, illetve, hogy a hasznosításra másnak engedélyt adjon. Az oltalom ideje 10 év, ezt követően a minta közkinccsé válik.

A Magyar Köztársaságban érvényes mintaoltalmat lehet szerezni a Szabadalmi Együttműködési Szerződés (PCT) keretein belül indított nemzetközi bejelentéssel is. A külföldi bejelentő köteles belföldi lakóhellyel rendelkező képviselőt megbízni képviselővel. Kötelező képviselőt Magyarországon szabadalmi ügyvivők vagy ügyvédek láthatnak el.

A Magyar Köztársaságban bejelentett használati mintából uniós elsőbbségi időn belül (12 hónap) lehetőség van európai szabadalmi bejelentés megtételére, ha a használati oltalmi bejelentés megfelel az európai szabadalmi bejelentés követelményeinek.”

9. Hogyan kerüljük el az újdonságrontást?

Újdonságrontásnak nevezzük azt, ha egy adott találmány iparjogvédelmi oltalmának benyújtását megelőzően azzal kapcsolatos információk napvilágot látnak, tehát a szabadalmi hivatal által lefolytatandó újdonságkutatási eljárásnak az lehet az eredménye, hogy a találmány nem minősül újdonságnak, hiszen a benyújtás pillanatában nyilvános már bizonyos része, vagy maga az egész.

A tudományos publikációk nyilvánosságra hozatalával kapcsolatban az SZTSZ az alábbiak szerint rendelkezik: (SZTE 2011, 7. o.)

„3. §

d) Az alkotó álláspontja szerint iparjogvédelmi oltalomban részesíthető szellemi alkotást bemutató tudományos publikáció a bejelentés benyújtása előtt csak akkor hozható nyilvánosságra, ha az alkotó a publikáció szövegét megjelenésének tervezett időpontja előtt legalább 10 nappal megküldi a Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgatóságnak, amely 10 napon belül nyilatkozik arról, hogy a publikáció megjelentetése veszélyezteti-e a szellemi alkotás oltalmazhatóságát. Amennyiben veszélyezteti, a megjelenést legkésőbb a bejelentés benyújtását követő 5. napig el kell halasztani. Amennyiben a Kutatás-fejlesztési

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

és Innovációs Igazgatóság a publikációról határidőben nem nyilatkozik, hozzájárulása megadottnak minősül. Az alkotás oltalmazhatóságának megítélésével kapcsolatban az alkotó jogosult a Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgatóság segítségét kérni.

A szellemi alkotás alkotója az alkotás hasznosítása érdekében köteles fokozottan együttműködni az Egyetemmel.”

A fentiek alapján tehát kutatási eredményeket csak abban az esetben lehet publikálni, ha az Egyetem nem kíván iparjogvédelmi oltalmat szerezni a találmány felett, vagy ilyen nem szerezhető. Amennyiben iparjogilag védhető a találmány, akkor csak az ilyen bejelentés után szabad a publikációt nyilvánosságra hozni.

Publikációnak minősül az újdonságrontás szempontjából a tudományos előadás, függetlenül attól, hogy milyen konferencián, rendezvényen hangzik el és szintén felfedi a találmány lényegét, vagy bizonyos sarkalatos részeit, melyre egyébként iparjogi védelmet kér az Egyetem a találmány kapcsán.

A fentiek alapján nagyon fontos, hogy minden olyan kommunikációt kerülje el a kutató a találmánnyal kapcsolatban, mely a külvilág felé irányul és tartalmazná a találmány bármely lényegi részletét vagy magát a találmány elvét.

10. Szellemitulajdon-védelem folyamata

A találmány életciklusa eljutott az Egyetemen odáig, hogy a TTI véleményét ismerve az IB támogatja az iparjogvédelmi oltalom elindítását. Ekkor kezdődik meg a szellemitulajdon-védelem igazi folyamata.

Ezen a ponton végérvényesen elengedhetetlenné válik a kutató(k) és a TTI szoros együttműködése, hiszen az iparjogvédelmi bejelentés megtétele nagyfokú speciális szaktudást igényel és erre szakosodott szabadalmi ügyvivői irodák végzik azt. A TTI birtokában van az a szaktudás – ha kell külsős szakértők igénybe vételével – ami egy iparjogvédelmi bejelentés megtételéhez szükséges.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Hogyan is érdemes elkezdni a szellemi alkotás iparjogvédelmét?⁶

Tanácsos, hogy első körben a magyarországi bejelentés történjen meg. Ezt hazánkban az erre szakosodott állami szervnél, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál (korábbi Szabadalmi Hivatal) lehet megtenni (www.sztnh.hu). A szabadalmi eljárás menetrendjét az alábbi ábra szemlélteti:

Forrás: www.sztnh.hu + saját szerkesztés

Látszik, hogy az eljárás maga több évet vesz igénybe, és ezt meggyorsítani nem lehet. A hivatal a bejelentés után adott idővel saját hatáskörben újdonságkutatási eljárást végez. Ennek a célja, hogy kiszűrje a valójában nem újdonságnak minősülő bejelentendő találmányokat, azaz olyanokat, melyhez nagyon hasonló már létezik a világ tudástárában, azaz a világ szabadalmi adatbázisaiban. Ha a bejelentett találmányhoz hasonlót, vagy részben hasonlót már korábban valahol iparjogvédelmi oltalom alá vontak, akkor ez problémát okozhat a szabadalom későbbi megadása tekintetében. Erről a hivatal egy újdonságkutatási jelentésben tájékoztatja a találmány benyújtóját.

Ezután a hivatal közzéteszi a szabadalmi bejelentést. Ezt követően a bejelentő kérésére a hivatal elvégez még egy érdemi vizsgálatot, melynek során, ha felfednek hiányosságokat a bejelentéssel kapcsolatban, akkor a bejelentőt hiánypótlásra hívják fel.

Ezek után, ha a hivatal mindent rendben talál, akkor a bejelentéstől számított 37. hónapban megadja a szabadalmat, mely 20 évig van érvényben, de csak Magyarország területén. A

⁶ Forrás: Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala – Szabadalmi tájékoztató / http://www.sztnh.gov.hu/szabadalom/nemzeti_ut/szab_tajek.html

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

teljes szabadalmi eljárás folyamatáról a TTI munkatársai a kutatók számára felvilágosítással szolgálnak, illetve a hivatal alábbi honlapján lehet részletesebb tájékoztatáshoz jutni:

http://www.sztneh.gov.hu/szabadalom/nemzeti_ut/szab_tajek.html

A megadott szabadalmat évente meg kell újítani díjfizetés kötelezettsége mellett. Ezzel kapcsolatban az SZTSZ így rendelkezik: (SZTE 2011, 8. o.)

„13. § Az Innovációs Bizottság pozitív határozata esetén az iparjogvédelmi oltalom megszerzésére vonatkozó költségeket az Egyetem egy évig köteles viselni. A Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgatóság az egy év lejártának közeledtével megvizsgálja, hogy ésszerű-e az egyetemnek további költségeket vállalni, figyelemmel a továbbfejlesztésre, hasznosításra tett erőfeszítések eredményére, illetve a hasznosításból keletkező árbevételre és az oltalom következő évre vonatkozó költségeire. Amennyiben a vizsgálat eredményeként az oltalom költségeinek fedezete indokolt, a Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgatóság intézkedik a kifizetés iránt. Amennyiben a vizsgálat eredménye szerint az oltalom költségeinek Egyetem általi fedezete nem indokolt, a Kutatás-fejlesztési és Innovációs Igazgatóság a szellemi alkotást az Innovációs Bizottság elé terjeszti, amely határoz az oltalom megszüntetéséről a 26. § rendelkezéseinek megfelelően.”

Ha a fentiek során minden rendben ment, akkor mostanra az Egyetem már rendelkezik egy Magyarország területén érvényes szabadalommal az adott találmányára, melynek saját száma van. Ez már jogi biztonságot nyújt az esetleges szabadalom bitorlókkal szemben, de még egyszer hangsúlyozzuk, hogy csak Magyarország területén belül. Nem nyújt védelmet azonban külföldi esetleges szabadalom bitorlókkal szemben, tehát olyan személyekkel vagy cégekkel szemben, akik a szabadalomban foglaltakat esetleg felhasználják saját eljárásuk vagy termékük kifejlesztéséhez. Ez egy komoly probléma, ugyanis a szabadalom megadásával egyidejűleg nyilvánosan kereshetővé válik nemzetközi adatbázisokban a találmány leírása, így esély adódik annak másolására is, ha nincs nemzetközileg védve.

Hogyan lehet ezt a problémát kiküszöbölni?

Ún. nemzetközi szabadalmi eljárás lefolytatásával. Erre 2 lehetőség is adódik:

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

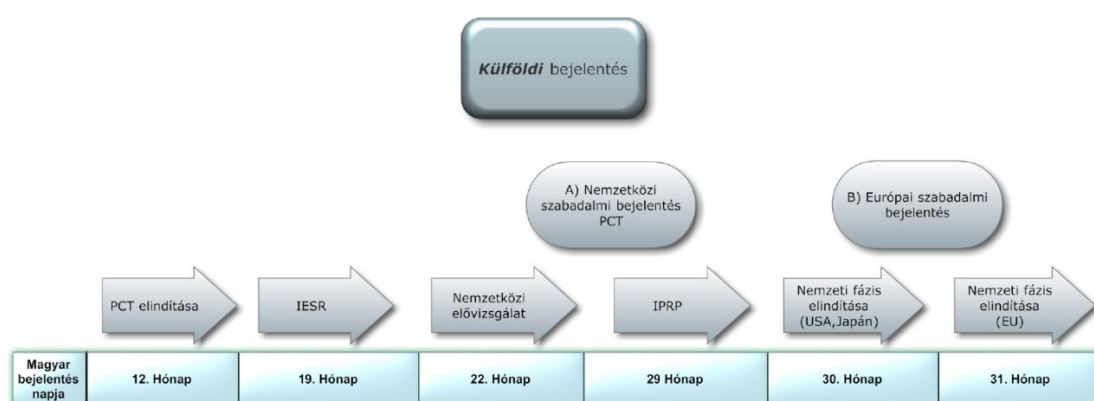

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

- Európai szabadalmi bejelentést kell tenni az Európai Szabadalmi Hivatalnál vagy a magyar SZTNH-nál.⁷
- Nemzetközi szabadalmi bejelentést kell tenni a Szabadalmi Együttműködési Szerződés / Patent Co-operation Treaty (PCT) keretein belül.⁸

A fenti 2 procedúrát az alábbi kép szemlélteti:

Forrás: www.sztnh.hu + saját szerkesztés

Az európai bejelentésről a TTI munkatársai tudnak bővebb felvilágosítással szolgálni a kutatók számára, vagy az alábbi oldalon érhető el részletesebb leírás: http://www.sztnh.gov.hu/szabadalom/eu_ut/

A nemzetközi PCT bejelentésről pedig a TTI-n kívül szintén az alábbi linken lehet tájékozódni: http://www.sztnh.gov.hu/szabadalom/pct_ut/

A nemzetközi bejelentés folyamata nagyon hasonlít a magyar bejelentéshez. Itt is több éven keresztül zajlik a folyamat és időközönként kell díjat fizetni az eljárás során. Az európai bejelentésnél a megadás után a védelem minden olyan európai országra kiterjed, mely csatlakozott az 1973. október 5.-én megkötött ún. Müncheni egyezményhez (Európai Szabadalmi Egyezmény).⁹

⁷ Forrás: Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala – Európai bejelentés / http://www.sztnh.gov.hu/szabadalom/eu_ut/

⁸ Forrás: Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala – Nemzetközi bejelentés / http://www.sztnh.gov.hu/szabadalom/pct_ut/

⁹ Forrás: http://www.sztnh.gov.hu/jogforras/2002_50.html

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Az ún. nemzetközi PCT bejelentésnél annyi különbség van, hogy itt maga a PCT egyezmény csak egy keretrendszer, azaz a hozzá csatlakozott országokban nem kerül automatikusan védettség alá a találmány, hanem külön-külön kell a nemzeti fázisokat kezdeményezni minden olyan országban, ahol védettséget kívánunk szerezni a találmányra. További megkötés, hogy csak egyszer van lehetőség a nemzeti fázisok kiválasztására, tehát nagyon fontos, hogy az Egyetem a kutatókkal karöltve átgondolja, végül mely országokban szeretne védettséget élvezni. Ez nyilván attól függ elsősorban, hogy mely országok piacain lehet nagy valószínűséggel könnyebben értékesíteni az adott találmány hasznosítási jogát. **Később már nincs lehetőség a védettséget további országokra kiterjeszteni**, csak a találmány továbbfejlesztésekor, illetve új találmány benyújtása esetén.

11. A találmányok ipari hasznosításának folyamata

Az eddigi információk alapján eljutottunk odáig, hogy előkészítettük a találmány ipari hasznosítását. Nagy valószínűséggel sikerült már iparjogvédelmi oltalmat is szerezni a találmányra, vagy legalábbis megtörtént a bejelentése. Ha csak Magyarországon kívánja az Egyetem a találmányt hasznosítani, akkor elég a magyar bejelentés, azonban ha a nemzetközi értékesítésben gondolkodik, akkor mindenképpen szükséges az előbbieken vázolt nemzetközi bejelentések valamelyikének megtétele, a nemzetközi iparjogvédelmi oltalom megszerzésére irányuló eljárás megindítása.

A következő lépésben a TTI az IB pozitív döntését követően a kutatóval minden lépést egyeztetve dönt a találmány ipari hasznosításának stratégiájáról. Azt a folyamatot, amely során a szellemi alkotás hasznosítási jogának értékesítése történik – tehát, hogy a találmány jogtulajdonosa adott országra vagy régióra átengedi egy harmadik félnek a helyi hasznosítás (gyártás, értékesítés) jogát – technológia transzfer folyamatnak nevezzük. Tulajdonképpen része ennek, hiszen mindenképpen ide tartoznak a korábban ismertetett lépések is, gondolva itt többek között az iparjogvédelmi lépésekre.

A felek eldöntötték, hogy meg kell próbálni a találmány hasznosítási jogát (licencia jog) a nemzetközi piacon értékesíteni. A TT stratégia közös felvázolása során az alábbi kérdésekben kell mindenképpen döntésre jutni (egyeztetve a kutató és a TTI között):

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

- Milyen típusú együttműködési formákban gondolkodunk?
 - Licencia megállapodás?
 - Disztribútor/forgalmazó keresés adott helyi piacra?
 - Kutatás-fejlesztési együttműködés?
 - Pénzügyi befektető keresés (elsősorban továbbfejlesztéshez)?
 - Komplettszellemi tulajdon / szabadalom értékesítés?
 - További pályázati támogatások elnyerése?
 - Vegyesvállalat létrehozása?
- Melyek a célországok / régiók?
- Licencia megállapodás esetén kizárólagos vagy nem kizárólagos jogot kívánnak értékesíteni?
- Milyen áron kívánják értékesíteni a szellemi alkotást vagy annak használati jogát?

Ha a fenti kérdéseket megnyugtatóan tisztázták (az utolsó kérdés eldöntéséhez szükség lehet a szellemi alkotás értékbecslésére, mellyel felmérjük, hogy a jelenlegi világpiacon milyen értéket képviselhet a találmány), akkor lehet elkezdni az érdemi munkát és megkeresni a megfelelő üzleti partnereket. Ha eddig is szorosnak volt mondható az együttműködés a feltaláló és a TTI között, akkor innentől kezdve pedig elengedhetetlenné válik az ilyen jellegű közös munka, hiszen közös cél érdekében tevékenykednek tovább.

A szellemi alkotás pontos értékének meghatározása bonyolult közgazdasági feladat, melynek során üzleti tervezésre is szükség lehet, hogy meg lehessen becsülni a majdani értékesítési volumenek összegét és ez alapján képet kaphasson a feltaláló és maga az Egyetem is, hogy a találmány valójában mennyit is ér. Ez a későbbiekben nagyon fontos tényező lehet, hiszen a potenciális érdeklődőkkel történő kapcsolatfelvétel után a tárgyalások előrehaladottabb szakaszában fontos kérdésként fog ez felmerülni és nem árt tudni, hogy milyen valós piaci értéket képvisel az adott találmány és ezáltal milyen tárgyalási pozícióba lehet kerülni.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

12. A találmány ipari hasznosítása elkezdődik – első lépés a technológiai leírás megalkotása

A technológia transzfer folyamat során, ha a fenti stratégiát kialakították, akkor megkezdődhet az adott technológiával az érdemi munka. Mit is kell ez alatt érteni?

Azt, hogy első lépésben egy ún. „étvágygerjesztő” leírását kell megalkotni az adott szellemi alkotásról / technológiáról, mellyel a leghatékonyabban lehet a potenciális nemzetközi üzleti partnerek érdeklődését felkelteni.

Miket kell egy jó technológiai leírás, hogy tartalmazzon?

- **Technológia rövid összefoglalása** bevezetésképpen (absztrakt / pár mondatos bevezetés mely tartalmazza a technológia lényegét, illetve, hogy milyen típusú együttműködést keresünk)
- **A technológiával kapcsolatos háttér információk** / iparággal kapcsolatos információk leírása (milyen adott problémára ad hathatós választ)
- **Technológia innovációs tartalma** (miben jelent újdonságot a már létező megoldásokhoz képest)
- **Technológia főbb előnyei** (elsősorban versenytársakhoz, hasonló megoldásokhoz képest, vagy ha ilyen nincs, akkor általánosságban)
- **Technológia potenciális felhasználási területe** (iparágak megnevezése)
- **Tipikus felhasználók / ügyfelek**
- **Technológia iparjogvédelmi státusza** (szabadalom létezik vagy sem / ha igen, akkor mely országokra érvényes)
- **Keresett együttműködési forma**
- **Kontakt információk érdeklődés esetére**

A jó technológiai leírás maximum 2-3 oldalas és nem tartalmaz semmilyen olyan szenzitív információt, mely alapján a technológiát be lehet akár szabadalom alapján azonosítani, és amely elárulna bármilyen olyan részletet a szellemi alkotással kapcsolatban, mely külön titkossági megállapodás megkötése mellett volna csak kiadható. Cél az, hogy olyan figyelemfelkeltő leírás készüljön, mely ugyan nem árul el mély szakmai részleteket, mégis jó

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

eséllyel felkelti a potenciális érdeklődők figyelmét, és amelyet TT marketing eszközök felhasználásával a világpiacon közzé lehet tenni.

A technológiai leírásban még általában nem nevezik meg magának a feltalálónak a személyét, csak különböző marketing csatornákon kerül az Egyetem nevében kiküldésre. Ezt a leírást a TTI készíti a feltaláló(k) szoros közreműködésével. A kapcsolatfelvétel a potenciális üzleti érdeklődőkkel is első körben a TTI-n keresztül történik majd, ahol a TT Menedzserek az esetleges mélyebb szakmai érdeklődők kérdései esetén felveszik a kutatókkal a kapcsolatot a kérdések minél pontosabb megválaszolása érdekében.

13. TT marketing eszközök

Miután elkészült az előző pontban felvázolt technológiai leírás, elkezdődhet a valódi érdemi munka, mégpedig a potenciális üzleti partnerek felkutatása. Ehhez a TTI-nek változatos módszerek és eszközök állnak a rendelkezésére. A cél természetesen az, hogy a leghatékonyabb módszerekkel sikerüljön az adott technológiára a legkisebb idő alatt olyan üzleti partnert találni, aki által az Egyetem és a feltaláló(k) számára anyagi haszon realizálható.

A TTI az alábbi TT marketing eszközöket használja az adott technológia promótálása során:

- Technológia transzfer adatbázisok (speciális adatbázisok, melyek kifejezetten technológiák hasznosítását segítik elő)
 - Ingyenes adatbázisok
 - Fizetős adatbázisok
- Technológia transzfer partner szervezetek / más egyetemi TTI-k
- SZTE-TTI saját nemzetközi kapcsolati hálójára (pl. nemzetközi szakértők)
- SZTE honlapja
- Technológia transzfer rendezvények
 - Partnertalálkozók (itt szervezett körülmények között tudnak az érdeklődők rövid, általában 30 perces tárgyalásokat folytatni)
 - Konferenciák
 - Szakvásárok

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

- Egyéb TT rendezvények
- Direkt megkeresések (általában a piackutatási eredmények figyelembe vételével történik a potenciális üzleti partnerek kiválasztása és direkt megkeresése.
- Egyéb módszerek

A fenti tevékenységek során – melyek közül bizonyosakat a következő pontban részletesebben is kifejtünk - továbbra is nagyon fontos, hogy a TTI szorosan együttműködjön az adott szóban forgó technológia megalkotójával, hiszen ő tud olyan szakmai kérdésekre válaszolni az egyes érdeklődések során, mely érdemben előmozdíthatja a tárgyalásokat.

Ha sikerül komoly érdeklődőt találni az adott technológiára, akkor a tárgyalások egy bizonyos pontján szükségessé válhat ún. **Titkossági megállapodás (NDA / Non-Disclosure Agreement vagy CDA / Confidential Disclosure Agreement)** megkötése, mely kötelezi a feleket, hogy egymástól kapott bizalmas információkat nem fedik fel harmadik félnek.

Ha olyan technológiáról van szó, ahol rendelkezésre állnak minták, és ezek átadása szintén előmozdíthatja a tárgyalásokat, akkor a későbbiekben szintén szükségessé válhat ún. **Anyagátadási megállapodás (MTA / Material Transfer Agreement)** aláírása, mely azt a cél szolgálja, hogy a vizsgálat céljából átadott termékmintákat nem fogja a befogadó fél lemásolni, illetékteleneknek továbbadni, egyszerűen jogosulatlanul felhasználni.

Ezek a megállapodások mind a feltalálók érdekeit szolgálják elsősorban, így érdemes törekedni azok használatára a TT munka során.

14. Technológia transzfer adatbázisok

Ahhoz, hogy egy sikeres technológia transzfer létrejöjjön, olyan platformot kell biztosítani, ami lehetővé teszi, hogy a technológia tulajdonosok és a technológia vásárlók találkozassanak.

Az adatbázisok célja, hogy elérhetővé váljanak a világban fellelhető innovatív technológiák, ezekben maguk a kutatóintézetek, egyetemek is informálódhatnak, hogy milyen kutatások

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

folynak jelenleg, illetve felkeltheti a külső érdeklődők, akár későbbi támogatók érdeklődését is.

A következőkben felsoroljuk és részletesen bemutatjuk a manapság létező legfontosabb nemzetközi technológia transzfer adatbázisokat. **A következő táblázatban szereplő adatok a 2011-es állapotokat mutatják.**

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

	JETRO	APCTT	Tynax	Yet2.com	EEN	NineSigma	InnoCentive	IP Net	Knowledge Vine	Innoget
Technológia igény hirdetési költsége	ingyenes	ingyenes	25%-os jutalék	több 1000 \$	ingyenes	nagyon drága (t)	nagyon drága (t)	ingyenes	ingyenes	ingyenes – 6000 € / év
Technológia ajánlat hirdetési költsége	ingyenes	ingyenes	25%-os jutalék	több 1000 \$	ingyenes	nincs adat	nincs adat	ingyenes	ingyenes	500 – 1000 € / év
Szellemi tulajdon keresési költsége	ingyenes	ingyenes	ingyenes	ingyenes	ingyenes	nincs adat	nincs adat	ingyenes	ingyenes	ingyenes
Névtelen keresés	nincs adat	nincs adat	igen	nem	nincs adat	nincs adat	nincs adat	igen	nincs adat	nincs adat
A keresők közvetlen kapcsolatba léphetnek a felhasználókkal	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem	igen	igen	igen
Adat formátum	általános angolság	általános angolság, nagy adat-mennyiség	nagy adat-mennyiség	általános angolság, nagy adat-mennyiség	általános angolság	általános angolság	általános angolság	általános angolság, kis adat-mennyiség	általános angolság	általános angolság
Közvetlen online adat közlés	igen	igen	igen	nagyon gyenge	gyenge	gyenge	nagyon gyenge	igen	igen	gyenge
A felhasználók számára havi adatközlés	nem	nem	nem	igen	igen	nem	nem	igen	nem	nem
Szabadalom szükségessége	nem	nem	elvárt	nem	nem	nincs adat	nincs adat	nem	nem	nem
Google-re optimalizálva	nincs adat	nincs adat	nem	igen	nincs adat	igen	igen	igen	nincs adat	nincs adat
Korlátozások	1 regisztrációval max 10 tech hirdetés	nem	nem	1 év kizárólagosság (korlátozás)	nem	nem	nem	nem	nem	nem

Forrás: saját szerkesztés

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

	Flintbox	iBridge	BITTN	Tech Transfer Online	Dutch Discoveries Disclosed	PriorIP	Knowledge Express	France Transfer Technologies	University technology
Technológia igény hirdetési költsége	ingyenes	ingyenes	ingyenes	nincs adat	nincs adat	nincs adat	több 1000 \$	nincs adat	nincs adat
Technológia ajánlat hirdetési költsége	ingyenes	ingyenes	ingyenes	nincs adat	ingyenes	nincs adat	több 1000 \$	ismeretlen	ingyenes
Szellemi tulajdon keresési költsége	ingyenes	ingyenes	ingyenes	29 \$ / hó	ingyenes	nincs adat	ingyenes	ingyenes	ingyenes
Névtelen keresés	van	igen	nincs adat	nem	nem teljesen	igen	nem teljesen	van	van
A keresők közvetlen kapcsolatba léphetnek a felhasználókkal	közvetetten	közvetetten	közvetetten	nincs adat	közvetetten	közvetetten	nem	igen	igen, habár nem személy nevével feltüntetve
Adat formátum	általános angol nyelv	nagy adat-mennyiség	általános angolság	szabadalom nyelve	nagy adatmennyiség vagy szabadalmi formátum	szabadalom nyelve	kevés információ, általános angolsággal	szabadalom nyelve	kevés információ, általános angolsággal
Közvetlen online adat közlés	talán	nem	nem	igen	nem	valószínű	talán	nincs	nincs
A felhasználók számára havi adatközlés	igen	nem	nem	igen	nagyon gyenge	valószínűleg nincs	nem	nem valószínű	igen
Szabadalom szükségessége	nem	nem	nem	igen	nem	igen	nincs adat	nem	nem
Google-re optimalizálva	igen	nem	nincs adat	nem	nem	nem	nem	nem	igen
Korlátozások	nem	csak US számára	nem	csak US egyetemek számára	holland egyetemek és laboratóriumok számára	a SZT csak 90 nap után jelenik meg nyilvános oldalon	nem	csak franciák számára	csak skót egyetemek számára

Forrás: saját szerkesztés

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

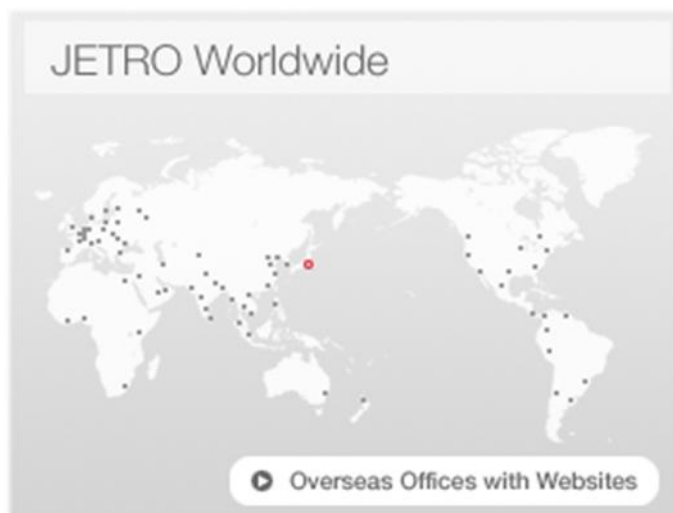
JETRO - Japan External Trade Organization

<http://www.jetro.go.jp/>

Bemutató

A JETRO egy kormányzathoz kapcsolódó szervezet, amit eredetileg 1958-ban alapítottak. A szervezet Japán és a világ többi része közötti kölcsönös kereskedelem és beruházások elősegítésére törekszik. A JETRO rendszeresen gyűjti az információkat a japán vállalatok, szakmai szervezetek számára a külföldi beruházási lehetőségekről. A szervezet gyakorlatilag az egész világot lefedi. Minden kontinensen és számos országban található kihelyezett irodájuk (2. ábra).

A következő ábra a JETRO irodáinak földrajzi elhelyezkedését mutatja:

Forrás: <http://www.jetro.go.jp/>

A JETRO tevékenységi köre:

- Segíti a japán vállalatok külföldi beruházásait.
- Támogatja a kisebb exportőröket.
- Gazdasági információkkal látja el a japán cégeket.
- Segíti a külföldi cégek jelenlétét a japán piacon.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

- Külföldi tőke áramlását segíti elő Japánba.
- Támogatja a régió gazdasági revitalizációját.
- **Elősegíti a japán és más nemzetközi cégek, szervezetek közötti technológia transzfer folyamatokat, innovatív technológiák átadásán keresztül.**

A JETRO technológia transzfer adatbázisa

Az előbb említett főbb tevékenységeket szem előtt tartva működtet a JETRO egy on-line technológia transzfer platformot, ez a TTPP (Trade Tie-up Promotion Program), aminek fő célja, hogy segítse a nemzetközi partnerkapcsolatok kialakítását. Az adatbázis használata ingyenes, viszont regisztrációhoz kötött. Egy regisztrációval maximum 10 db technológia hirdetés tölthető fel. Az adatbázisban nem csak technológia ajánlatokat / igényeket lehet elhelyezni, hanem pl.: egyszerű forgalmazói partnerkeresésre is van lehetőség. A JETRO technológia transzfer formanyomtatványának kitöltése és regisztrációja önmagában még nem jelent azonnali publikációt, előbb annak még át kell mennie egy szigorú szakmai ellenőrzésen is. Ennek státuszáról e-mail-ben kapunk információt a JETRO ügyfélszolgálatától. Az esetleges hibák kijavítása után kerül csak be a dokumentum a rendszerbe. Az érdeklődőkkel, ahogy az ügyfélszolgálattal is, elsősorban e-mail-en keresztül folyik a kommunikáció.

Gyakorlati tapasztalatok a JETRO adatbázisról

Alapvetően elmondható, hogy ennek a portálnak a használata elég bonyolult, sok apró zavaró technikai problémával megspékelve. A problémák már a technológiai ajánlatok, igények megfelelő kategóriákba sorolásával kezdődnek, mivel véleményünk szerint ez túl van bonyolítva, nehezen átlátható. Tapasztalataink alapján az iparágak felsorolása nem elég logikus és a többi hasonló oldalhoz képest valóban nehéz rajta eligazodni és megtalálni a számunkra megfelelő kategóriát.

További probléma, hogy a technológia leírására csak 2000 karakter áll rendelkezésre, de oly módon, hogy a rendszer nagyon sok esetben megtagadja a továbblépést, azzal a hibaüzenettel, hogy a szöveg nem alfanumerikus karaktereket is tartalmaz. Ilyenek pl. a %, „” jelek, melyek problémát tudnak okozni, főleg, hogy a rendszer nem ad segítséget, hogy a szövegben melyik karakter a problémás és ez sokszor nagyon megnöveli a technológia

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

regisztrációjának idejét, azzal töltve sok időt, hogy kitaláljuk, vajon melyik karaktert nem fogadja el a rendszer. Összességében elmondható, hogy ez a rendszer nem igazán felhasználóbarát, túlságosan is „vaskalapos” irányelveket követ, ezért elég frusztráló a használata.

A regisztráció során történő szakmai ellenőrzés alatt az ügyintézők sok esetben indokolatlannak tűnő indokokkal felülvizsgálatot kérnek. Ebben az esetben e-mail-ben jelzik a kifogásaikat és amint tudunk rá megfelelő választ / megoldást adni, akkor kb. 1 héten belül kikerül a regisztrált anyag a honlapra. Többször előfordult, hogy egy adott technológiát több nemzetközi adatbázisba is feltöltünk. Ezzel kapcsolatban többször jeleztek a JETRO-s ügyintézők, hogy megtalálták ugyan ezt a technológiát másik honlapon is, ezért nem akarták engedélyezni a feltöltést.

Szintén elmondható, hogy a rajtuk keresztül beérkező érdeklődéseken nem végeznek előszűrést, így sokszor nem komoly érdeklődések is érkeznek. Van egy automatikus partnertaláló szolgáltatásuk is, melynek keretében a rendszer automatikusan igyekszik partnereket javasolni, azonban ez az esetek döntő többségében nem releváns találatokat ad. Mindezek ellenére elmondható, hogy az ügyfélszolgálatuk készséges, és igyekeznek minden problémát amint lehet, orvosolni.

APCTT - Asian and Pacific Centre for Transfer of Technology

<http://technology4sme.net/home.aspx>

Bemutató

Az APCTT az ENSZ által 1977-ben létrehozott, az ESCAP-on (Economic and Social Commission for Asia and the Pacific) belül működő regionális szervezet. Központja az indiai Új-Delhi. Céljuk a KKV-k technológia transzfer folyamatainak elősegítése az ázsiai és a csendes-óceáni régióban, valamint a tagországok (Banglades, Kína, India, Indonézia, Irán, Malaysia, Nepál, Pakistán, Fülöp – szigetek, Koreiai Köztársaság, Sri Lanka, Tájféld, Vietnám, Pápua Új - Guinea) között létrejövő import / export folyamatainak megkönnyítése. Tagjai lehetnek technológia transzfer közvetítők, technológiai információs központok, transzfer ügynökségek és hálózatok, iparkamarák, ipari szervezetek, üzletfejlesztéssel foglalkozó ügynökségek a technológia transzfer területéről.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

APCTT folyamatosan erősíti kapcsolatait az ESCAP-el illetve más ENSZ szervezetekkel, és együttműködik számos nemzetközi intézettel, K+F központtal és magán szektoron belüli intézménnyel a világ számos országában. APCTT erősíteni igyekszik kapcsolatait az ázsiai-csendes-óceáni térségben valamint Európában. Számos kezdeményezés irányul a technológia szállító szolgáltatások kialakítására és fejlesztésére, együttműködve az adott ország nemzeti ügynökségeivel.

A szervezet az alábbiakban felsorolt technológia transzfer szolgáltatásokat nyújtja:

- Kapcsolatot tart fenn különböző közvetítőkkal - úgy, mint tanácsadó szervezetek, technológia brókerek, iparkamarák, üzleti információs központok - felajánlva számukra komplex technológia transzfer szolgáltatás portfóliójukat.
- Kapcsolatok más nemzetközi technológia bróker hálózatokkal.
- **Naponta frissülő technológia transzfer adatbankot működtetnek.**
- Technológia transzfer folyóiratok (Asia-Pacific Tech Monitor, Catalogue of International Technology and Business Opportunities, Value Added Technology Information Services) terjesztése a világ több mint 70 országában.
- Partnertalálkozók, workshop-ok és különféle training-programok szervezése szolgáltatás-fejlesztés, árképzés és marketing témakörökben technológia transzfer közvetítők számára.
- A központ partnereket keres kliensei számára adatbankokon, technológiai bróker hálózatokon, nemzetközi üzleti találkozókra és üzleti folyóiratokon keresztül. Az APCTT "match-making" szolgáltatása sikerdíjas konstrukcióban működik. A központi adatbankban a technológia kínálók és vevők számára jelenleg több mint 4000 technológia ajánlat és igény található.

Az APCTT technológia transzfer adatbázisa

Ennek az adatbázisnak a célja, hogy elsősorban az ázsiai és a csendes-óceáni térség innovatív vállalatait hozza össze üzleti kapcsolatok kiépítése céljából. A portál mindenki számára hozzáférhető, a regisztrálás ingyenes, ezért a megjeleníthető technológiák eredetét nem korlátozzák csak erre a régióra, viszont elmondható, hogy helyi vállalkozások szerepelnek legnagyobb számban az APCTT adatbázisban. A portál elég egyszerű megjelenésű és a

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

kezelése sem bonyolult. Az APCTT technológia adatbázisában technológia igényeket és ajánlatokat lehet elhelyezni, amely a megfelelő formanyomtatvány kitöltésével és elküldésével lehetséges. A technológia igény / ajánlat benyújtása után egy előszűrésen megy keresztül a kitöltött formanyomtatvány és csak azután helyezik ki a honlapra a technológiát, ha az megfelel az APCTT által használt kritériumrendszernek. Amennyiben sikeresen feltöltésre került a dokumentum, az érdeklődések e-mail formájában jutnak el hozzánk.

Gyakorlati tapasztalatok az APCTT adatbázisról

Mind technológiai ajánlatokat, mind pedig technológiai igényeket fel lehet ide tölteni elméletben, ugyanis a technológiai ajánlatok feltöltése sajnos jelenleg valamilyen átláthatatlan technikai oknál fogva nem működik. A hiba abban áll, hogy ha kitöltjük a technológiai igény adatlapot, akkor az elküld gombra nyomva, ugyan az a lap tér vissza kitöltetlenül és semmilyen formában sem regisztrálódik az igény.

További technikai probléma, hogy ha sok technológiai ajánlatunk van, akkor az APCTT adatbázisába való belépés után a technológiai ajánlatokat több oldalon jeleníti (jelenítené) meg a rendszer. Azonban fennálló probléma, hogy jelenleg bármely böngésző alatt csak és kizárólag az első oldalon szereplő technológiai ajánlatokat láthatjuk a rendszerben.

Úgy tűnik, hogy mivel ez az adatbázis közvetlenül az ENSZ fennhatósága alatt van, az ügyintézés nagyon bürokratikus és lassú. Magának az adatbázisnak az üzemeltetésére vonatkozó szándék jó, de a gyakorlati megvalósítása nem elég kiforrott még.

Sajnos ezen a portálon keresztül elenyésző számú érdemi megkeresés szokott érkezni. Úgy tűnik, hogy nincs a rendszer mögött olyan aktívan fellépő ügyintézői kör, aki érdekelt volna a rendszerbe feltöltött technológiai ajánlatok és igények kezelésére, követésére és aktívan közreműködne a feltöltő szervezetekkel a megfelelő partnerek megtalálásában. Működik az adatbázis, több-kevesebb hibával, de érdemi eredményeket sajnos mindeközéig nem nagyon tudott felmutatni.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Tynax – Global Patent & Technology Trading Exchange

<http://www.tynax.com/>

Bemutató

A Tynax egy kaliforniai székhelyű nemzetközi bróker szervezet, amely szabadalmak eladásával, vásárlásával, technológia transzfer tevékenységgel valamint stratégiai hálózatok kiépítésével foglalkozik 2003 óta. A Tynax egy on-line technológiai adatbázist működtet, ahol több mint 150,000 szabadalmat és technológiát kínál fel kereskedelemre. Teljes körű szabadalmi és brókerszolgáltatást nyújt a technológia értékesítőinek, vásárlóinak és a közvetítő irodáknak egyaránt. A Tynax 2003-as alapítása óta dinamikusan fejlődik, a cég bevételei folyamatosan emelkednek. A Tynax asszisztálásával létrejött üzletek értéke általában 100.000 \$-tól 10.000.000 \$-ig terjednek. Az átlagos tranzakció érték közel 1.000.000 \$. Ezek leginkább szabadalmak értékesítéséből származnak, de vállalati, üzleti részesedések és know-how-k árusításával is foglalkoznak. A Tynax rendszerében legaktívabban résztvevő országok: USA, Japán, Korea, Kína, India, Egyesült Királyság, EU országai.

A Tynax technológia transzfer adatbázisa

A Tynax adatbázis használata ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött. Egy sajátos üzleti modell szerint működik a szervezet, céljuk, hogy az ügyfelekkel hosszú távú együttműködések alakítsanak ki, és az ügyféllel együtt vállalják a befektetés kockázatát. Csupán néhány díjazásos szolgáltatásuk van, ilyenkor általában az ügyfélnek egyéni igényei vannak. Amennyiben sikerül értékesíteni a technológiát a sikerdíjból 25 %-ot kell befizetni a rendszer használatáért. A Tynax adatbázisában csak licenciat kereső vagy szabadalom értékesítésére vonatkozó ajánlatok jeleníthetők meg, olyan ajánlatok nem, ahol disztribútor partner megtalálása a cél. A regisztrált felhasználóknak lehetőségük nyílik arra, hogy elküldjék a saját szellemi tulajdon listájukat, és maguk keressék meg a számukra releváns technológia igényeket, azonban a legtöbb ügyfél ennél a jóval hatékonyabb megoldást választja, és csak elküldik listájukat a Tynax munkatársainak, majd ők összeállítanak egy releváns listát számukra. Az ajánlatok / igények beküldését követően, a tényleges feltöltés előtt egy szakmai szűrésen megy keresztül a kitöltött formanyomtatvány. A vásárlók és az eladók is e-mail-ben kapnak értesítést, amikor új kereslet-kínálati lista jött létre. Ezt

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

követően az ügyfelek kommentálhatják az eseményeket vagy nyomon követhetik a kereskedelmi tevékenységeket is.

Gyakorlati tapasztalatok a Tynax adatbázisról

A technológiai ajánlatok feltöltése viszonylag egyszerű, bár több oldalas adatlapot kell kitölteni. A megjelenített kérdések közül azonban nem kell mindre válaszolni, ezek csak az ajánlatok minél pontosabb behatárolásában segítenek. Csak olyan technológiai ajánlatok tölthetők fel a Tynax adatbázisába, ahol a cél licencia vagy szabadalom értékesítés. Nem fogadnak el olyan ajánlatokat, ahol pl.: disztribútort keresünk. A feltöltendő ajánlatokat szigorúan ellenőrzik, és ha kérdésük merül fel, akkor egy ügyintéző kéri az ajánlat pontosítását.

A Yet2.com-hoz hasonlóan nagyon hatékony és szakszerű a velük való együttműködés, az ügyintézőik nagyon felkészültek és készségesek, így nagyon jó hatásokkal használható a honlapjukon található technológiai adatbázis. Azonnal értesítést küldenek, ha egy adott technológiai igényre potenciális technológiai ajánlattal rendelkező jelöltet találnak és az ügyintézőik aktívan részt vesznek a mindennapi munkában. Megfelelő üzleti partnereket keresnek, továbbá a későbbi üzleti tárgyalások lebonyolításában is hathatós segítséget nyújtanak, így elmondható, hogy ez az adatbázis az egyik leghatékonyabban használható technológia transzfer csatorna.

Yet2.com

<http://www.yet2.com/>

Bemutató

Az 1999-ben alapított bostoni központú szervezet elsődleges céljának tekinti, hogy közelebb hozza egymáshoz a technológia szolgáltatókat és keresőket. Különböző megoldásokat kínál partnerei számára attól függően, hogy a szellemi termékeket eladni szeretnék vagy licence szerződés keretein belül értékesíteni. Egy vállalat piaci értékét akár 75%-ban is a szellemi tulajdon értéke határozza meg. A legtöbb vállalat azonban ezt az értéket igen kevésbé használja ki. A Yet2.com ehhez kíván segítséget nyújtani. A szervezetnek három fő központja van a világon: az USA-beli Needham Massachusetts-ben, Ázsiában Tokióban, illetve

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Európában az Egyesült Királyságbeli Liverpoolban. 2010 januárjában új taggal bővült az európai hálózat, az Innoget-tel. A Yet2.com kapcsolatban van a világ 500 legnagyobb vállalatával (pl.: AGFA, Microsoft, Philips, Samsung, Siemens, Panasonic, Sony, Sumitomo Chemical, DSM, Voridian) is.

A Yet2.com technológia transzfer adatbázisa

Ez egy régóta, nagy sikerrel működő technológia transzfer adatbázis, mely mögött komoly menedzsment tevékenység zajlik. A munkatársaik nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a portáljukon megjelenített technológiai ajánlatokra / igényekre minél gyorsabban releváns partnereket találjanak, hogy az elvárt üzleti kapcsolat a lehető leggyorsabban és legsikeresebben létrejöhessen. Ezt mutatja statisztikájuk is, mely alapján elmondható, hogy minden évben több száz sikeres technológia transzfer ügyletet kötnek a felhasználók rajtuk keresztül, ezzel az egyik legjobb nevű adatbázissá és technológia transzfer ügynökséggé léptetve elő magukat. A Yet2.com adatbázisba történő regisztráció ingyenes. A regisztrált felhasználó térítésmentesen kereshet a technológiák között. Ahhoz, hogy technológia ajánlatot / igényt tudjunk feltölteni és a szolgáltatások teljes palettáját használni tudjuk, már komoly összeget kell kifizetni. Ez személyre szabott, de siker esetén minimum 10.000 \$-ba kerül. A térítés ellenében, viszont olyan komoly kapcsolati tőkét és szakértelmet adnak cserébe, mely biztosítja, hogy az átlagosnál nagyobb eséllyel sikerülhet konkrét licencia szerződések vagy egyéb üzleti hasznosításra vonatkozó szerződés megkötése a partnerek között. Az adatbázisban technológia ajánlatokat és igényeket is el lehet helyezni, amik között bizonyos kulcsszavak alapján kereshetnek az érdeklődő tagok. A feltöltéshez egy speciális adatlapot kell kitöltenünk, hasonlóan, mint az előzőekben már bemutatott adatbázisok esetében. A Yet2.com-nál is van szakmai szűrés a tényleges feltöltést megelőzően. A technológiáinkkal kapcsolatos érdeklődések, megkeresések első sorban e-mail formájában jutnak el hozzánk.

Gyakorlati tapasztalatok a Yet2.com adatbázisról

Tapasztalatink szerint ez az egyik leginkább hatékonyan használható adatbázis. Hátránya, hogy eredendően fizetős, tehát nem publikus adatbázisnak minősül, azonban olyan hozzáértő technológia transzfer tanácsadók dolgoznak ennél az alapvetően amerikai szervezetnél, akik hatékonyan és gyorsan találják meg a legkomolyabb potenciális üzleti partnereket a felkínált technológiai ajánlatokhoz.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Külsős, a portáljukon technológiai ajánlattal vagy igényel megjelenő cégek számára 5000 \$ az éves regisztrációs díjuk, de technológia brókerek egyedi megállapodás alapján köthetnek velük ingyenes stratégiai együttműködési megállapodást is, melynek során a rajtuk keresztül lebonyolított üzletek után járó sikerdíjon osztozik a 2 fél.

Az adatbázisukba feltöltendő ajánlatok / igények erős szűrőn mennek át és leggyakrabban a nem megfelelő angolság miatt utasítják vissza a publikációkat, de a szöveg javítása után újra be lehet nyújtani a dokumentumot.

A technológiai ajánlatokat nem lehet egyelőre direktben online feltölteni, erre csak egy offline dokumentum kitöltésével van lehetőség. Erre információjuk szerint adatbiztonsági és egyéb üzleti megfontolások miatt van szükség. Maga a portáljuk elég rég óta működik, ezért néhány funkcióját tekintve elismerten nehézkes, de elmondásuk szerint hamarosan meg fogják újítani, hogy az újabb böngészőkre is optimalizált legyen. Továbbá elmondható, hogy a technológiai ajánlatok nehezen törölhetők a rendszerből, jelenleg külső segítség nélkül még nem megoldott ez a portálon keresztül.

Mivel ez az adatbázis rendelkezik üzleti kapcsolatokkal a világ legnagyobb tőkeerejű cégeivel, többek között a FT500-as cégekkel, ezért mindennapi tapasztalatok alapján elmondható, hogy nagyon megéri minden velük kapcsolatos befektetés az árát, mert mindennapi aktív közreműködésük előrevetíti a potenciális üzleti megállapodások megkötését a technológia tulajdonos és az érdeklődő partner között.

EEN – Enterprise Europe Network

<http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/>

Bemutató

Az Európai Bizottság a CIP (Competitiveness and Innovation Programme) program keretein belül 2008-ban a korábbi Euro Info Központok (EIC) és Innovation Relay Centre (IRC) hálózatok tapasztalataira építve, tevékenységeik összevonásával, Enterprise Europe Network néven új vállalkozásfejlesztési hálózatot indított útjára. A szervezet az Európai Bizottság Vállalkozási és Ipari Főigazgatóságának egyetlen vállalkozásfejlesztéssel foglalkozó hálózata.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Az Enterprise Europe Network közel 600 vállalkozásfejlesztéssel foglalkozó szervezetet tömörít Európa szerte.

Az EEN céljai:

- Vállalkozásfejlesztés
- Az európai piacok meghódítása
- **A technológia transzfer támogatása**
- Nemzetközi K+F együttműködések elősegítése

A technológia transzfer támogatása:

A mikro-, kis- és középvállalatok innovatív technológiáinak hasznosítását kívánja az EEN elősegíteni. Az európai szintű innovációs partnerkereső adatbázisban rögzítik a vállalkozás adatait, így sok európai céggel és szervezettel léphet kapcsolatba. Kiemelt figyelmet fordítanak a partnerkeresésre, valamint a különféle együttműködési, finanszírozási és pályázati lehetőségek bemutatására is.

A technológia transzfer adatbázis

Egy technológiai profilokból álló adatbázist (BBS - Bulletin Board System) működtetnek, amiben technológia igények és kínálatok szerepelnek, ezzel is hozzájárulva ahhoz, hogy a KKV-k erős és hosszú távú nemzetközi partnerkapcsolatokat alakítsanak ki. A nemzetközi technológia transzfer elősegítése érdekében ebben innovatív KKV-k, kutatóintézetek és egyetemek technológia ajánlatai / igényei szerepelnek. Céljuk elsősorban az, hogy hozzásegítsék az ügyfeleket új partnerek és piacok felkutatásához. Ebben a rendszerben megjeleníthetők a már piacképes, de még további fejlesztést igénylő technológiák / termékek is. Az adatbázis jelenleg több mint 4000 technológia ajánlatot és igényt tartalmaz. Általában a tagországok helyi kereskedelmi és iparkamaráin keresztül működik a rendszer, ahol az esetek többségében 1-1 EEN pont is üzemel, mely segít koordinálni a körzetébe tartozó partnerek technológiai ajánlatait / igényeit. Az adatbázis használata ingyenes. A technológia ajánlat / igény feltöltéshez egy speciális elektronikus űrlapot kell kitölteni, majd elküldeni a helyi EEN pontnak. Már regionális szinten is egy több lépcsős szűrésen megy keresztül a dokumentum. Ha itt mindent rendben találnak, akkor elküldik azt Brüsszelbe,

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

ahol egy még szigorúbb szakmai vizsgálatnak vetik alá azt. Amennyiben minden kritériumnak megfelel a dokumentum, bekerül az EEN technológia transzfer adatbázisába. A technológiákkal kapcsolatos érdeklődések, megkeresések első sorban e-mail formájában jutnak el hozzánk.

Gyakorlati tapasztalatok az EEN adatbázisról

Az adatbázis használata igen körülményes és bonyolult, jellemző rá a túl-bürokratizáltság. Maga a teljes elbírálási procedúra akár 2-3 hónapig is eltarthat, mivel több lépcsős szűrőn megy keresztül (helyi EEN pont, brüsszeli központ) de volt már arra is eset, hogy 1 hét alatt végigfutott a rendszeren. Mind a technológiai igényeket, mind az ajánlatokat offline dokumentumok kitöltésével és a helyi EEN ponthoz való elküldésével lehet kezdeményezni. Ezen offline dokumentumok esetében is nagyon sok információt kérnek, érezhető, a túl-specifikáltság, mely a mindennapi gyakorlatban véleményünk szerint a hatékonyság kárára megy.

Sajnos a technológiai igények esetében az előbb említett túl-bürokratizáltság csak még erősebben érezhető. Nincsenek jó tapasztalataink a technológia igények publikálása tekintetében. Volt olyan igény, mely esetében annyiszor kértek módosítást, hogy az végül időközben aktualitását veszítette, anélkül, hogy publikálásra került volna. Többször, számunkra érthetetlen és logikátlan kiigazításokat, pontosításokat, módosításokat kértek. Mindezek alapján elmondható, hogy ez a rendszer sokszor nagyon rugalmatlan és pont a gyorsan mozgó információt útjában áll, pedig fontos célja lenne a minél gyorsabb információáramlás elősegítése a potenciális üzleti partnerek között.

Magukra a már ellenőrzött és publikált technológiai ajánlatokra / igényekre viszonylagosan sok érdemi érdeklődés érkezik és elmondható, hogy a helyi EEN kontaktpont munkatársai is segítőkészek, de sokszor központilag meg van kötve a kezük. Mindezek ellenére kijelenthető, hogy mivel Európában és a világ számos más országában (pl. USA, India, Dél-Amerika, stb.) van helyi EEN pont, így a publikált technológiai ajánlatok / igények széles körben kerülnek terjesztésre, így nagy valószínűséggel érkezik rájuk megfelelő érdeklődés. A rendszer használata ingyenes és elég széles körben van kapcsolatrendszere, így minden hibája ellenére potenciálisan kedvezően használható a mindennapi partnerkeresés során. Gyakorlati tapasztalataink azt mutatják, hogy a jelentkező üzleti partnereket valamilyen szinten előszűrik, de ennek ellenére sok esetben került ki 1-2 levélváltás után, hogy még sem

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

tudunk együttműködni, ezért a rendszer hatékonysága a megkötött üzletek tekintetében egyelőre nem túl magas.

Nine Sigma

<http://www.ninesigma.com/>

Bemutató

A 2000-ben alapított Nine Sigma az open innovation területén úttörőnek tekinthető. Több mint 1000 partnere van a világ több mint 135 országából. A manapság alkalmazott open innovation legnagyobb része a Nine Sigma-tól származik. A szervezet célja, hogy versenyképes szolgáltatásokat biztosítson olyan vállalkozásoknak / intézményeknek, amelyek az open innovation-t egy magasabb szinten kívánják alkalmazni és segítsen kihasználni a folyamat (open innovation) nyújtotta lehetőségeket. Nemzetközi irodákat működtetnek Európában, Ázsiában és az Egyesült Államokban is.

A Nine Sigma adatbázisa

Fő szolgáltatásként egy technológia kihívásokat ("challenge") tartalmazó hírlevelet működtetnek, amit heti rendszerességgel küldenek ki. A hírlevél rendszerbe térítésmentesen, előzetes regisztrációval lehet bekerülni. A Nine Sigma-án technológia kihívásokat hirdető ügyfelek (főleg a hatalmas tőkével rendelkező cégek pl.: Shell, FIAT Industrial Group, stb.) különböző technológiai problémákra keresnek megoldásokat, amire a Nine Sigma partnerei jelentkezhetnek. Vagyis a hírlevél által a partnerek tájékozódhatnak a tudomány különböző területein (biotechnológia, elektronika, vegyészet, élelmiszeripar, zöld technológiák, stb.) felmerülő aktuális problémákról. A beküldött technológiai megoldások közül általában az első három cég, vagy feltaláló magánszemély, aki a leginnovatívabb technológiát kínálja fel, pénzjutalomban részesül. A Nine Sigma-nál szakmai szűrés nincsen. A kommunikáció, az előző adatbázisokhoz hasonlóan, elsősorban e-mail-en keresztül történik.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Gyakorlati tapasztalatok a Nine Sigma adatbázisról

Ennek a portálnak a működése nagyon hasonló az InnoCentive-hez. Az általában rengeteg megoldási javaslatot kb. 2-3 hónap alatt tekintik át és bírálják el, így elég lassú folyamatról van szó, de az ügyintézők nagyon készségesen segítenek bármilyen kérdés tisztázásában, mely akár a felhívás közlétevéjét is érintheti. Gyakran tudtak segítséget nyújtani olyan ügyekben is, ahol a meghirdetett leadási határidőn túl kívántunk megoldást beadni.

1-1 adott technológiai problémára a megoldást eddig egy offline nyomtatvány kitöltésével lehetett e-mail-ben megadni, de nem rég óta online kell feltölteni a megoldást tartalmazó nyomtatványukat és ily módon regisztrálni azt a rendszerben.

Általában nem jelent problémát a rendszer használata során, ha egy közvetítő nyújt be megoldási javaslatot a technológia valódi tulajdonosa helyett. Sajnos elmondható, hogy általában nagyon sok, akár több száz megoldás is beérkezhet egy-egy felhívásra és ezek közül csak nagyon csekély számúnak, vagy akár lehet, hogy csak egy megoldásnak szavaz bizalmat a felhívást közlétevé fél.

Ezt a portált alapvetően inkább nagy, multinacionális vállalatok használják, akik nem igazán szeretnék túl sok pénzt költeni 1-1 technológiai probléma megoldására, ezért ezen viszonylag olcsó módszerhez folyamodnak, hogy a világ feltalálói közössége segítsen nekik megoldani az adott problémát. Minden titkossági megállapodás ellenére azonban gyakorlatilag szinte követhetetlen, hogy az el nem fogadott megoldási javaslatokból az adott megbízó cég mennyi információt használ fel a későbbiekben az adott technológia probléma megoldásához.

InnoCentive

<http://www.innocentive.com/>

Bemutató

2001-ben a világ egyik legnagyobb gyógyszergyára, az Ely Lilly által biztosított kockázati tőke segítségével létrejött InnoCentive, mára a vezető, kihívás vezérelt ("challenge driven") open innovation hálózattá nőtte ki magát. Egyfajta hidat képez a jó ötletek, megoldások, illetve a

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

technológia igények között. Az interneten keresztül összegyűjti a tudósokat, mérnököket, vállalkozókat szerte a világból és arra ösztönzi őket, hogy megoldásokat szállítsanak különböző technológiai problémák kezelésére. Közel 250.000 ügyfelük van, megközelítőleg 200 országból. Az elérhető technológiai megoldások száma több mint 12.000.000, és ez idáig 1200-nál is több kihívást küldtek szét a közösség tagjai számára.

Az InnoCentive adatbázisa

Az InnoCentive platformján a technológia igények, melyre a megoldási javaslatokat várják, ún. "challenge"-ek formájában jelenik meg. A platformot a világ vezető, technológia igényel rendelkező, innovatív és kreatív vállalatai használják (akár kormányzati, non-profit vagy for-profit szervezetek) úgy mint Avery Dennison, Eli Lilly, Janssen, Procter & Gamble, Solvay, GlobalGiving vagy a Rockefeller alapítvány. A "challenge"-ek egy hírlevélen keresztül jutnak el, az ingyenesen regisztrált felhasználókhoz. A legjobb megoldást kínáló jelentkező előre meghatározott összegű díjazásban részesül. Szakmai szűrés nincs a benyújtott technológiai megoldással kapcsolatosan, a kommunikáció leginkább e-mail-en keresztül történik.

A négy fő ok, amiért érdemes a szervezethez csatlakozni:

- **Időnyereség:** A világon több ezer ember dolgozik párhuzamosan ugyanazon a technológiai problémán, így sokkal gyorsabban lehet megoldást találnia egy vállalatnak a szervezeten belül, mintha csak a házon belüli K+F forrásokat alkalmazza.
- **Nagyobb áttörés:** Az InnoCentive on-line platformját használva olyan megoldásokra lehet bukkanni, amit egyébként soha nem azonosítottak volna.
- **Alacsonyabb K+F ráfordítás:** Az open innovation egy teljesen új személetmódot vezet be a K+F gazdaságba azáltal, hogy a vállalat csak siker esetén fizet, így a K+F ráfordítások aránya drasztikusan lecsökken.
- **Hozzáférés a világ élvonalában lévő tudáshoz:** A vállalaton kívüli világelső mérnökök és tudósok elérhetővé válnak a vállalat számára.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Gyakorlati tapasztalatok az InnoCentive adatbázisról

Ez az Open Innovation adatbázis elsősorban az élettudományok, ott is főleg a biológia, orvostudomány területén használható. Ide nem lehet technológiai ajánlatokat feltölteni, csak igények szerepelhetnek, melyre a világ feltalálói közössége küldhet megoldásokat.

Az előző pontban említett Nine Sigma működési elvéhez nagyon hasonló ennek a portálnak a működése is.

IP Network

<http://www.theintellectualproperty.net/>

Bemutató

Az IP Net az UMIP (The University of Manchester Intellectual Property Ltd.) által 2009 óta működtetett hálózat, ami együttműködésben van a Taiwan-i Inventya T2C szervezetekkel. Elsődleges szolgáltatásuk egy technológia transzfer adatbázis üzemeltetése, aminek célja, hogy támogassa a szellemi termékek piacosítását. A hálózat szponzorai között szerepel pl.: az Unilever, a BAE Systems, a Rouse, a Scottish Enterprise és a Midas Manchester.

Mi teszi különbözővé az IP Net adatbázisát a többitől?

- A technológia kínálók és keresők a hálózat segítségével közvetlenül kapcsolatba léphetnek egymással.
- Egyszerre képes kielégíteni a nagyvállalatok, KKV-k, közvetítő szervezetek és tudományos parkok igényt is.

Az IP Network technológia transzfer adatbázisa

Ez egy nemzetközi adatbázis, ami a világ minden tájáról beáramló technológiákat gyűjti össze. Egyszeri, ingyenes regisztrációt követően a felhasználók feltölthetik a technológia ajánlatukat, vagy igényüket. A technológia információikat egy nagyon egyszerű formulán keresztül lehet bevinni az adatbázisba. A technológiáról nyújtott jellemzés mindössze egy pár

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

soros leírás lehet, ami kizárólag a figyelemfelkeltést szolgálja. Szakmai szűrés nincsen. Az IP Net a formanyomtatvány kitöltése után e-mail-ben szétküldi a technológia igényről / ajánlatról szóló információkat a regisztrált felhasználók között. Az érdeklődő és az ajánlatot feltöltő fél közvetlenül létesíthet kapcsolatot egymással. Az IP Network ügyfelei ezen túl havi jelentést is kapnak arról, hogy mennyi érdeklődés volt a technológiájukra. Minden felhasználó rendelkezik egy személyes kontroll panellel, hogy nyomon követhesse a portfóliójának történéseit.

Gyakorlati tapasztalatok az IP Net adatbázisról

Ez az adatbázis valóban egyszerűen és gyorsan használható (ez is volt az egyik célja az életre keltésének), azonban a technológiai ajánlatok leírásánál nagyon kevés helyet adnak az érdemi információknak a többi hasonló portálhoz képest. Általánosságban elmondható, hogy a legtöbb technológia transzferrel foglalkozó szervezet sokkal hosszabb (1-2 oldalas) technológiai összefoglalókkal dolgozik. A legtöbb technológia transzfer adatbázisnál különösebb extra munka nélkül megoldható, hogy az adatokat át lehessen tenni az adott adatbázis információs rendszerébe. Itt azonban minden esetben a lényegi információk nagy részét át kell fogalmazni az előbb említett helyhiány miatt. További probléma, hogy viszonylag gyorsan „kidob a rendszer”, azaz ha nem elég gyorsan gépeli be az ember az adatokat, akkor a regisztrációt meg kell ismételni, mert letelik a biztonsági időkorlát.

A technológiai igények megfogalmazásánál is hasonlóképpen kell eljárni, mint az ajánlatok esetében, csak itt még szűkösebbek a rendelkezésre álló lehetőségek, még kevesebb információt lehet megadni, gyakorlatilag 1-1 mondatra korlátozódik az átadható információk mennyisége. Mindenesetre az adatbázis megalkotók szándékának megfelelően ez az adatmennyiség valóban csak arra elegendő, hogy figyelemfelkeltésként szolgáljon a potenciális technológiai partnerek számára.

Sajnos eddigi tapasztalatink nem túl jók a rendszer hatékonyságának tekintetében, mert nagyon kevés érdemi megkeresés érkezik rajtuk keresztül. Ennek lehetséges okai között lehet, hogy még nem elég idő telt el a rendszer fennállása óta, és nem terjedt el a híre elég széles körben, azonban úgy tűnik számunkra, hogy az erre irányuló marketing valahogy nem volt ez idáig elég erős ahhoz, hogy érdemben felnőhessen ez a rendszer a korábban említett nagyobbakhoz. A promóciójukban említik pl. a Yet2.com-al való összehasonlításukat, hogy miért használnánk azt, amikor az IP Net ingyenesen is rendelkezésre áll. Azt azonban

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

tapasztalataink alapján kijelenthetjük, hogy ügyfélszolgálati szolgáltatásban meg sem közelítik a Yet2.com-ot, itt nincsenek dedikált ügyfélszolgálati kollégák, akik segítenének a partnerkeresésben, gyakorlatilag csak egy statikus adatbázis, ami mögött az üzemeltető pár emberen kívül nem áll semmi, csak a számítógépes technika.

Knowledge Vine

<http://www.theknowledgevine.net/>

Bemutató

A Knowledge Vine a TII nemzetközi innovációs szervezet keretein belül működik. A Knowledge Vine hálózati rendszert szintén az UMIP (The University of Manchester Intellectual Property Ltd.) üzemelteti, és a hálózat szolgáltatásai kiegészítik az IP Network rendszerét. 2006 októberében való létrehozásának elsődleges célja az volt, hogy elősegítse az egyetemi szférában létrejövő technológiák üzleti hasznosíthatóságát. Egyetemi technológia transzfer irodáknak, illetve szellemi tulajdon kereskedelemmel foglalkozó cégeknek ajánl segítséget, a meglévő technológiák, szabadalmak értékesítésében.

A Knowledge Vine adatbázisa

Napjainkban a Knowledge Vine az egyik leghatékonyabban és legrugalmasabban működő információcserélő rendszer. A hálózat tagjai egyszerű mondatokban tehetik fel e-mail-ben a kérdéseiket egymásnak. A hálózathoz bárki térítésmentesen csatlakozhat. A legnépszerűbb kérdésekre akár egy óra alatt számos válasz érkezik. A kérdést egy mondatban lehet megfogalmazni, meghatározott karakterszámban. Amennyiben túllépjük a megadott karakterszámot, úgy a rendszer automatikusan megtagadja a kérdésseltevést. Akinek a kérdés felkelti az érdeklődését, az visszajelezve kaphat további részletes információkat az adott témában. Egy kérdésre általában több válasz is érkezik, ellenben ha netalántán nem kapnánk választ a feltett kérdésünkre, a szervezők azt javasolják, hogy ne tegyünk föl újra kérdést, kivéve, ha úgy látjuk, hogy átfogalmazva jobban felkeltenénk a többiek érdeklődését. A platform sikerességét mutatja, hogy a kezdetek óta még nem volt leiratkozó tag. Jelenleg a következő levelezési listák közül választhat a felhasználó:

- Venture Capital Community

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

- Academic Research Partnering & Expertise Seek
- Australasian Technology Transfer
- Sustainable Building Design & Development
- South East Asia Technology Transfer
- Iberian Technology Transfer
- UK & International Technology Transfer
- Nordic Technology Transfer
- Technology Innovation International
- Renewable Energy Technology
- North American Technology Transfer
- Test Group
- Proton Europe
- Test Group (2)
- Southern Africa Technology Transfer
- Italian Technology Transfer
- China Technology Transfer
- Startup Company Support
- Innovation Parks
- Pro Manchester
- Construction Community
- Web Video Technologies

Gyakorlati tapasztalatok a Knowledge Vine adatbázisról

Tapasztalataink alapján ez az ingyenes szakértői közösség egy nagyon jól és hatékonyan használható rendszer, a tagok általában nagyon segítőkészek és érződik, hogy segíteni kívánnak egymásnak a különböző felvetett problémák megoldása során.

Kérdéseket feltenni 1-1 mondatban lehet e-mail-en vagy egy online felületen keresztül. Itt lehet kiválasztani, hogy melyik szakértői csoportnak kívánunk üzenetet küldeni. A feltett kérdéseket moderálják és egy megfelelő szakmai szűrés után küldik ki e-mail formájában az adott szakértői csoporthoz tartozó tagoknak. Ez egy elég szigorú szűrés, ezért tapasztalataink során gyakran szembesültünk visszautasított kérdésekkel. Nem lehet az üzenet 40 szónál hosszabb és nem tartalmazhat burkolt technológiai ajánlást, azaz nem lehet kérdésbe

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

általában reklámozni technológiai ajánlatokat. Ezzel tudomásunk szerint több felhasználónak problémája akadt és egy figyelmeztetés után kitiltják a szabályszegőt a rendszerből.

A felvetett kérdésekre a tagok általában 1-2 órán belül válaszolnak és sokszor érkezett már előre vivő érdemi válasz rajtuk keresztül, melyből hasznos információkhoz jutottunk egy adott témában. Pl.: egy esetben egy partnerünknek írandó tanulmányhoz gyűjtöttünk információkat az esetleges konkurenciáról. Ezen a rendszeren keresztül is megkérdeztük a szakértői közösséget és érkezett egy olyan fontos előrevivő információ, melyet sehol sem találtunk meg az interneten. Ez egy olyan, még nem igazán publikus fejlesztés volt, mely sok, fontos és értékes információt tartalmazott az adott technológiával kapcsolatban.

Innoget

<http://www.innoget.com/>

Bemutató

Az Innoget-et 2007-ben, Spanyolországban, az innováció területén nagy tapasztalattal rendelkező, független szakemberek egy csoportja hozta létre. Számos szolgáltatást nyújt ügyfeleinek az Innoget a technológiák beszerzéséhez, értékeléséhez és értékesítéséhez a kutatás fejlesztés és innováció szükségleteihez igazítva azokat. Legfőbb szolgáltatásuk egy technológia transzfer adatbázis üzemeltetése, amihez kiegészítő szolgáltatásokkal látja el ügyfeleit, a K+F és innovációs területek kielégítetlen szükségleteit megcélözva. Az Innoget ügyfelei multinacionális cégek, KKV-k, kutató központok, technológia transzfer irodák, tudományos és technológia parkok, kormányhivatalok több mint 80 országból kerülnek ki. A látogatók száma meghaladja a 6000-et naponta. Az Innoget stratégiai kapcsolatban áll többek között a Science and Technology Park of the University of Girona-val, a EsadeCreapolis-szal, a Heidelberg Technology Park-kal, a Sussex Innovation Centre-rel, a The New York Academy of Sciences-szel, a The Catalan Association of Technology-val, a B-Bridge Technology Transfer-ral és a már bemutatott Yet2.com hálózattal.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Az Innoget szolgáltatásai olyan cégek számára, akik innovatív megoldásokat keresnek:

- Közvetítő szolgáltatás: külső tudás keresése.
- Hozzáférés technológia megoldásokhoz.
- Elősegíti a technológiák vásárlását.
- Technológia figyelési szolgáltatás.

Az Innoget szolgáltatásai olyan vállalatok, kutató intézetek számára, akik értékesíteni óhajtják innovatív technológiájukat:

- Technológia kiemelés: marketing technológiák, mind online és személyes kontaktokon keresztül.
- Kereskedelmi partnerek keresése.

Az Innoget technológia transzfer adatbázisa

Az open innovation környezetben az innovatív megoldások más vállalatok szolgáltatásaiból, termékeiből származnak, amelyek eladásához, beszerzéséhez nyújt segítséget az Innoget adatbázisa. Az Innoget technológia transzfer adatbázisát térítés ellenében használhatjuk. A weblap segítségével kapcsolatba léphetnek az Innoget ügyfelei vállalatokkal, kutató intézetekkel és az innovációs szakmával. Az adatbázisban egyaránt elhelyezhetünk technológia ajánlatokat és igényeket is, ehhez csak egy rövid adatlapot kell kitöltenünk, majd szakmai szűrés nélkül, azonnal megjelenik a rendszerben a technológiai hirdetésünk. Az érdeklődőkkel itt is, mint a többi adatbázis esetében, a kapcsolatot e-mail formájában vehetjük fel.

Az Innoget-en lehetőség van a számunkra megfelelő szolgáltatás portfólió kiválasztásához. Alap, prémium és max csomag létezik, ezek részletes bemutatása az alábbiakban található. **A következő táblázatban szereplő adatok a 2011-es állapotokat mutatják.**

Innovatív megoldást nyújtó ügyfeleknek:

Csomag	Alap	Prémium	Max
Díj (€) / Év	Ingyenes	499,90	999,90
Mit csinálhat a felhasználó a technológia igények tekintetében?			
Kereshetünk technológia igényeket a technológia ajánlatunkra.	✓	✓	✓

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Technológia ajánlatunkról kitölthetjük az Innoget formanyomtatványát.	✓	✓	✓
Technológiánkat ajánlhatjuk igénylőknek.	✓	✓	✓
Kapcsolatba léphetünk a technológiát kereső céggel.	✓	✓	✓
Mit csinálhat a felhasználó a technológia ajánlatok tekintetében?			
Az Innoget.com-on promotálhatjuk a technológia ajánlatunkat.	x	✓	✓
Aki jobban meg szeretné ismerni az általunk kínált technológiát, bővebb információt kérhet tőlünk.	x	✓	✓
Feltölthető technológia ajánlatok száma.	x	1	10
Az Innoget munkatársai terjesztik a technológia ajánlatunkat különböző szociális kapcsolattartó felületeken, hogy növeljék a potenciális érdeklődők számát.	x	✓	✓
Elrejthetjük cégünk azonosságát (Anonymus TO)	x	✓	✓
Létrehozhatunk egy céges profilt, hogy növeljük a technológia ajánlatunk láthatóságát.	x	x	✓

Forrás: saját szerkesztés

Innovatív megoldást kereső ügyfeleknek:

Csomag	Alap	Prémium	Max
Díj (€) / Év	Ingyenes	1199,99	5999,90
Mit csinálhat a felhasználó a technológia ajánlatok tekintetében?			
Kereshetünk technológia ajánlatokat.	✓	✓	✓
Az érdekesnek talált technológiákról további információkat kérhetünk.	✓	✓	✓
Kapcsolatba léphetünk a kiválasztott technológia tulajdonosával.	✓	✓	✓
Mit csinálhat a felhasználó a technológia igények tekintetében?			
Átkonvertálhatja a technológia szükségleteket technológia felhívásokká és megjelenteti őket az Innoget.com-on.	✓	✓	✓
Megoldási javaslatokat és elérhetőséget kapunk a technológia tulajdonosától.	✓	✓	✓
Feltölthető technológia igények száma / év.	5	10	Kötetlen
Elrejthetjük cégünk azonosságát (Anonymus TR)	x	✓	✓
A TT folyamat végéig megtarthatjuk Anonymus státuszunkat.	x	✓	✓
Az Innoget munkatársai terjesztik a technológia igényünket különböző szociális kapcsolattartó felületeken, hogy növeljék a potenciális megoldások számát.	x	✓	✓
Létrehozhatunk egy céges profilt, hogy több technológia ajánlatot kapjunk.	x	x	✓

Forrás: saját szerkesztés

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Gyakorlati tapasztalatok az Innoget adatbázisról

Ez egy viszonylag új technológia transzfer adatbázis, ahol nagyon készséges az ügyfélszolgálat. A portál letisztult, könnyen és egyszerűen használható. A technológiai ajánlatokat és az igényeket is online formában lehet közzé tenni. Fizetős mivoltából következően előbb magát a céget kell regisztrálni a rendszerben és fizetés után kaphatunk olyan jogosultságot, hogy élesben tölthetünk fel technológiai ajánlatokat/igényeket.

Ezeknek a technológiai leírásoknak a feltöltése egyszerű és egyértelmű, a szolgáltatandó információk szerkezete letisztult és nagymértékben hasonlít az általában alkalmazott technológiai adatlapokhoz, így az adatok átemelése ide nagyon gyors és egyszerű. A feltöltött információkat nem ellenőrzik, így azok gyakorlatilag azonnal megjelennek a portálon.

Az Innoget ügyfélszolgálatára nagyon készséges, gyors és hatékony segítséget nyújtanak technikai problémák esetén. Azonban sajnos az is elmondható, hogy egyelőre (fiatal adatbázis) nem túl hatékony a partnerkeresés rajtuk keresztül. Pár kivételtől eltekintve nem nagyon érkezett rajtuk keresztül megfelelő megkeresés. Továbbá nem túl erős az olyan háttér munkájuk sem, mint pl. a Yet2.com esetében, ahol a portálon való információ megjelenítés mellett speciális háttér munkát is végeznének a megfelelő partnerek megtalálása érdekében. Véleményünk szerint ezen a területen még van mit fejlődniük, mely az ügyfélszolgálatukkal folytatott megbeszélések alapján az Innoget tervei között is szerepel.

Az utóbbi időben már jobbák a tapasztalatok az Innoget adatbázisról. Egyre komolyabb háttérmunkát végeznek és számos technológia igényt és ajánlatot küldenek az ügyfelek számára. Összegezve tehát folyamatosan fejlesztik, tökéletesítik a szolgáltatásaikat, örömmel veszik az építő jellegű kritikát és elszántak, hogy a legjobb technológia transzfer adatbázissá váljanak.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Flintbox

<http://www.flintbox.com/>

Bemutató

2003-ban hozta létre a British Columbia Egyetem a Flintbox rendszerét, ami az open innovation informatikai eszközei közé tartozik. A Wellspring Worldwide 2010-ben szerezte meg a Flintbox-ot és alakította át a rendszert egy korszerű software felületté, ami kombinálja a Wellspring kutatói intézetekből álló nemzetközi hálózatát a Flintbox tagjainak visszajelzésével és tapasztalataival. A megújult Flintbox 2010 áprilisában indult újra útjára egy olyan korszerű, on-line felületként, ami a kapcsolatok és együttműködések kialakítását segíti elő az innováció területén. A Flintbox szolgáltatásait kiegészíti a Wellspring tanácsadói szervezet, akik segítséget nyújtanak a felhasználóknak, a szellemi termékek üzleti hasznosításában. A rendszer egyfajta tudományos közösséget alkot, aminek 6 kontinensről több mint 14,000 regisztrált felhasználó és 400 különböző szervezet a tagja.

A Flintbox technológia transzfer adatbázisa

A Flintbox rendszerét úgy tervezték, hogy az egyetemek, vállalatok és kutatói közösségek szükségleteit teljes mértékben kielégítse. A portál elég egyszerű megjelenésű és a kezelése sem bonyolult. A regisztráció teljesen ingyenes. Regisztrált felhasználóként lehetőségünk nyílik arra, hogy technológia ajánlatokat, igényeket helyezünk el a rendszerben. A rendszerben közvetlenül tölthetők fel a technológia hirdetések, semmilyen jellegű előszűrés nem történik. Jelenleg 3550 hirdetés található az adatbázisban. Az érdeklődőkkel és az ügyfélszolgálattal elsősorban e-mail-en keresztül tarthatja a felhasználó a kapcsolatot. A Flintbox adatbázisa számtalan előnyt nyújt minden típusú felhasználójának. Ezek a teljesség igénye nélkül a következők:

- Flintbox az egyetemeknek: A Flintbox-szal lehetőség nyílik az egyetemeknek, hogy bővítsék kapcsolati tőkéjüket az innovációs társadalomban, míg a Wellspring a különböző technológiák üzleti hasznosításában nyújt szakmai segítséget a feltalálóknak, technológia transzfer irodáknak, ILOk-nak (Industrial Liason Office), hogy reklámozzák a technológiájukat, kutatási programjaikat.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

- Flintbox a vállalatoknak: A vállalatok bizalommal fordulhatnak a Flintbox-hoz, hogy ápolják a már létező szakmai kapcsolataikat, illetve új együttműködési lehetőségeket, technológiai megoldásokat találjanak.
- Flintbox a kutatói közösségeknek: A Flintbox lehetővé teszi a kutatói közösségeknek, hogy kapcsolatot létesítsenek egymással egy adott földrajzi régió belül, így kiépítve egy "innovációs szférát".
- Flintbox vállalkozóknak: A Flintbox rendszerének segítségével a vállalkozók létrehozhatják saját innovációs lapjukat az interneten és kereshetnek maguknak üzleti partnereket.

Gyakorlati tapasztalatok a Flintbox adatbázisról

A Flintbox adatbázisát viszonylat egyszerűen és egyértelműen lehet használni. A szokásosan használt technológiai adatlapokból az információkat viszonylag egyszerűen lehet átemelni, így a technológiai ajánlatok, és kérések feltöltése egyszerű és gyors. A feltöltés után azonnal megjelennek a honlapjukon, nincs utólagos ellenőrzés, így elmondható, hogy a rendszer használata nagyon kényelmes és gyors.

Továbbá elmondható, hogy a Flintbox rendszerének ügyfélszolgálatja rendkívül készséges, és mindenben (kezdeti lépések) segítséget nyújtott számunkra. A technológia ajánlatok / igények feltöltése véleményünk szerint itt a legkönnyebb az összes eddig bemutatott technológia transzfer adatbázis közül.

Ezen adatbázis hatékonysága egyelőre nem túl magas, nem sűrűn érkeznek rajta keresztül érdemi megkeresések.

iBridge Network

<http://www.ibridgenetwork.org/>

Bemutató

Székhelye az Egyesült Államokbeli, Kansas Cityben található. Az iBridge Network a felhasználói számára számtalan kutatási, innovációs adatot szolgáltat a technológia transzfer

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

adatbázisán keresztül. Előnyei között szerepel, hogy a kezdeti fázisban lévő új technológiákról és találmányokról állásfoglalás nélkül informálja a felhasználókat. Napjainkban az iBridge tagjainak a száma az ötezeret is meghaladja, emellett 165 országból, 129 egyetem által 15.000-nél is több innovációs megoldást hirdet. Az adatbázis látogatóinak száma havi szinten eléri a 30.000-et is. A tagok között főként amerikai egyetemek (pl.: Harvard University Office of Technology Development, Boston Biomedical Research Institute, New York University), kutató központok, kórházak és intézetek szerepelnek.

Az iBridge szolgáltatásai megoldást nyújtanak azoknak:

- a kutatóknak, akik szeretnék tudományos eredményeiket hirdetni;
- az egyetemeknek, akik szeretnék innovatív megoldásaikat üzletileg hasznosítani, kutatási szponzorokat, vagy együttműködő partnereket találni.
- a vállalatoknak, akik technológiai megoldásokat, vagy olyan kutatókat keresnek, akik dolgozhatnak az ipari szektorban.

Az iBridge Network technológia transzfer adatbázisa

Az adatbázis célja az adatok átlátható nyilvántartása és a napjaink legaktuálisabb innovatív megoldásainak elérhetővé tétele. Segítségével könnyen lehet információkhoz jutni a kutatókról és az új technológiákról. A regisztrációs díj 1500 \$, amit egyszer kell csak befizetni, vagyis nincs több díjfizetési kötelezettsége a felhasználónak. Az iBridge Network révén szolgáltatott adatok és információk széles területet ölelnek fel a sejt kutatástól kezdve, a biológiai állatmodelleken keresztül egészen az informatikai technológiáig. Ezen kívül számos olyan eszközt is biztosít a felhasználói számára, melyek fokozzák a felhasználói élményt, ilyen pl.: az iBNewsfeed is (új és érdekes innovációkról és témákról személyre szabott e-mail-eket küldenek). Az adatbázis tagjai és a közzétett innovatív megoldások száma folyamatosan

Gyakorlati tapasztalatok az iBridge adatbázisról

Az iBridge adatbázisát a Flitbox-hoz hasonlóan viszonylat egyszerűen és egyértelműen lehet használni. **A legfőbb különbség az, hogy csak egyetemi és kutatóintézeti valamint ezek spin-offjai által tulajdonolt technológiákat lehet ide feltölteni.**

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

A szokásosan használt technológiai adatlapokból az információkat viszonylag egyszerűen lehet áttemelni, így a technológiai ajánlatok, és kérések feltöltése egyszerű és gyors. A feltöltés után azonnal megjelennek a honlapjukon, nincs utólagos ellenőrzés, így elmondható, hogy a rendszer használata nagyon kényelmes és gyors.

Továbbá elmondható, hogy a Flintbox rendszerének ügyfélszolgálatja rendkívül készséges, és mindenben (kezdeti lépések) segítséget nyújtott számunkra. A technológia ajánlatok / igények feltöltése véleményünk szerint itt a legkönnyebb az összes eddig bemutatott technológia transzfer adatbázis közül.

Ezen adatbázis hatékonysága egyelőre nem túl magas, nem sűrűn érkeznek rajta keresztül érdemi megkeresések.

BITTN – Beijing International Technology Transfer Network

<http://en.itnchina.com/>

Bemutató

A BITTN adatbázis a Pekingi Városi Tudományos és Technológia Bizottság (Beijing Municipal Science and Technology Commission) által vezetett és szponzorált rendszer. Annak érdekében hozták létre, hogy támogassák a nemzetközi technológia transzfer folyamatát. A BITTN-t a BTEC (Beijing Technology Exchange & Promotion Center) alapította együttműködésben kínai és külföldi technológia transzfer szakértőkkel. A rendszer egy speciális szolgáltatási felületet biztosít a nemzetközi kapcsolatok kialakításának elősegítésére a technológia transzfer és innováció területén.

A BITTN technológia transzfer adatbázisa

Jelenleg az adatbázisban kb. 100 darab technológia ajánlat és kb. 300 technológia igény szerepel. A rendszer segítségével a felhasználók megoszthatják egymással a technológia ajánlataikat és a kínai technológia igényeket. A BITTN hírlevelek és web magazinok segítségével nyújt információkat a kínai technológia transzfer területén lévő hírekről, illetve a közeledő rendezvényekről és konferenciákról. A felhasználók hozzáférhetnek az adatbázishoz, így bemutathatják saját kutatási területüket, üzleti tevékenységüket és

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

kapcsolatba léphetnek kínai partnerekkel. Az adatbázis ingyenesen használható. A BITTN főként Kína stratégiai iparágaira koncentrál, úgymint az új energiaforrások, környezet barát technológiák, újfajta energiaforrást használó járművek, bio-gyógyszerek, IT, modern agrotechnikai megoldások, stb.

Gyakorlati tapasztalatok a BITTN adatbázisról

A BITTN adatbázisát úgy lehet használni egyelőre, hogy egy adott kontakt személynek kell elküldeni a feltölteni szándékozott technológiai ajánlatot vagy igényt és a tényleges megjelenésről az ügyintéző gondoskodik, aki eddigi tapasztalatok szerint nagyon készséges és szolgálatkész minden kérdésben. Az azonban elmondható, hogy eddigi tapasztalatok során kevés érdemi megkeresés érkezett adott technológiákra ezen az adatbázison keresztül.

Azonban az is tudható, hogy a kínaiak szeretnék a közeljövőben nagymértékben felfuttatni az eddigi szerénynek mondható technológia transzfer tevékenységüket, ezért nagy jövője lehet ennek az adatbázisnak is, melyet az európai EEN mintájára kívánnak üzemeltetni.

Kevésbé általánosan használt adatbázisok

A mindennapokban nem használt, de jelen tanulmányban bemutatásra kerülő adatbázisok a következők:

- Tech Transfer Online
- Dutch Discoveries Disclosed
- PriorIP
- Knowledge Express
- France Transfer Technologies
- University Technology

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Tech Transfer Online

<http://www.techtransferonline.com/>

Bemutató

A Tech Transfer Online.com platform 25 éve jött létre az Egyesült Államokban kutató szervezetek összefogásával. Legfőbb szolgáltatásuk egy technológia transzfer adatbázis üzemeltetése, ami fennállása óta a gyorsan kialakított stratégiai együttműködések keresztül számos vállalat és vállalkozó számára nyújtott segítséget a technológiájuk piaca jutásában. Tech Transfer Online tagjai többek között a United Technologies, Thomson, Honeywell, National Institute of Health, Johns Hopkins és Cleveland Clinic.

A Tech Transfer Online technológia transzfer adatbázisa

A többi adatbázishoz hasonlóan, a Tech Transfer Online is egy olyan online piac, ahol a szellemi tulajdonok engedélyezése, eladása és vásárlása történik. Ami az adatbázis költségeit illeti, elmondható, hogy közvetlenül a szellemi tulajdon hirdetése nem fizetős, azonban az adatbázis használatáért tagdíjat kell fizetni, ami havonta 29.50 \$ vagy évi 295 \$. Az adatbázis lehetővé teszi, hogy a felhasználók biztonságos módon keressenek, listázzanak, vagy keressenek a szellemi tulajdonokkal. A Tech Transfer Online által jelenleg elérhető technológiák száma közel 105.400-ra tehető. A regisztrált felhasználók bármikor ellenőrizhetik, törölhetik vagy akár másik szellemi tulajdont is hozzáadhatnak a fiókjukhoz. A „Saját Fiók” link alatt bármikor nyomon követhetik, hogy a technológiájukat ki nézte meg, és közvetlenül kapcsolatba is léphetnek az érdeklődőkkel. Titkos adatok esetén a felhasználóknak online titoktartási megállapodást kell aláírniuk, mielőtt az adatokhoz hozzáférhetnének.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Dutch Discoveries Disclosed

<http://www.amsterdamiomed.nl/participants/from-a-to-z/dutch-discoveries-disclosed/>

Bemutató

2005-ben hozták létre a Dutch Discoveries Disclosed szervezetét, különböző intézmények együttműködésével. Alapító tagjai: a TNO, STW, Leiden Egyetem, Leiden MC az Erasmus MC és Snquin. A partnerek és szponzorok között szerepel többek között az Organon, Genzyme, GSK, MSD, Solvay, Teva Pharmaceuticals és az NGI. A Dutch Discoveries Disclosed tagja az Amsterdami Bio orvosi klaszternek. A szervezet célja, hogy a holland innovatív technológiákat és szabadalmakat üzleti alapokra helyezze. Az adatbázis lehetővé teszi a hozzáférést a holland kutató központok és egyetemek által készített kutatásokhoz és találmányokhoz, támogatja a technológiai transzfert, illetve különböző nemzetközi kapcsolatteremtő rendezvényeket is szerveznek.

Prior IP

<http://www.prior-ip.com/>

Bemutató

A Prior IP, az említett technológiai adatbázisokhoz hasonlóan lehetőséget nyújt a szellemi tulajdon piacán az új technológiák és közösségek keresésére. Segítségével a felhasználók és a szellemi tulajdonukat közzétevő szervezetek könnyen egymásra találhatnak, ezáltal jelentős együttműködések jöhetnek létre. Több mint 7200 elérhető technológia 29 szervezet közreműködésével hirdeti a szellemi tulajdon listáját a Prior IP adatbázisában. A technológiák a biotechnológia, oktatás, számítástechnika, egészség, információs technológia, internet és nanotechnológia területét érintik.

A Prior IP technológia transzfer adatbázisa

PriorIP egy erős, keresésre tervezett weblap, ami rendszerezi a világ szellemi alkotásait. Az adatbázis egy fejlett algoritmus segítségével rendszerezi a világ szabadalmait összefüggő kategóriákba, úgynevezett klaszterekbe. Amikor a felhasználó a keresési motort használja,

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

eredményként egy vizuális ábrát kap. Ez lehetővé teszi számára, hogy lássa a keresési feltételekkel egyező szabadalmakat azok saját klaszterjében, illetve lássa a klaszterokat, egy dinamikus generált klaszter térképben. Ez a térkép tartalmazza az összes klasztert az egyező szabadalmakkal. A térkép bemutatja a tudományos területek rövid leírását is, lehetővé téve, hogy lássa a felhasználó az összefüggéseket az eredmények között, mielőtt megnézi a találatok részletes jellemzését. A rendszerben szereplő technológiákról található egy rövid összefoglaló (absztrakt), a fejlesztő / feltaláló neve, illetve a szellemi tulajdon amerikai és európai besorolása, osztályozása. A keresés lehet egyszerű, vagy részletes. Az utóbbi esetben külön kereshet rá a felhasználó, a szabadalmak engedélyezésére, az elérhető technológiákra és a kapcsolódó témákban megjelenő újsághirdetésekre is. A PriorIP "professional edition" szolgáltatáscsomagjának díja 299 \$ egy hónapra.

Knowledge Express

<http://emarket.knowledgeexpress.com>

Bemutató

1991-ben alapították a rendszert, ami egy speciális információs eszköz. A Knowledge Express lehetőséget nyújt a hatékony kereskedelemre a megbízható és átfogó információs szolgáltatásaival, amit egyéni felhasználók és nemzetközi vállalatok vehetnek igénybe. Céljuk, hogy a lehető legjobb minőségű információs szolgáltatásokat nyújtsák az ügyfelek számára és megőrizték a legjobb online szellemi termékekkel kapcsolatos szolgáltatójának titulását a technológia transzfer és üzletfejlesztési szektorban. Felhasználóik jelenleg 26 ország területéről kerülnek ki, akik üzletfejlesztési szakemberek, szellemi termék specialisták, marketing igazgatók, tudósok, technológia transzfer tanácsadók. Folyamatosan új licensing lehetőségek, vállalati profilok, hazai és nemzetközi szabadalmak, alkalmazások, klinikai vizsgálatok eredményei, ipari-piaci hírek jelennek meg az adatbázisban. Az adatbázis kedvező tagdíjrendszere alkalmazkodik az egyetemek technológia transzfer osztályai és a start-up cégek költségvetéséhez is, míg a nagyvállalatok évente több ezer dollárt is megspórolhatnak vele. Attól függően, hogy milyen szolgáltatásokat és milyen formában szeretnék használni 4500 \$-tól 100.000 \$-ig változik az éves tagdíj.

Kulcs szolgáltatások és előnyök:

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

- Gyors keresés (gyorsabb eredmények, kevesebb keresés)
- Fejlett keresési lehetőségek (hatszámú pontos precizitás, szűrt keresés)
- Levelező lista (üzleti, licensing lehetőségek)
- Dokumentumok letöltése (adatokat kezelése)
- Technológia benyújtása (licence jövedelem, nincsenek díjak)
- E-mail figyelmeztetés (informálva maradsz, kevesebb keresés)
- Vevő támogatás (szabad képzések, gyors válaszok a feltett kérdésekre)
- Előfizetés ár (költséghatékony, alacsony éves díj)

France Transfer

<http://www.f2t.fr/>

Bemutató

Mottójuk: "A kutatási eredményektől az üzleti szektorig csak egy kattintásnyi távolság van."

Az FTT, France Technology Transfer, Franciaország legnagyobb adatbázisa, ahol államilag finanszírozott kutatási helyek (egyetemek, mérnöki iskolák, kutatási központok) technológia ajánlatai szerepelnek. Az adatbázis célja, hogy gyorsá és hatékonyá tegye a kutatók, technológia tulajdonosok és az ipar szereplői közötti kapcsolattartást, ezzel kielégítve a felmerülő technológia igényeket. A három legfontosabb érv, az FTT használata mellett:

- Több mint 800 technológia ajánlat érhető el az adatbázisban.
- Kapcsolatot tart fent a tudományos és gazdasági élet szereplőivel.
- Ingyenesen elérhető.

Minden technológia ajánlat tartalmaz egy részletes leírást, a technológia felhasználási lehetőségéről, a szellemi termék aktuális státuszáról és a technológia tulajdonosának elérhetőségéről.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

University-Technology

<http://www.university-technology.com/>

Bemutató

A University-Technology.com weblapot 13 skót egyetem (University of Aberdeen, University of Abertay Dundee, University of Dundee, University of Edinburgh, University of Glasgow, Glasgow Caledonian University, Heriot-Watt University, Napier University Edinburgh, The Robert Gordon University, University of St Andrews, The University of Stirling, The University of Strathclyde és a The University of West of Scotland) alapította 2004-ben, hogy elősegítsék az egyetem falain belül felhalmozódott tudás értékesítését és öregbítsék Skócia hírnevét a technológia és innováció területén. Az oldal egy olyan felület kínál, ahol a skót egyetemek összes technológia ajánlata és az ezekkel kapcsolatos üzleti lehetőségek megtalálhatók. A weblap olyan cégeket céloz meg, akik új technológiákat keresnek, hogy termékeket, alkalmazásokat, szolgáltatásokat állítsanak elő.

A University-Technology technológia transzfer adatbázisa

Az oldal egy adatbázist kínál a felhasználóknak, ahol új technológiákat, innovatív megoldásokat kereshetnek könnyedén kulcsszavak és tudományos ágazatok szerint. Az oldalon lehetőség van RSS és hírlevél szolgáltatások igénybevételére is, ami lehetővé teszi, hogy mindig jól informált maradjon a felhasználó az új technológiákkal és üzleti lehetőségekkel kapcsolatban.

A University-Technology adatbázisa számos technológiai szektort fed le, mint:

- Biotechnológia és diagnosztika
- Gyógyszeripar és gyógyszerfejlesztés
- Energetika és a mérnöki terület
- Mikroelektronika és optoelektronika

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

15. Technológia transzfer rendezvények

Az alábbiakban pár szóban szeretnénk bemutatni a technológia transzfer tevékenységek szempontjából egyik legfontosabb eseményeket, az ún. **partnerközvetítő** rendezvényeket:

Az ilyen rendezvényeken lehetőség nyílik arra, hogy a különböző országokból érkező szakemberek találkozhassanak, megoszthassák egymással tapasztalataikat, illetve kölcsönös együttműködések jöhessenek létre. A nemzetközi üzletember találkozókra a fő cél, hogy segítsék a KKV-k új üzleti partnerkapcsolatainak kiépülését, exportjuk növelését.

A rendezvényeken való részvétel általában előzetes regisztrációhoz kötött. Ekkor a jelentkező cégek, illetve kutatási intézmények bekerülnek egy katalógusba, ahonnan kiválaszthatják azon számukra releváns üzleti partnereket, akikkel a rendezvény során tárgyalást kívánnak folytatni. Természetesen a jelentkezőket is bárki kiválaszthatja. Ezután a szervezők kb. 30 perces turnusokba osztják az egymást kiválasztott partnereket és megadják a nap során lefolytatandó tárgyalások listáját, jelezve benne, hogy kinek hol, mikor, kivel kell találkoznia. Ez típusú tárgyalási technika viszonylag sokszámú partner előzetes megismerésére alkalmas, a releváns információknak írásos formában történő átadása és a technológiák rövid szóbeli bemutatása által. Az érdemi együttműködés a személyes találkozók után zajlik általában.

A rendezvényeken sok esetben nem maga a technológiát kifejlesztő vállalkozás képviseli magát, hanem egy közvetítő céget bíz meg ezzel a feladattal. Ez azért is fontos, mert egy ilyen közvetítő cég ismeri a tárgyalási technikákat, a szakma fortélyait, és feltehetően jobban el tudja adni a technológiát, mint maga a feltaláló. Az ilyen cégek munkatársai általában széles körű szakmai háttérrel bírók, és jelentős kompetenciákkal rendelkeznek több tudományterületen is. Több éves tapasztalattal rendelkeznek a technológiák menedzselésében.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Az EEN által szervezett partnerközvetítő rendezvény:

A korábbi Euro Info Központok és Innovation Relay Centre hálózatok összevonásával, Enterprise Europe Network néven új vállalkozásfejlesztési hálózatot indított útjára az Európai Bizottság Vállalkozási és Ipari Főigazgatósága. Az Enterprise Europe Network több mint 600 vállalkozásfejlesztéssel foglalkozó szervezetet fog össze 45 országban, feladata az uniós kereskedelmi politika közvetítése mellett a vállalkozások versenyképességének növelése, finanszírozási lehetőségeik bővítése.

Medica – Healthcare Brokerage Event

Az Enterprise European Network szervezésében a Medica nemzetközi kiállítás keretein belül minden évben megrendezésre kerül Németország legnagyobb orvostudományi technológiák fórumaként számon tartott Healthcare Brokerage Event címet viselő technológia transzfer és partnerkereső rendezvény Düsseldorf-ban.

A rendezvény célja, hogy elősegíts az orvos-technológiában érdekelt vállalatok, egyetemi intézmények, kutatóintézetek, nemzetközi partnerkapcsolatainak kiépítését, így közös termékfejlesztésre, a gyártási és licencia megállapodásokra, közös vállalatok alapítására irányuló megállapodások létrehozását.

A rendezvény témái:

- Biológiai tudományok
- Orvostudományok
- Élettudományok

A résztvevőknek lehetősége nyílik egyetlen helyszínen:

- Új, nemzetközi lehetőségek kialakítására;
- Új, innovatív technológiát ajánló vagy kereső potenciális partnerekkel történő találkozásra;
- A jövőbeni potenciális együttműködő partnerekkel való személyes kapcsolatfelvételre;
- Határokon átívelő, hosszú távú üzleti kapcsolatok megalapozására.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

A program legjelentősebb részében bilaterális üzleti tárgyalásokra kerül sor. A fórumon részt venni kívánó cégek együttműködési ajánlatai és alapadatai a fórum előtt on-line katalógusban jelennek meg angol és németnyelven. A katalógus folyamatosan frissül, és ez alapján jelölhetik meg a résztvevők azokat a profilokat, amelyekről tárgyalni kívánnak. Az igények alapján a program szervezői cégekre szabottan pontos időbeosztással állítják össze a tárgyalások menetét, egy héttel a rendezvény előtt minden résztvevő megkapja egyéni tárgyalási menetrendjét. A szervezők fő célja a közvetlen

Egyéb partnerközvetítő rendezvények:

A következőkben a teljesség igénye nélkül felsorolunk pár nemzetközileg is elismert technológia transzfer rendezvényt a világ többi részéről.

Green Ventures (www.green-ventures.de)

A Potsdami Kereskedelmi és Iparkamara Kisvállalkozói Központja szervezésében minden évben megrendezésre kerül a ma már Németország legnagyobb környezetvédelmi és energetikai technológiák fórumaként számon tartott Green Ventures nevezetű rendezvény.

A rendezvény hagyományosan három fő témakört ölel fel, melyek az alábbiak:

- víz-, levegő-, talajvédelem
- energia, építőipar
- hulladék újrafeldolgozás és hasznosítás, megújuló anyagok

A program legjelentősebb részében bilaterális üzleti tárgyalásokra kerül sor. A fórumon részt venni kívánó cégek együttműködési ajánlatai és alapadatai a fórum előtt 1 hónappal katalógusban jelentek meg angol és német nyelven. A katalógus alapján az egyes cégek megjelölték azon szereplőket, akikkel tárgyalást kívánnak folytatni. Ugyanígy, a magyar partnereket is kiválaszthatták tárgyalópartnerként. Az igények alapján a program szervezői cégekre szabottan, pontos időbeosztással állították össze a tárgyalások menetét, félórás időtartamot szánva egy tárgyalásra. A katalógus májusban jelent meg. A szervezők fő célja a közvetlen üzleti kapcsolatok kialakítása volt.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

A több éves hagyománnyal rendelkező rendezvény célja az volt, hogy előmozdítsa a környezetvédelemben érdekelt vállalatok, egyetemi intézmények, kutatóintézetek, közintézmények nemzetközi partnerkapcsolatainak kiépítését, így a közös termékfejlesztésre, a termelési és licencia megállapodásokra, közös vállalatok alapítására irányuló megállapodások létrehozását.

A részvétellel többek között

- előmozdítható a nemzetközi üzleti lehetőségek feltárása;
- lehetőség nyílik arra, hogy a résztvevők egyetlen helyszínen találkozzanak új technológiát vagy ismeretet ajánló vagy kereső potenciális partnereikkel;
- lehetővé tehető a jövőbeni potenciális együttműködő partnerekkel való kapcsolatfelvételt;
- határokon átívelő hosszú távú üzleti kapcsolatok megalapozása segíthet elő.

A rendezvényre a világ minden tájáról érkeztek résztvevők, Európából pedig szinte minden országból.

Promo Food (www.promofood.de)

A Potsdami Kereskedelmi és Iparkamara Kisvállalkozói Központja szervezésében minden évben megrendezésre kerül a ma már Németország legnagyobb élelmiszeripari technológiák fórumaként számon tartott Promo Food nevezetű rendezvény.

A program legjelentősebb részében bilaterális üzleti tárgyalásokra kerül sor. A fórumon részt venni kívánó cégek együttműködési ajánlatai és alapadatai a fórum előtt 1 hónappal katalógusban jelennek meg angol és német nyelven. A katalógus alapján az egyes cégek megjelölik azon szereplőket, akikkel tárgyalást kívánnak folytatni. Ugyanígy a magyar partnereket is kiválasztják tárgyalópartnerként. Az igények alapján a program szervezői cégekre szabottan, pontos időbeosztással állítják össze a tárgyalások menetét, félórás időtartamot szánva egy tárgyalásra. A szervezők fő célja a közvetlen üzleti kapcsolatok kialakítása.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

A rendezvény témái:

- élelmiszeripari termékek K+F-je
- mezőgazdasági termelés
- élelmiszer feldolgozás
- termelési és feldolgozó technológiák
- logisztika
- marketing és értékesítés
- csomagolástechnika, design és tervezés

A korábbi években a legtöbb résztvevő az alábbi országokból érkezett:

Oroszország, Finnország, Dánia, Lengyelország, Nagy Britannia, Magyarország, Törökország, Tunézia, Spanyolország, Olaszország, Németország.

NITTC – Nanjing International Technology Transfer Conference (www.nittc.org)

A több éves hagyománnyal rendelkező Kínában megrendezendő rendezvény célja, hogy előmozdítsa az innovatív technológiák iránt érdeklődő vállalatok, egyetemi intézmények, kutatóintézetek, közintézmények nemzetközi partnerkapcsolatainak kiépítését, így a közös termékfejlesztésre, a termelési és licencia megállapodásokra, közös vállalatok alapítására irányuló megállapodások létrehozását.

A részvétellel többek között

- Előmozdítható a nemzetközi üzleti lehetőségek feltárása
- Új, innovatív technológiák előnyeinek rövid bemutatása, ezáltal figyelemfelkeltés a technológia iránt
- A résztvevőknek lehetősége nyílik, hogy találkozzanak új technológiát vagy ismeretet ajánló vagy kereső potenciális partnerekkel
- Lehetővé válik a jövőbeni potenciális együttműködő partnerekkel való kapcsolatfelvételt
- Határokon átívelő hosszú távú üzleti kapcsolatok megalapozása segíthető elő

A rendezvény két érdemi nappól áll. A szűkebb körben megrendezésre kerülő szemináriumokon és előadásokon a világból számos ország képviselői vesznek részt. Ezen

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

felül szép számmal jelennek meg az egész rendezvény során előadást nem tartó, de mindenképpen érdeklődő cégek, intézmények képviselői, akik tájékozódni kívánnak az új, innovatív technológiák iránt.

Az első napon a „Tech Release” és „Tech Show” keretein belül a különböző országokból érkező résztvevők mutatják be egy rövid prezentációban az általuk képviselt technológiákat. Az idő szűkössége miatt az egyes technológiákról csak röviden lehet szólni, kiemelve annak innovatív tulajdonságait. Ez lehetőséget teremt arra, hogy a résztvevő érdeklődők figyelmét felkelthesse és további személyes tárgyalásokra kerüljön sor a rendezvény ideje alatt vagy akár utána.

A második napon került sor a „Technology Transfer Collaboration Mechanism Seminar” nevű rendezvény keretén belül a résztvevő országok képviselői egy-egy prezentáció keretében ismertetik az adott országra/cégre jellemző technológia transzfer gyakorlati folyamatait, kapcsolatrendszereket, együttműködési lehetőségeket és ezzel kapcsolatos tapasztalataikat.

A fenti programok között és után folyamatosan kétoldalú tárgyalásokra kerülhetett sor a résztvevő érdeklődők között. A rendezvény célja, hogy segítse a vállalatok közötti sikeres együttműködési lehetőségeket, technológia transzfer ügyleteket vagy intézményi szintű együttműködések létrejöttét.

Kiállítások, szakvásárok:

A fentiekén túlmenően elmondható, hogy az adott tudományterülethez kapcsolódó kiállításokon, illetve szakvásárokon történő részvétel is hasznos lehet a technológia tulajdonosok számára, melyen vagy az Egyetem TTI munkatársai vagy az adott találmányt megalkotó kutató(k) részvétele szükséges az esetleges konkrét érdeklődésekhez kapcsolódó üzleti tárgyalások minél hatékonyabb lefolytatása céljából. A szakvásárok alapvetően 2 csoportba sorolhatóak, vannak az **innovációs szakvásárok**, illetve a **szektor specifikus szakvásárok**. Elsőként egy **innovációval kapcsolatos** szakvásárt mutatunk be, melynek célja, hogy kifejezett szakági behatárolás nélkül kerüljenek bemutatásra rajta a legújabb innovációk:

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

INST – TaiPei Int'l Invention Show & Technomart (<http://www.inventaipai.com.tw/>)

Évente megrendezésre kerül az ITRI (Industrial Technology Research Institute) és a TWTM (Taiwan Technology Marketplace Service Center) által szervezett Taipei Int'l Invention Show & Technomart nemzetközi technológia transzfer kiállítás és konferencia. Ez a rendezvény a távol-keleti térség legjelentősebb innovációs fóruma, amelyen erkölcsi elismerést lehet kivívni és értékes üzleti kapcsolatokat kialakítani. A 4 napos Taiwan-i rendezvény a Taipei World Trade Centre-ben megrendezésre kerülő rendezvényt az különbözteti meg a többitől, hogy az innovációra és a kreativitásra helyezi a hangsúlyt. Az 2009. évi kiállításon kiemelt figyelmet kapott a biotechnológia és a környezetvédelem területe.

A rendezvény egyszerre 2 eseményből áll. Az egyik egy feltalálói kiállítás (**Invention Show**), ahol a világ minden részéből érkezett feltalálók, kutatóközpontok által létrehozott új szellemi termékek, találmányok kerülnek standokon bemutatásra. Ez a rendezvény az utóbbi években az alábbi statisztikai adatok mellett került megrendezésre:

- közel 12000 m² hasznos kiállítói terület,
- közel 1000 stand,
- több mint 600 kiállító
- több mint 80000 helyi és nemzetközi látogató,
- közel 150 újságíró.

Az ezzel párhuzamosan futó másik rendezvény az ún. **Technomart**, melynek kifejezett célja az innovatív technológiák iránt érdekelt vállalatok, egyetemi intézmények, kutatóintézetek, közintézmények nemzetközi partnerkapcsolatainak előmozdítása. Itt az új technológiák, termékek bemutatása mellett a hangsúly a személyes négy szemközti találkozókra és megbeszélésekre van, melynek érdekében a szervezők ún. B2B partnertalálkozókat szerveznek előzetes regisztráció alapján. Itt a résztvevő cégek és szervezetek regisztráció után előre kiválaszthatják, hogy mely másik résztvevővel szeretnének személyes tárgyalásokat folytatni külön erre a célra megszervezett helyen és időben. Ezen személyes tárgyalások időtartama általában 30 perc, mely alatt a későbbi potenciális üzleti együttműködéshez szükséges alapvető információkat megkaphatják egymásról, illetve kölcsönösen megismerhetik egymás igényeit és szolgáltatásait.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

A Technomart az utóbbi években az alábbi statisztikai adatok mellett került megrendezésre:

- közel 15 pavilon, mintegy 300 standdal
- közel 150 kiállító, köztük több mint 20 külföldi
- körülbelül 1000 kiállított technológia
- több mint 2000 személyes tárgyalási lehetőség a technológiákkal kapcsolatban
- speciális szemináriumok

A Technomart rendezvényen belül 2009-ban az alábbi szeminárium került megrendezésre:
International Technology Transfer Experience Sharing Seminar.

A fenti rendezvény keretében 8 résztvevő 1-1, kb. 20 perces előadás során ismertette a helyi viszonyokra jellemző technológia transzfer gyakorlati folyamatokat, kapcsolatrendszereket, együttműködési lehetőségeket és ezzel kapcsolatos tapasztalataikat. Az előadók között megtalálhatóak voltak pl. a Honeywell nagyvállalat technológia transzfer szakértője éppúgy, mint nemzetközi neves egyetemek, kutatóintézetek technológia transzfer ügyekkel foglalkozó képviselői is. A nap során kifejezetten technológia transzfer szolgáltatások nyújtására szakosodott cégek, szervezetek tartottak beszámolót a jelenlegi technológia transzfer folyamatok legérdekesebb aspektusairól.

A szektor specifikus szakvásárok olyan rendezvények, ahol a kiállítók egy-egy speciális szakterület legmodernebb fejlesztéseivel igyekeznek a látogatókat megismertetni:

Ilyen szakvásár például a fent bemutatott németországi **MEDICA**¹⁰ rendezvény, mely az orvostudomány, azon belül is az orvosi eszközök évente megrendezett legnagyobb nemzetközi seregszemléje.

Hasonló orvos technológiai kiállítást tartottak 2011. október végén a kínai Shenzenben **China International Medical Equipment Fair (CMEF)**¹¹ néven.

Továbbá megemlítenénk még egy nanotechnológiai szakkiállítást, melyet az olaszországi Rómában rendeztek meg **10th International Conference on “Nanostructured Materials” (NANO 2010)**¹² címmel.

¹⁰ Forrás: <http://www.medica-tradefair.com/>

¹¹ Forrás: <http://en.cmf.com.cn/>

¹² Forrás: <http://nano2010.mlib.cnr.it/cms/>

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

16. Jó tanácsok az ipari hasznosítás lépéseihez

A találmányok ipari hasznosítása során a korábbiakban hangsúlyozottak szerint fontos a kutatók és a TTI szoros együttműködése. Ezen munka során szeretnénk az alábbiakban néhány jó tanáccsal szolgálni elsősorban a kutatók számára a fenti szakvásárokon, kiállításokon történő részvétel kapcsán a potenciális üzleti kapcsolatok kialakításához (University of Pittsburg 2010, 31. o.):

1. **Védje az ötletét!** – Mindenképpen szükséges, hogy a kutató kikérje a TTI tanácsát és igénybe vegye annak segítségét, mielőtt direktben felvenné a kapcsolatot az ipari szereplőkkel. A korábban említett Titkossági megállapodások megkötése is fontos lehet!
2. **Keressen aktívan lehetőségeket!** – A kutatók számára hasznos lehet a részvétel különböző konferenciákon, szakkiállításokon, partnertalálkozókon, hogy kapcsolatba kerülhessen amennyi érdeklődővel csak lehet.
3. **Gondoljon ki egy meggyőző bemutatkozó szöveget!** – Fontos átgondolni, hogyan lehet pár percben hatékonyan bemutatni a találmány lényegét.
4. **Maradjon az egyszerűség talaján!** – A szellemi alkotása leírásánál törekedni kell a mindenki által közérthető fogalmazásra, hogy ne csak a szakemberek érthessék meg a találmány lényegét. Ez fontos lehet a potenciális üzleti partnerekkel történő tárgyalások során.
5. **Mutasson lelkesedést!** – Lelkesedést kell mutatni a találmány iránt és éreztetni kell ezt a lelkesedést a potenciális üzleti partnerekkel. Ezáltal sokkal meggyőzőbben lehet képviselni a technológiát az üzleti tárgyalások során.
6. **Jöjjön rá, mit akar a partnere!** – Meg kell hallgatni a potenciális érdeklődők kívánalmaikat, vágyaikat, mely által új lehetőségek nyílhatnak.
7. **Tartsa kéznél a marketing anyagait!** – Bármikor a technológiát képviselők elé kerülhet egy potenciális üzleti lehetőség, így szükséges, hogy mindig legyen kéznél marketing anyag a találmánnyal kapcsolatban.
8. **Aktívan cseréljen névjegykártyákat!** – Érdemes minél több érdeklődővel névjegykártyát cserélni a személyes találkozás alkalmával és tanácsos a tárgyalások utáni gyors utánkövetés. Lehet, hogy az adott cég most azonnal nem érdeklődik a találmány iránt, később még érdekes lehet az együttműködés.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

9. **Minden lépésről informálja a TTI-t!** – Akkor lehet a leghatékonyabb az együttműködés a TTI és a kutatók között a sikeres ipari hasznosítási lépések során, ha szorosan együtt tudnak a felek működni és a kutatók tájékoztatják a TTI-t minden olyan lépésről, melyet ők önállóan tesznek az ipari kapcsolatépítés terén.
10. **Legyen türelmes!** – Egy szellemi alkotás ipari hasznosítása hosszabb időt is igénybe vehet, ezért senki se keseredjen el, ha nem azonnal ér el üzleti sikereket. Legyen türelmes és nagy valószínűséggel a kitartó munka előbb-utóbb meghozza közös gyümölcsét!

17. Találmány licenciába adása – a licencia szerződés feltételeinek kialakítása

Korábban említést tettünk arról, hogy a szellemi alkotásokat lehet úgy is hasznosítani, ha azok hasznosítási jogai ellentételezés fejében átadásra kerülnek egy üzleti partnernek. Ebben az esetben az általában külföldi vállalkozás meghatározott időtartamra és adott földrajzi helyen vagy térségben megkapja a kizárólagos vagy nem kizárólagos jogát annak, hogy a szóban forgó találmány / technológia hasznosításából eredő hasznot realizálja. Hasznosítás alatt általában gyártási és/vagy forgalmazási jogot értünk. A hasznosítási jog megszerzése mindig megfelelő anyagi ellentételezéssel kell, hogy párosuljon. (University of Pittsburg 2010)

Visszatérve a fent említett technológia transzfer folyamatokhoz. A TTI a kutatók segítségével a fenti TT marketing eszközök használata által feltérképezte a piacot és azonosított potenciálisan érdeklődő üzleti partnereket. Ezután az alábbi lépések következnek:

- **Kapcsolatfelvétel a potenciális üzleti partnerrel** – általában e-mailen keresztül történik és a fent említett technológiai összefoglaló elküldésével kezdődik, mely csak és kizárólag publikus információkat tartalmaz.
- **További bizalmas információk cseréje** – amennyiben a külföldi fél érdeklődést mutat a találmány iránt, akkor általában a korábban említett Titkossági Megállapodás kerül aláírásra, mely jogi keretet szab a további, immáron alapvetően nem publikus információcseréhez. Ez szükséges általában a tárgyalások továbbfolytatásához, hiszen

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

az érdeklődő fél szeretné jobban megismerni azt a technológiát, amelyért később pénz szándékozik adni.

- **Telefonbeszélgetés** – ezután általában a felek telefonbeszélgetést folytatnak, mely történhet más ingyenes internetes kommunikációs program, (pl. a Skype: www.skype.com) segítségével is.
- **Személyes találkozás** – ha az eddigi lépések mind sikeresek voltak, akkor a következő lépés a személyes találkozó. A feltalálók általában előnyben részesítik a saját területükön való találkozást már csak azért is, hogy a találmányt bemutathassák működés közben, már ha ezt annak fejlettségi foga lehetővé teszi.
- **Üzleti audit lefolytatása** – következő lépésként - ez már az igencsak komoly üzlet szándékot jelzi - a külföldi partner nagy valószínűséggel él az üzleti átvilágítás lehetőségével. Ennek során megvizsgálják, hogy a feltaláló által átadott üzleti terv (gyakran igénylik ennek elkészítését a külföldi potenciális partnerek) mennyire ad reális képet a technológia hasznosításával kapcsolatban, valamint az ő kalkulációjuk szerint mennyire lehet a projekt sikeres.
- **Licencia szerződés feltételeinek megtárgyalása** – ha az eddigi pontok mind sikeresek voltak, akkor itt az ideje a licencia szerződés konkrét feltételeinek megtárgyalására. Ez történhet e-mailen, telefonon vagy egy újabb személyes találkozáson keresztül.
- **Licencia szerződés megkötése** – a fenti folyamat nyilvánvaló vége a sikeres licencia szerződés megkötése, mely után a kialakított licencia díj kifizetésre kerül. Magát a licencia szerződést a megbeszéltek alapján általában ügyvédek írják annak bonyolult jogi nyelvezete miatt.

Annak megbecsülése, hogy a fenti komplett folyamat mennyi időt vesz igénybe, igen nehéz feladat. Általánosságban az elmondható, hogy ez bizony egy elég hosszadalmas folyamat, amely legtöbbször 0,5-1,5 évet is igénybe vehet, függően több tényezőtől. Így, ahogy korábban is említettük a találmányok üzleti hasznosítása nem egy egyszerű és gyors folyamat, azonban a legtöbb esetben igen komoly pénzügyi haszonnal kecsegtet.

A licencia szerződés megtárgyalása során az alábbi tényezőket kell mindenképpen figyelembe venni és azokat megnyugtató módon tisztázni:

- **Licencia díj** – licencia szerződések megkötésekor általában a vevő fél fizet egy alapdíjat, melyet „license fee”-nek, vagy más néven „upfront”-nak hívnak. Ez

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

tulajdonképpen a vevő szempontjából kockázatos, hiszen úgy fizet ki egy adott összeget a találmány tulajdonosának, hogy még a szerződéskötés pillanatában egyáltalán nem biztos, hogy kereskedelmileg számára sikeres lesz az üzlet. Az előző pontban utalt üzleti audit lefolytatása pont ezen kockázatot szándékozik amennyire csak lehet lecsökkenteni. Az utóbbi időben olyan trend mutatkozik a világpiacra, hogy a licenciába vevő fél amennyire csak lehet, igyekszik 0 közeli licencia díj megfizetésére a kockázatminimalizálás jegyében. Ha licencia díjat fizet a vevő, akkor lehet, hogy a kifizetéseket ún. mérföldkövekhez köti, mely általában még fejlesztés alatt lévő technológiák esetében jellemző. Ekkor megadja, hogy a fejlesztés, vagy éppen a hozzá kapcsolódó iparjogvédelmi eljárás mely fázisában fizeti ki a licencia díj egy adott százalékát.

- **Royalty** – a licencia szerződéshez kapcsolódó pénzügyi kifizetések második legfontosabb eleme az ún. „royalty ráta” meghatározása. Ez a százalékban megadott szám jelenti, hogy a licencia eladója mekkora részre jogosult a licenciába vevőtől a találmányhoz kapcsolódó üzleti hasznosítás utáni mindennemű bevételből. Ezt a díjat általában negyedévente utólag a realizált eladások után számítják és utalja a vevő az eladónak. A jelenlegi gyakorlatban ez a ráta kb. 2-10% között mozog.
- **Földrajzi hatály** – mindenképpen ki kell kötni a licencia szerződésben, hogy a vevő fél a találmány hasznosítására mely adott országokban és/vagy földrészek régióiban jogosult.
- **Kizárólagosság** – az előző ponthoz kapcsolódóan kell megadni, hogy az adott régióban hasznosításra jogosult félnek az eladó kizárólagosságot biztosít-e vagy sem. Általában a kezdeti szakaszban a vevők ragaszkodni szoktak a kizárólagosság megadásához, mégpedig azért, hogy a piaci hasznosításba befektetett összeg a lehető legbiztosabban megtérüljön és ezen megtérülés nagyobb biztonsággal történhessen.
- **Időtartam** – szintén fontos szempont a szerződés megalkotásakor annak szabályozása, hogy a felek a szerződést hány évre kötik. Általában 5 vagy 10 éves időtartamot szoktak kikötni, de természetesen ettől el lehet térni és a lejárat után a felek közös akaratának megfelelően hosszabbítani lehet azt.
- **Továbbfejlesztés** – bizonyos találmányok, technológiák esetében felvetődik a kérdés, hogy a feltaláló továbbfejlesztené azt, így ez magával hozza annak a kérdésnek a tisztázását, hogy az aláírandó szerződés magában foglalja-e a találmány további változatainak hasznosítási jogát.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

18. Találmány spin-off cégen keresztüli hasznosítása

Az Egyetem berkein belül létrejött szellemi alkotásokat a licencia szerződésen kívül más módon is lehet hasznosítani. Egy másik megoldás a külső hasznosító vállalkozások, ún. „spin-off”-onokon keresztüli hasznosítás lehetősége.

„Az OECD szerint spin-off-nak tekinthető az a vállalat, amely rendelkezik az alábbi tulajdonságok közül legalább az egyikkel (NFGM-MSZH 2010, 29. o.):

- Spin-off vállalat bármely olyan új cég, amelyet egyetem vagy más, közfinanszírozású kutatóintézet alkalmazottja alapított.
- Spin-off vállalat bármilyen olyan új cég, amely technológiáját egyetemtől vagy más, közfinanszírozású kutatóintézettől szerezte licencia szerződés alapján.
- Spin-off vállalat bármilyen olyan új cég, amelyben egyetem vagy más, közfinanszírozású kutatóintézet tőkerészesedéssel vesz részt.
- Spin-off bármilyen olyan új cég, amelyet egyetem vagy közfinanszírozású kutatóintézet alapított.” (Innogrant Consulting Kft. 2011, 11. oldal)

A Szegedi Tudományegyetemen jelenleg hatályos Szellemtulajdon-kezelési Szabályzata a szellemi alkotások hasznosító vállalkozás útján történő hasznosítását az alábbiak szerint határozza meg: (SZTE 2011, 8-9. o.)

„17. § Az Egyetem a rendelkezési jogába tartozó szellemi alkotást hasznosító vállalkozások részére rendelkezésre bocsáthatja az alábbiak szerint:

a) Az Egyetem saját részvételével hasznosító vállalkozást alapít (egyetemi spin-off) a következő módon:

aa) Az Egyetem a hasznosító vállalkozás alapításakor az adott szellemi alkotást nem vagyoni hozzájárulásként a társasági szerződés és a Gt. szabályai szerint a hasznosító vállalkozás rendelkezésére bocsátja (apportálás). Ebben az esetben az Egyetemnek a hasznosító vállalkozásban tagsági jogviszonya keletkezik és a vállalkozás általi hasznosításból származó bevételekből a társasági jog szabályai szerint részesedésszerzésre jogosult.

bb) A hasznosító vállalkozás alapításakor – az Ftv. szabályai szerint és a Gazdálkodási Szabályzatban foglaltak figyelembe vételével – az Egyetem kizárólag vagyoni hozzájárulást teljesít és az adott szellemi alkotás

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

hasznosítási jogát licencia szerződés megkötése útján a létrejövő hasznosító vállalkozás rendelkezésére bocsátja. Ebben az esetben az Egyetemnek tagsági jogviszonya keletkezik és a vállalkozás általi hasznosításból származó bevételekből a társasági jog szabályai szerint részesedésszerzésre, valamint licencia díjra jogosult.

b) Az Egyetem részvétele nélkül alapított hasznosító vállalkozás részére az adott szellemi alkotás hasznosításának jogát licencia szerződés megkötése útján átruházhatja a c) pont rendelkezései szerint. Ebben az esetben az Egyetem a vállalkozás általi hasznosításból való részesedésre licencia díj formájában jogosult.”

A fentiek alapján az Egyetem dönthet úgy is, hogy ilyen módon hasznosítja a kutatók által létrehozott szellemi alkotást.

19. Kiadványban szereplő fogalmak összefoglalása az SZTSZ szerint

(SZTE 2011,3-5. o.)

1. **„Szellemi alkotás:** azok az alkotások, műszaki megoldások, amelyek alkalmasak arra, hogy ipar-jogvédelmi oltalom (szabadalom, használati mintaoltalom, növényfajtaoltalom, formatervezési mintaoltalom, topográfiaoltalom) tárgyát képezzék, vagy amelyek jogszabály erejénél fogva szerzői jogi védelem alatt állnak, ideértve azt is, amikor a hasznosítási célok, lehetőségek függvényében a megfelelő oltalom megszerzése helyett e megoldások titokban tartása célszerű. Ide tartozik továbbá a know-how, valamint egyéb nem nevesített szellemi alkotások, amit a Ptk. szintén szellemi alkotásként véd.
 - a. **Szolgálati szellemi alkotás:** annak a szellemi alkotása, akinek munkaviszonyból, közszolgálati jogviszonyból, közalkalmazotti jogviszonyból és munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyból folyó kötelessége, hogy a szellemi alkotás tárgykörébe eső megoldásokat dolgozzon ki.
 - b. **Alkalmazotti szellemi alkotás:** annak a szellemi alkotása, aki anélkül, hogy ez munkaviszonyból, közszolgálati jogviszonyból, közalkalmazotti jogviszonyból és munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyból folyó kötelessége lenne, olyan szellemi alkotást dolgoz ki, amelynek hasznosítása munkáltatója tevékenységi körébe tartozik.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

2. **Szabadalom:** a találmányok védelmét biztosító időben korlátozott kizárólagos vagyoni értékű jog, amelyet szabadalmazási eljárás eredményeként az erre jogosult hatóságok a szabadalmi bejelentés elsőbbségének időpontjától számított 20 évre biztosítanak.
 - a. **Szabadalmazható találmány:** olyan, a technika bármely (különösen a tudományos kutatás és műszaki fejlesztés) területéről származó szellemi alkotás, amely feltalálói tevékenység eredményeképp jött létre (a szakember számára nem nyilvánvaló), világviszonylatban új (nem tartozik a technika állásához) és iparilag alkalmazható (az ipar, vagy a mezőgazdaság bármely ágában előállítható, vagy használható). Nem minősül találmánynak különösen: a felfedezés, a tudományos elmélet, a matematikai módszer, az esztétikai alkotás, a szellemi tevékenységre, játékra, üzletvitelre vonatkozó terv, szabály vagy eljárás, a számítógépi program (szoftver), és az információ megjelenítése.
 - b. **Biotechnológiai találmány:** olyan találmány, amely biológiai anyagból álló vagy azt tartalmazó termékre, vagy olyan eljárásra vonatkozik, amelynek révén biológiai anyagot állítanak elő, dolgoznak fel vagy alkalmaznak. Biológiai anyagnak minősül bármely olyan – genetikai információt tartalmazó – anyag, amely önmagában képes a szaporodásra vagy biológiai rendszerben szaporítható.
3. **Feltaláló:** az a személy, aki a találmányt megalkotta. Ha többen közösen alkották a találmányt a feltalálók szerzőségének arányát – ellenkező megjelölés hiányában – egyenlőnek kell tekinteni. A feltalálót megilleti az a jog, hogy a szabadalmi iratok őt e minőségében feltüntessék.
4. **Használati minta:** valamely tárgy kialakítására, szerkezetére vagy részeinek elrendezésére vonatkozó megoldás, ha új, feltalálói lépésen alapul és iparilag alkalmazható. Nem részesülhet mintaoltalomban különösen a termék esztétikai kialakítása, a növényfajta.
5. **Formatervezési minta:** valamely termék egészének vagy részének megjelenése, amelyet magának a terméknek, illetve a díszítésének a külső jellegzetességei – különösen a rajzolat, a körvonalak, színek, az alak, a felület, illetve a felhasznált anyagok jellegzetességei – eredményeznek, amely oltalomban részesülhet, ha új és egyéni jellegű.
6. **Mikroelektronikai félvezető terméktopográfia:** a mikroelektronikai félvezető termék elemeinek, amelyek közül legalább egy aktív elem, és összeköttetéseknek vagy azok egy

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

részének bármely formában kifejezett térbeli elrendezése, vagy egy gyártásra szánt félvezető termékhez készített ilyen térbeli elrendezés, amely általában részesíthető, ha eredeti, vagyis saját szellemi alkotó-munka eredménye és megalkotása idején nem szokásos az iparban.

7. **Növényfajta-oltalom:** növényfajta-oltalomban részesíthető az a növényfajta, amely más növény-fajtától megkülönböztethető, egynemű, állandó és új, valamint megfelelő fajtanévvel látták el.
8. **Védjegy:** minden grafikailag ábrázolható megjelölés, amely alkalmas arra, hogy valamely árut vagy szolgáltatást megkülönböztessen mások áruitól vagy szolgáltatásaitól. Védjegyoltalomban részesülő megjelölés lehet különösen: szó, szóösszetétel, beleértve a személyneveket és a jelmondatokat; betű, szám; ábra, kép; sík- vagy térbeli alakzat, beleértve az áru vagy a csomagolás formáját; szín, színösszetétel, fényjel, hologram; hang; valamint ezen megjelölések összetétele.
9. **Földrajzi árujelző:** a kereskedelmi forgalomban a termék földrajzi származásának feltüntetésére használt földrajzi jelzés és eredet-megjelölés.
 - a. *földrajzi jelzés:* valamely táj, helység, kivételes esetben ország neve, amelyet az e helyről származó – a meghatározott földrajzi területen termelt, feldolgozott vagy előállított – olyan termék megjelölésére használnak, amelynek különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője lényegileg ennek a földrajzi származásnak tulajdonítható.
 - b. *eredetmegjelölés:* valamely táj, helység, kivételes esetben ország neve, amelyet az e helyről származó – a meghatározott földrajzi területen termelt, feldolgozott, illetve előállított – olyan termék megjelölésére használnak, amelynek különleges minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője kizárólag vagy lényegében az adott földrajzi környezet, az arra jellemző természeti és emberi tényezők következménye.
10. **Know-how:** Vagyoni értékű műszaki, gazdasági és szervezési ismeretek és tapasztalatok.
11. **Hasznosítás:** az 1995. évi XXXIII tv. a találmányok szabadalmi oltalmáról (továbbiakban: Szt.) – a használati minták és topográfiai tekintetében is megfelelően alkalmazandó –

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

rendekezései alapján hasznosításnak minősül a találmány tárgyát képező termék előállítása, használata, forgalomba hozatala, forgalomba hozatalra ajánlása, e termék ilyen célból történő raktáron tartása, vagy az országba történő behozatala; a találmány tárgyát képező eljárás használata és használatra ajánlása, az ilyen eljárással közvetlenül előállított termék használata, forgalomba hozatala, forgalomba hozatalra ajánlása, vagy ilyen célból raktáron tartása, illetve az országba történő behozatala (Szt. 19. § (2) bekezdés). A fentiekben túlmenően hasznosításon értendő a hasznosításnak előnyös piaci helyzet teremtése vagy fenntartása érdekében történő mellőzése, a hasznosítás más részére történő engedélyezése, továbbá a szellemi alkotáson fennálló jogok teljes vagy részleges átruházása is, valamint a találmány tárgyát képező termék más – alvállalkozó segítségével, bér munka keretében – általi előállítása [sub-contracting] (Szt. 13. § (2) bekezdés).

12. **Licencia:** valamely szellemi alkotással kapcsolatos, a jogosultat megillető hasznosítási jog teljes vagy részleges, időben és/vagy térben korlátozott, illetve korlátozásmentes átengedése.
13. **Technológiai innováció:** a gazdasági tevékenység hatékonyságának, jövedelmezőségének javítása, illetve kedvező társadalmi és környezeti hatások elérése érdekében végzett tudományos, mű-szaki, szervezési, gazdálkodási, kereskedelmi műveletek összessége, amelyek eredményeként új vagy lényegesen módosított termékek, eljárások, szolgáltatások jönnek létre, új vagy lényegesen módosított eljárások, technológiák alkalmazására, piaci bevezetésére kerül sor, beleértve azokat a változásokat, amelyek csak adott ágazatban vagy adott szervezetnél minősülnek újdonságnak. (2004. évi CXXXIV. tv. a kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról 4.§ 2. pont, továbbiakban: Innovációs törvény)
14. **Hasznosító (spin-off, spin-out) vállalkozás:** költségvetési, illetve nonprofit kutatóhelyen létrejött szellemi alkotások üzleti hasznosítása céljából az ilyen kutatóhely által alapított, illetve részvételével vagy részesedésével működő gazdasági társaság [Innovációs törvény 4.§ 6. b) pont], a továbbiakban: egyetemi spin-off).

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

Irodalomjegyzék

Dr. Buzás Norbert (2011): *ÚTMUTATÓ A Kutatás-fejlesztési és a tudományos szolgáltatási tevékenység elválasztásához*. SZTE K+F+I Igazgatóság, Szeged

Dr. Ollé János (2010): *Egyetemi kutatómenedzsment*
<http://blog.ollejanos.hu/2010/10/16/egyetemi-kutato-menedzsment/> Letöltve: 2011.10.06.

Innogrants Consulting Kft. (2011): *Nemzetközi legjobb gyakorlatok elemzése a kutatómenedzsment terén*. Innogrants Consulting Kft., Szeged

NFGM-MSZH (2010): *Szellemtulajdon-kezelés a közfinanszírozású kutatóhelyeken*. Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium, Magyar szabadalmi Hivatal, Budapest.

Papp Csaba (2011): *Egyetemi-ipari együttműködések / Győr 2011.06.24.ppt prezentáció*. Szegedi Tudományegyetem, Szeged

Szegedi Tudományegyetem (2011): *A Szegedi Tudományegyetem Szellemtulajdon-kezelési Szabályzata*. SZTE K+F+I Igazgatóság, Szeged

SZTE-TTI (2011): *Döntésmechanizmus ábra* SZTE K+F+I Igazgatóság, Szeged

University of Pittsburg (2010): *The Pitt Innovator's Guide to Technology Commercialization*. Department of University Marketing Communications, Pittsburg

The University of Manchester / UMIP / (2010): *Research Contracts: A Researcher's Guide*. The University of Manchester Intellectual Property Limited and Eversheds LLP, Manchester

Internetes hivatkozások:

<http://www.u-szeged.hu/igazgatosag/kutatas-fejlesztesi?folderID=14461&objectParentFolderId=14461>

Letöltve: 2011.10.05.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

http://hu.wikipedia.org/wiki/Projektmenedzsment#Projektmenedzsment_tev.C3.A9kenys.C3.A9gek

Letöltve: 2011.10.07.

<http://www.u-szeged.hu/tudasvagyon/on-line-talalmanyi/online-talalmanyi?folderID=14468&folderID=14468&objectParentFolderId=14468>

Letöltve: 2011.10.10.

<http://www.sztneh.hu/hami/>

Letöltve: 2011.10.11.

<http://www.sztneh.hu/szabadalom/>

Letöltve: 2011.10.12.

<http://www.sztneh.hu/szabadalom/spc/>

Letöltve: 2011.11.02.

http://www.sztneh.gov.hu/szabadalom/nemzeti_ut/szab_tajek.html

Letöltve: 2011.10.12.

http://www.sztneh.gov.hu/szabadalom/eu_ut/

Letöltve: 2011.10.13.

http://www.sztneh.gov.hu/szabadalom/pct_ut/

Letöltve: 2011.10.13.

http://www.sztneh.gov.hu/jogforras/2002_50.html

Letöltve: 2011.10.13.

<http://www.medica-tradefair.com/>

Letöltve: 2011.11.07.

<http://en.cmef.com.cn/>

Letöltve: 2011.11.07.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

TÁMOP-4.2.1-08/1-2008-0002

<http://nano2010.mlib.cnr.it/cms/>

Letöltve: 2011.11.07.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.